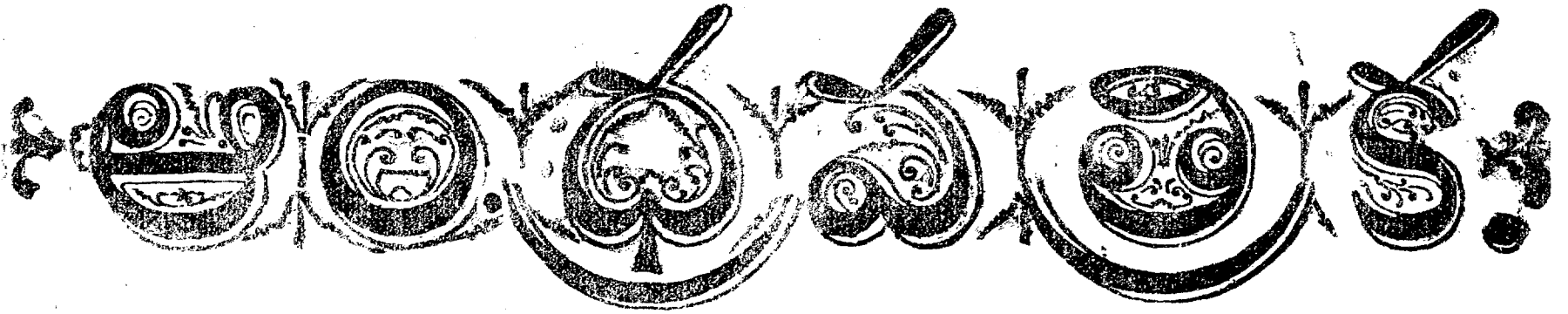

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

సి డి వ స్రి క 1-3 0-1-6

Telephone No. 544.

౨౦౨౩

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 20-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ సప్తమి ౭.

No. 145
సంచిక ౧౪౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల కాపును,
చర్మపు నొప్పుల కారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఘను.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.

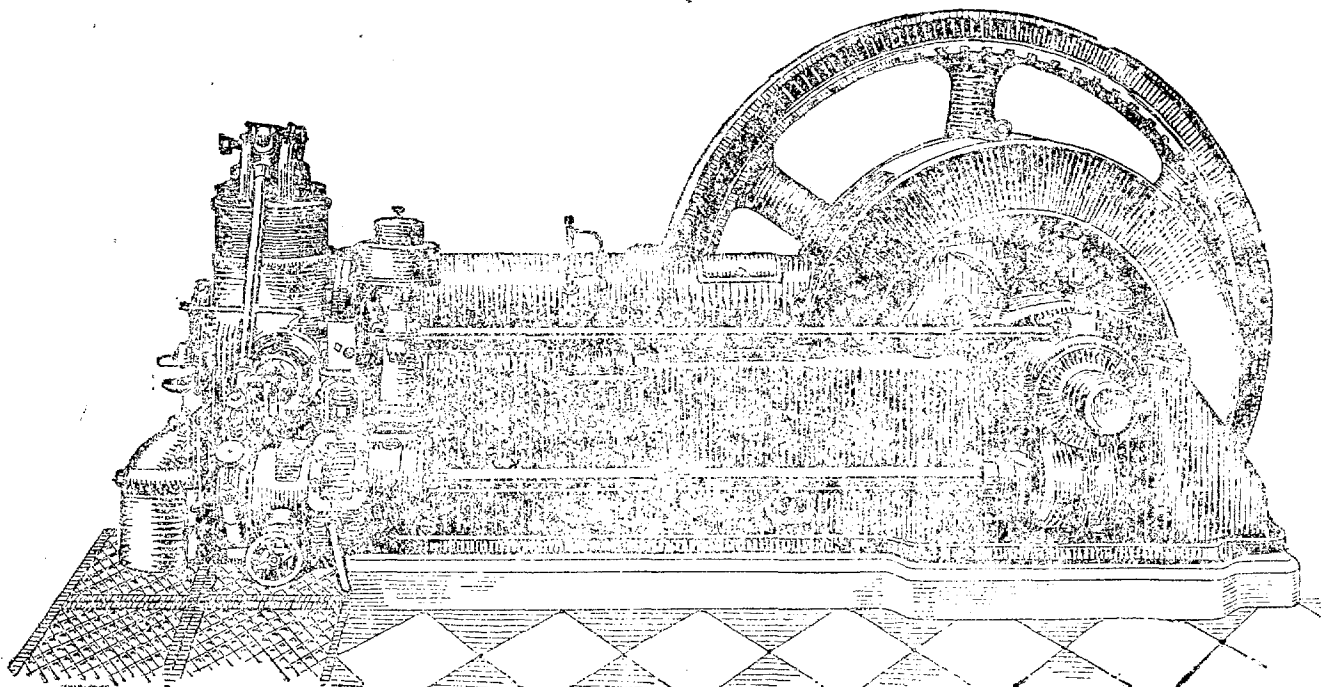
చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ది ర స్టన్ క్రా డ్ ఆ యి ల్ ఎం జి ను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పోయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూ నె చాలును.
కొద్దినూ నెతో పనిచేయును.
చతురతవిమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

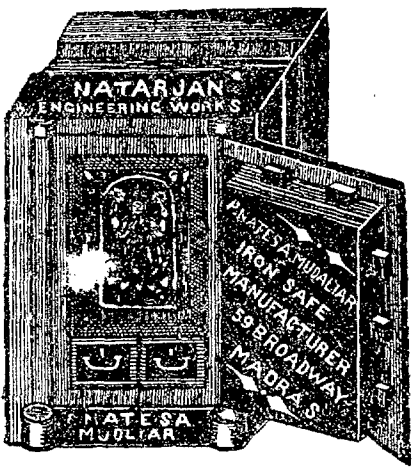
నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యూటలాగుకు వ్రాయుడు
మద్రాసులో సోల్ విజంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

(388)

సరసము

వృథ మైనది

నష్టక మైనది.

యిప్పటిమో ప్రభుత్వకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగవ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రావైటర్, రో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైనుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయన్ షేడ్స్, పెద్దనాయక్ షేట్లు, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

పురమాషీ వనులు పోకర వనులు చేయునట్టి వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842 మొదట తెలిసికొనుడు. బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పంపెపు లోటాలు ఎట్టి మాదిరిలో వై నా ఆర్డరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారు చేసి యిచ్చెదము నీయవెనికి సవరం బంగారుకు పూచీనిచ్చెదము. రూ. 10 ఎత్తు మొదలుకొన రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును. (2) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

పిన్నాచినివారిజీయనుకలరామయ్య

భ్యాతివహించి యున్నది. సాధారణముగ గలిగె అన్నివిధములగు విశేష వ్యాధులయందును కుటుంబోపద్రవముగా వాడతగియున్నది. వెల బడ్డీ 1కి రూ. 1-4-0 అన్ని జొవధములకు వి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము. కోరువారికి ఆంగ్ల, ఆంధ్ర క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

చింతకుసుమాకరము

చుట్టమేహము మున్నగు మూత్రవ్యాధులు, తీయం, చిరకాలము నుంచి శ్రీ లక్ష్మణాధిపతి శ్రేష్ఠపదరవ్యాధులు, మొదలగువాటిని ఖచ్చితముగ నర్థములై నీ వృద్ధిచేయునట్టి ముప్రసిద్ధమైన జొవధరాజము. 20 మోదులగుల బుడ్డి 1కి ధరరూ. 5-0-0

(3347) ఆయుర్వేదభూషణ నోరే గానుళాస్త్రీ ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగములందెల్ల కలెక్టును, ఇంద్రియములందెల్ల నయనములను, ప్రధానము ఆమె విషయము సర్వజనులకును తెలిసినవిషయమే కదా! ఈ రెండిటియందును కలుగు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాణహాని కలిగింపవచ్చును అవి

వ్యాధిగ్రస్తునిజన్మమును నిష్ప్రయోజకముగా చేసి యామరణాంకమును బాధించుచుండును. ఇట్టివ్యాధులకు లోనికి తీసికొనుమందు లనేక ముఖయోగింపబడుచు వచ్చినవి గాని యిది యావ్యాధులను నివారింప లేక పోవుటయే గాక రసవిషగంధకాయలు చేరినదిగా నుండుటచేత భుజక దేహరోగ్యము సంతకు చెదదీయుననిగానుండ నేర్పడినవి. తరువాత వైశ్రాంతము పట్టును నవనాగరికులచేత మంచివైద్యములుగా తీర్చి నింపబడి యట్టి మందులుకూడ ననేక మిచ్చు భుజయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి నూడసంతక ప్రయోజకరములుగా గ్రహింపబడుట లేదు. ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించిచిరకాలము పరిశ్రమచేసి యాయుర్వేదాంగిలేయ యూహానైద్యముల దారితేరి లోకోపకారార్థమై తమసర్వస్వమును వినియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారీ సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకమందంతటను వ్యాప్తము చేయబడి ముప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినిగురించి మేము విశేషింతగాఘోషించునవసరము లేదు. ఒకసారి యువయోగింపినయెడల దానియంతర్మేష్ట నుజును సదియే స్థాపింపగలరు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృతజ్ఞతాభూర్వముగా గొప్పవారును కొందఱువారును పంపిన యాగ్రతా ప్రతికలు మిక్కిలిగానున్నవి.

ఈ సుగంధనస్యము నుకయోగించుటనల్ల మెదడు, ముక్కు, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులును నశించును. పీడనము, ఒంటిరలకొప్పి, తలకొనిపోట్లు, జలదోషములు, మొదలైన, కంఠమునకు వైబడిన కొండ బ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవివరణము గలిగి యంతయులభముగా విక్రయించబడు సామగ్రి మిదితప్ప మరెవ్వటి లేదు. చిరకాల ముంచినను చెదని సుగంధాభిషేకమునకు, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి సహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడితయవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు అపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి గం, గలి సాకు అపయోగించినంత పనిచేయును. కాలరా మెగల సాధారణపు పొగాకు పోడిలో నీ సుగంధనస్యము జోకలిటిక కలిపినయెడల వా పొగాకుంతయును మిక్కిలి పరిమళంత మగును.

బుడ్డి గ కి ల. ర వి. పి. ఖర్చు ల ర డబ్బా గ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౫-౦ (1189)

ఆంగ్ల లేక ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా వ్రాయవలెను. విలాసము:-గురుబసవ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

ఓ రియంట్

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్

అభ్యారన్న కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము వి. గు. ఆదాయకరముగకమిషన్ వరతుల నిచ్చుటకు కంపెనీ వారాంబించి యున్నారు.

ఏజెంట్లుగాను, కన్ వాసర్లుగాను

పనిచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు ఉద్యోగిస్తులు దరఖాస్తులను పంపుకొన కోరెదము.

జూలై 1924 బోనసు సంవత్సరము సంవత్సరము

ఈ సం॥ రమునందు కంపెనీకి యిదివరలో వచ్చిన నూతన భీమాసంఖ్య అత్యద్భుతమైయున్నది. హిందూ దేశమునందు ప్రఖ్యాతి చెందినదియు ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ లైఫ్ అభ్యారన్న కంపెనీకి ప్రపోజల్సును సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాతో సంబంధము స్థాపించుకొనగోరెదము. (672)

The Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings Post Box No. 8. Madras. Bangalore Branch:—No 3 South Parade Bangalore. Trivandrum Branch:—Trivandrum. The Silver King Fountain Pen.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

తెలుగులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి వైశ్రాంతకల కీమాత్రలు దివ్యావృతము. అజీర్ణము, అరచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, స్వ్యాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రశ్న, అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పులను బోగొట్టి నేహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము గల జొవధముగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమెల, ఎలకుర్ర, కృష్ణాజిల్లా.

నూతన ప్రచురములు

జమ్మిర పోతనామాత్యకవితము	
ఆంధ్ర భాగవతము	1-8 6-0-0
డిటో మేలుకవలి 2 సంపుటిములు	3-0-0
ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము	1-8 5-0-0
అనందరంగరాట్నందము	1-8 1-8-0
అనంతనిభందము	1-8 0-14-0
అశ్వకవీయము	1-8 2-8-0
అధర్వణకారికలు, నటిక	1-8 1-0-0
ఇంకను అనేక సంస్కృతాంశుగ్రంథములు ముద్రణలోనున్నవి. క్యాటలాగులు చూడబోవలెను. (1487)	
వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్, 292, ఎస్ట్రేట్, నెల్లూరు.	

మంచి తరుణము!

చాలా లాభము

త్వరపడుడు!!

చాలా తగ్గించిన ధరలు నాణ్యమైన బనీనులు:

ముఖ్యముగా వర్తకులకు యిందుమూలమున తెలియజేయునది యేమన?

ఇదివరలో కంటే ప్రస్తుతము మామిల్లుయొక్క బనీనులను చాలామంది జనులు భవయోగపర్చుచు, వాటియొక్క నాణ్యమును గురించి యెక్కువగ స్తుతించుటవల్లను, మరింతగా వెల్లడిచేయు నిమిశ్యమై ప్రస్తుతపు మామిల్లువైస లిప్టుమీద 12½ నూటికి రు 12-8-0 కమీషను మామూలు యిండియానూలు బనీనులు కన్నా, (పట్టు, పత్తి) బనీనులకు నూటికి రు 15-0-0 కమీషన్ యున్నా 100 డజన్లు ఒకే తూరి ఖరీదు చేసేవారికి వేరే టరమ్సున్నా యేర్పరచితిమి గనుక తక్షణము కావలసినవారు వ్రాసుకోవచ్చును.

శాంపిలు ప్యాకెట్టు ౧-కి ఖరీదు రూ 6-0-0.

తంజివిలాసము:

బనీన్సు. బెజవాడ. మానేజరు:— ఆంధ్రవౌజీరీ విల్సు, బెజవాడ. (దక్షిణ ఇండియా)

ఒక గొప్పతప్పు

బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-8-0

రాత్రులందు నిద్రలేదు.
భుజించిన ఆహారము ఒంటపట్టుటలేదు.
రోజుకు రోజు శరీరము శుష్కించుచున్నది.
ఇంటను ఇరుగు పొరుగువారికిని నిద్రలేదు.

దగ్గు, దగ్గు

ఎల్లప్పుడును ఒకటే దగ్గు మొదటిమోతాదు.

అమృతధృతి

లోనికిపోగానే కఫమును దీసివేయుచున్నది.
వెంటనే మందును ఉపయోగించి
స్వస్థతపడని యెవల మీదే
గొప్ప తప్పు.

బహుమతి
టిక్కెట్టు నెంబరు
5964
పై నెంబరు టిక్కెట్టు
గలవారు ముందుగా
మాకు
వ్రాయవలయును.

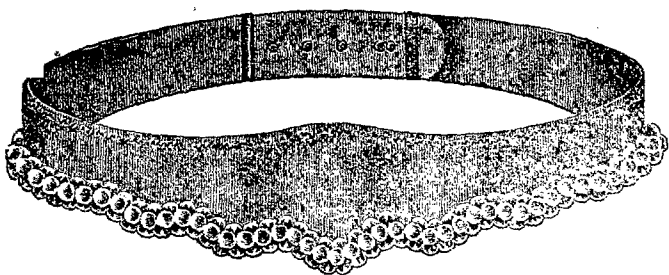
అమృతధృతి

సమస్తవిధములైన రోగములకు బాధలకు
ఒకే మందు.

కానుగో ఆండ్ కో,
పరేల్., బొంబాయి.

గడచిన 30 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కల్తీలేని వెండికి, సవరముబంగారుకు శ్రేష్ఠమైన మణులకు, పూచి యివ్వబడును.

స్థాపితము 1893.

పంకివడ్డ్యాణము 25-45 సవరములవరకు యెత్తుగలదు
కూలి తరుగుతో సహా రు 55-0-0

పుష్పరాగములు, పచ్చలు, పట్టెకెంపులతో చెక్కిన
వడ్డ్యాణము మోపు 1.కి ధర రు 250-350 వరకుగలదు

కాశీమాల
1 కి ధర రు 550-1000 వరకు గలదు

అన్ని రకముల వెండి, బంగారు, సీమకవలములు, పట్టెకెంపులు, పుష్పరాగములు నగలు, యితర సామానులు గల క్యాటలాగునకు ఉత్తరమువ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.
వీకంసి చీబిల్ దాస్ ఆండ్ సన్సు, మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు బ్యూయలర్లు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చైనాబజారురోడ్డు నుద్రాసు.

వాణిజ్యముతాక్రరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైందుపనులు, రిబ్బరుష్టాంపులు, సీట్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామా
నులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, శీవనరీ సామానులు. (609)

ఎంకేవింగు

హనుమాన్ సబ్బు

లోకప్రసిద్ధ
మైనది.

(1277)

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

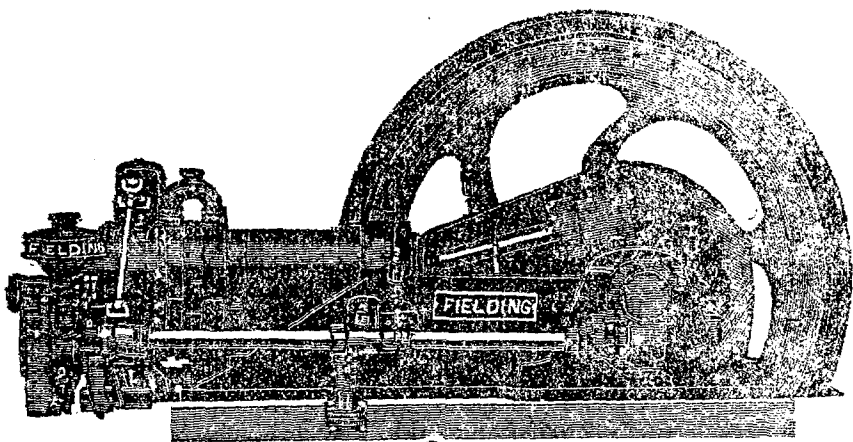
“ ఫీల్డింగ్ ”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ స్టార్టింగ్

వేటెంటు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే పూర్తి కాగలదు.

యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

ఆంధ్రప్రదేశ్ డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., సోల్దుబాక్సు నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టిపేటి, మదరాసు. నెం 203 రు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

(154)

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని ఆభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును”-“ఇన్సూరన్సు అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశి భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు పై నాన్ పియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజెంట్లు కావలెను:—కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఈ దినప విలాసమునకు దరఖాస్తులకు పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

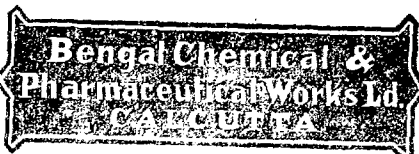
మ లే రి యా, ఇ త ర జ్ఞ ర ము ల కు

వై రె క్కు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన సుఖమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినగుమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్క లేనివిగలతే ఈ యోగ్యతాపతి నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వై రె క్కు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది. రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములైనానైన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-18-0 వి. పి. చార్జితోనూ రూ 1-2-0.

అత్యద్భుతమగు రోగనివారిణి

సుఖములేదని రుజువుచేయువారికి రూ 16-0-0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టాదశ కుటుంబములగుగారంతటిగ కుదుర్చుటకు ఒకడబ్బా చల రూ 10-0-0 కేకింపబోస్తే తేరు.

రెడ్డి అండు కో, ప్రొఫ్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు గోదావరిజిల్లా.

కనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల

విక్రయమునకు సిద్ధముగానుండు గ్రంథముల పట్టిక.	
క్రిమిదృగ్దర్శిత సవ్యాఖ్యానము	3 0 0
క్రిమిదాండ్రమహాభారతము పద్యకావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటములు క్యాలికోలైండు గిల్లు	
పేరుగలది	15 12 0
క్రికృష్ణకర్ణామృతం క్యాలికోలైండు గిల్లుపేరు	1 13 0
సహస్రనామ స్తవకం	0 12 0
క్రిగోపాలసహస్రనామస్తోత్ర నామావళిసహితం	0 3 0
శ్రీలక్ష్మీసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
క్రిరామసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
ముకుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం	0 4 0
భజగోవింద స్తోత్రములు	0 2 0
లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షణము సావాదైండు	0 8 0
” క్యాలికోలైండు.	0 10 0
వేమన పద్యములు	0 4 0
భోగినీదండకం	0 2 0
అమరకోశము క్యాలికోలైండు	1 12 0
” సాదాకాకితములు క్యాలికోలైండు	1 8 0
” అట్టలైండు	1 0 0
బల్ల జీయం శేషరదైండు	0 8 0
పారిజాతాపహరీణము	0 8 0

(50) * ఎ కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

యునానీ శరీరారోగ్యసంబంధి

సర్వకాలములందు ఉపయోగించబడిన శివ్యము. ఇది రక్తమునుశుద్ధిపరచును. క్రొత్తరక్తమును పుట్టింపి మనో యుల్లాసము గల్గించును. దారుణమైన ఆకలిపుట్టింపి కాయ సిద్ధిచేయును. ఆశీర్వదైత్యరోగములను, సర్వమేహములను, నెగ, నాలు దుర్గణములు, రసపట్టు, వీర్యవృద్ధ్యములను, సర్వవ్యాధులను, తీయ, క్యాస, కాస, శ్లేష్మ రోగములను, పదివిధముల మూలకంకలు నశింపజేయును. కులాసాగా కాలికోలైండు చేయుచును. శ్రీలక్ష్మీ శివ్యరక్త కుసుమ ప్రదరరోగములనున్న సర్వబహిష్కృతులను అద్భుతముగా కుదుర్చును. ఇది మెదడు ననుసరించుచుండు సర్వవ్యాధులను నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తి ని సేత్రరోగములను బాగుజేయును. ఈ శివ్యము వనమాంశికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాదులు వున్నట్లు యెన్నోని రుజువుపరచేయెడల రు 500లు బహుమతి యివ్వబడును. ధనికులకు బీదలకు అందరకు ఉపయోగపడునట్లుల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈ శివ్యము నేవించిన ప్రతివాడును దీని సుఖములు తెలిసికొనిన పిమ్మట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్ముగలరు. ఈ శివ్యము ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైన దని దృఢముగా నమ్మువలయును. ఇది వాడేటప్పడు ఏ విధమైన పత్త్యములేదు. 24 తులముల లేహము చెల ఖర్చులు సహా రు 2.8.0.

వలయువారు:—యం. ఆశీజుద్దీన్, ప్రొవైటరు, పికాపురము. గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

త్వరపడు! దీనింగమనింపుడు? త్వరపడు!

దీపావళి మహాత్మ్యమునకు బొంబాయి స్వదేశివాండ్లు క్రొత్తగా తయారుచేయబడినది. ఎల్లవారును చూడవలె. యిది ఒక అద్భుతమైన అంగవస్త్రము.

నెం. 1 బొంబాయి స్వదేశి అసల్ పట్టుఅంగవస్త్రము

పిటికృంగారము చెప్పను నలవిగాదు. మూర్ఖునిప్రకాశ మగలిగి ధగధగముని మెరుపు గలిగించును. పోదరులు సోదరీ మూలు ఎల్లప్పుడున్న ధరించుకొని ఆనందము బొందవచ్చును.

నెం 1 బరు 5 1/2 X 2 1/2 చెడల్లుగలది. 1-కి 3.0-0

నెం 2 బరు 5 X 1 చెడల్లుగలది 1-కి 2.0-0

ఒక శివ్యం నెం 1 బరు పట్టుఅంగవస్త్రములు 3 కొనువారికి

నెం 2 బరు గడ్డ ఒకటి యినాముగా పంపబడును.

చామండీకృరీ అండు కంపెనీ

నెం 19 బరు యోకాకందప్పమొదలిపిడి,

పార్కు-టౌన్ పాస్టు మద్రాసు.

సక్సన్ దంతచూరము

సోటికోని సకలవ్యా. ధులను మాన్యును. పండ్లనోప్పలు, ఇసుకలో నెత్తురు చీముకాటులు వాచుట దీనిని లన స్వస్థమగును. నాలుకమీది సాక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశి మూలకంకలతోను ఔషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2.0, డజను 1.4.0. టి.ఎస్. స్వామినాథకాశ్రీ, 1191 నెం. 1 ఎ. అలంగాతా పిల్లిపిడి తిరువల్లికేశి మద్రాసు.

గుంటూరు మండల ప్రథమ వైశ్యమహాసభ

రెంటుచింకల పల్నాడు తాలూకా

ఈ మహాసభ యీ నెల 10-11-12 తారీఖులందు శ్రీమాన్ దాచేపల్లి రాజబ్రహ్మయ్యగారి యాజమాన్యమున జయప్రద ష్ఠుగా జరిగియుండెను.

శ్రీ రామ ములు

వైశ్యశాలము చుట్టూనిది సర్వశక్తులచేతను సర్వమత శుభలేతను అవకాశపురుషుడుగా పూజింపబడుచున్న గాంధీ మహాత్ముని కావాగ్మనా విముక్తుడై మరల ప్రపంచోద్ధానకు పాటుబడచున్నందుల కీసభవారు వృద్ధాశ్రమముగ భవ్యవాద ము లెర్పించుచున్నారు.

2. కృష్ణానది ప్రధానస్థానమును బృందావన పురం బున మనవైశ్యసభను దక్షతరచి అధికారపదవియం దుండియు స్వాగత్యైక్యము జీర్ణగృహముల పునరుద్ధరించుటకు తన ధనలం బు లెర్పించి పలుకట్టముల కొర్ర వేదశాస్త్రముల బరిశీలించి య నేకవేద సంఘమును బ్రకటించి వేదసతిమును వైశ్యకులము నుద్ధరించి వైశ్యులకు జ్ఞానోదయము గలుగజేసి వనంబున కరిగిన బ్రహ్మశ్రీ ఆత్మార్థి లక్ష్మీనృసింహ పోమయ్యజుల వారిని ప్రతి కార్య ప్రాంధమునందును స్మరించుట వైశ్యు లెల్లఁకు విధి కు ని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. పట్నాటి వైశ్య సంఘమునకుడై అసహాయాద్యను ధర్మముద్దమున కావాగ్మనామనకు వెల్లవచ్చి స్వల్పవయసునందే పరలోకగతుడైన శ్రీ పెరుమాళ్ళ శాయన్నశ్రీకృష్ణగారి మరణమున కును విద్యావంతుడై యభివృద్ధి గాంచుచున్న గుండా మట్టయ్య గారి యాకస్మిక మరణమునకును యాసభవారు తమవిచారమును వెల్లబుచ్చుచు వారి కుటుంబములకు సానుభూతి తెలియజేయు చున్నారు.

4. వైశ్యబాలకు ౨ వత్సరముల లగాయతు ౧౨ వత్సరములలోపుగ ఉపనయనము జేయుటకున్న అట్లు యేకారణముచేత నైనను తటస్థించనియెడల ౧౬ వత్సరములలోపుగా నైనను ఉపనయనము జేయటకున్న యిప్పటి కీకు మిగిలి యున్న ఆచారవిధులకు ఆశ్చర్యమున మాసము మొదలు మాస మసాంతములలోపుగ ఉపనయనములను జరుపుకొనుటకును అట్లు జరుపుకొననివారిని వారి కుటుంబములవారిని మాఘము పిదప ఉపనయనములను జరుపువరకు అపాశ్చర్యములగు నంచునటుల యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఉపనయనములను జేసుకొనజాలని వైశ్యబాలకులకు ఆయాగ్రామ వైశ్యసంఘములవారు గాని తాలూకా వైశ్య సంఘమువారు గాని ధనసహాయము జేసి అట్టి వైశ్యబాలకులకు ఉపనయనముల జేయించుటయనని యాసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

6. వరకుల్లమునగా పిల్లవానికి కట్టుముల నడుగుట, ఇదియే పిల్లవాని నమ్మకమునట యనపించుకొనునగున పిల్లవాని కట్టుములకొర కుండుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

8. ఉపనయనమైన బాలకు సంధ్యానందనాదుల నే ర్పటకుగాను ఆయాగ్రామములకు తగినటుల వేదపాఠశాలలను స్థాపించి సంధ్యానందనాదుల నేర్పించుటకు యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

8. వైశ్యులెల్లరు ఖద్దరపట్టములనే ధరింపవలయునని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

9. అతిబొల్ల అతివృద్ధివివాహముల నాచరించుట మానవల యనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

10. గుంటూరు వైశ్యసేవాసంఘమును గుంటూరుమండల వైశ్యసేవాసంఘముగా మార్చి తాలూకా ఫిర్కా వైశ్యసేవా సంఘములను స్థాపించి వైశ్యకులార్ధరణకై సేవలను తయారు జేయవలయును సుఖాభివృద్ధికై సర్వవిధముల ప్రచారము సులభుట కును గుంటూరు వైశ్యసేవా సంఘకార్యదర్శియగు శ్రీయుత పొల్లిశెట్టి అదినారాయణగారి నీసభవారు కొరయ తీర్మానించు చున్నారు.

11. జాతావృత్తులందు వైశ్యు లెల్లరు పదిదినంబుల నవలంబింపవలయునని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. బాలబాలికల విద్యాభివృద్ధి విషయమై యాలాచించి చుటకును ధనసంపాదనమార్గముల నేర్పరుచుటకును యాక్రింది వారి నొక ఉపసంఘముగా నేర్పరచడమైనది. ఈ ఉపసంఘ మువారు మామూలుసములలోగా తగుపద్ధతుల నేర్పాటు జేసి కొని జిల్లా వైశ్యసంఘమునకు నివేదనకు పంపుటకును జిల్లాసంఘమువారు తాలూకాసంఘముల సలహాలనుకూడా గైకొని ప్రతి కలద్వారా ప్రకటించుటకును తగు ప్రచారకుల నేర్పరచి ధన మును సంపాదించి విద్యాలయముల స్థాపించుటకును యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

Guard your Baby against milk-borne disease

Give your baby Glaxo — the one safe Milk food that is made in New Zealand, where

the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases.

Run no risk with your baby's milk; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis. Ask your Doctor!

The Super-Milk Food
"Builds Bonnie Babies"
WHOLESALE DISTRIBUTORS:-

Alfred Young & Co., Ltd.,
(INCORPORATED IN ENGLAND)
Post Box 40 - - - - - MADRAS.

పుష్ప మాలతి

తలనూనె లన్నిటికిని మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

(ప్రతి చోటను దొరకును)

ఆనందమును కలిగించు సుకుమారమైన సువాసనగలది. వెంట్రుకలు నలుపుగాని, పొడుగుగాను పెరుగు నట్లుచేయును. 8 డ్రెస్సుల బుడ్డి 1 కి గ్రా 1.0.0 వ రకులకు ప్రత్యేక సమపాదయగలదు.

సోల్ ఏజంట్లు:— ఎస్. వైద్యా తిండ్ కో., పార్కుదాను, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, చై నాబజారు, తిరుచనాపల్లి, భోర్లు.

ప్రదర్శనగదులు నెం 6, బందరు పిడి, మద్రాసు.

ఉపసంఘసభ్యులు

కూర్పుపల్నాడు

1. నూరే శేషయ్యగారు
2. నూరే నాగయ్యగారు
3. శ్రీకాంత పిచ్చయ్యగారు
4. ముచ్చర్ల నాగయ్యగారు
5. పశ్చిమ పల్నాడు
6. శాంతం మట్లపల్లిగారు
7. పెరున్నా చిన ముప్పయ్యగారు
8. వేమూరి ముప్పయ్యగారి కుమార్తె వెంకయ్యగారు
9. యోహారి రాములుగారు
10. గంకం నాగయ్యగారు

12. అగ్రాసనాధిపతి గారికిని నూరే శేషయ్యగారికిని గ్రంధి వేంకట ముప్పయ్య గుప్తగారికిని మద్ది వేంకట ముప్పయ్యగారికిని మాటూరు గురునాథం గారికిని వందనములు జెప్పి సభ ముగించి యుండెడి.

ఈ నెల 12 తారీఖున పల్నాడు తాలూకాసభ రెంటుచింకల పల్నాడు శ్రీ బొగ్గవరపు చినబాలయ్యగారి మాధిపత్య మున జరిగి యుండెను.

శ్రీ రామ ములు

1. ఏనిమిది సంవత్సరములకు మించిన ప్రతివైశ్య బాలుకు వేదోక్తవిధిగా యీసంవత్సరం మాఘమాసము లగాయతు ఉపనయనము కానటుంటి వైశ్యునికి యీసంవత్సర మాఘ మాసములోడల ఉపనయనము చేయుటకు యాసభవారు తీర్మానించడమైనది.

2. ఇకముందు మువైశ్యుల యిండ్లలో జరుగు కుభా శుభలు వేదోక్తవిధిగా జరపించుటకును అశుభకార్యములను గా అట్టికములు అన్నత్రాధముగా గాని చట్టత్రాధముగా గాని ఆచారత్రాధముగా గాని చేసికొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. ఉపనయనమైన బాలని పివాహమైన వారికిని వేద ము చదువుకొనుట వేదోక్త కర్మలచరించు వాటికి అగ్ర్యము మొ నకర్పటకు గాను పాఠశాల లవిశ్రముగాను అందుకు ద్రవ్యమునేక రిండుటకు ప్రచారముసలుపు. ఈ కమిటి అవసరముగాను యేర్పాటుచేయుచు ఉపనయనమైన బాలకులకు పాఠశాలలకు బంపుట కు యాసభవారు తీర్మానించడమైనది.

శ్రీ వాసదత్త వాసవమేష్వరీ అగ్ర్యునారు ఆజ్ఞాపించిన దని వన తాలూకావారు మెరచిధర్మమును జరుపుచున్నారు. ప్రస్తుతిము కొన్ని చోట్ల తప్పించుచున్నారగాను అటుల జరుగకుండా పూర్వాయాముగా జరుపవలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. (ఒకవలెఖరి)

ఫౌంటెన్ కలములు

"వలో" శ్రేష్ఠిఫౌంటెన్ కలము మిక్కిలి మేలైనది నమ్మకమైనది ధర మిక్కిలి సులభము గు 7-0-0
"నాటర్ మాన్" విడియర్ 8.0-0 "బ్లాక్ బర్డ్" 8.8-0
"హార్డ్ బేక్" 2.12-0 వెండికీళ్ళు 0-12-0
సాధారణ కీళ్ళు 0-8-0
గిరిబ్రదర్స్, తిరుచిక్కోటి, మద్రాసు.

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీచరణింహారావు పంతులుగారి

మొదటిభాగము 2.0-0

రెండవభాగము 2.0-0

మూడవభాగము 1.8-0

నాల్గవభాగము 1-12.0

ఇదియొక యశ్వార్థు
మైన గ్రంథరాజము. కథ
గాదు. కల్పనముగాదు. పృ
బంధ వంతుకన్న గాదు. పు
రాణేతిహాసనంబులనులే
గాదు. చిత్రమగు గ్రంథము.
చదువుడు! చదివి యానం

దింపుడు! తెలుగుభాషలో నిదివఱకెన్నఁ దీర్చిగ్రంథము చూచి యెఱుంగము. జంఘాలశాస్త్రీ, కాలాచార్యులు,
బొమ్మయ్య కృష్ణి, వాణీదాసులు, సాక్షి అను విమలగురువులు. ఈసంఘముచే వర్ణింపఁబడు విషయములు బహు చదు
త్కారముగ నుండును. మొదటిమండి చివరవఱకును కడుపు చెక్కలగునటులు నవ్వు వచ్చుచుండును. పరీక్షాణము
చేయునపుడు - ఏమియుఁ దోఁపకుండునప్పుడు - అనేకవిషయములు తెలిసికొనగోరునప్పుడు - బాలురకు, యువకులకు,
వృద్ధులకు, స్త్రీలకు చదువులు కింపగుగ్రంథ మింతకన్న తెలుగులోలేదు. ఒకమాటు చదివినవా రీగ్రంథమును వదలరు.
నువోహరమును పాఠ్యగ్రంథము నగు తైలి కుమార్తెకునుబడు విద్యార్థుల కింతకన్న నుపయోగకరముగ గ్రంథము లేదు.
జంఘాలశాస్త్రీ యుపన్యాసభోరణి, కాలాచార్యుల రచనానైపుణి, వాణీదాసుబంధుర ప్రబంధరచనాశక్తి సాక్షి
విషయ నివేదనానైపుణి, అభిప్రాయసమంజసత చూపినవి. పరిత్యాంధ్రుడు, పరిత్యాక్త రామ్యుడును ఈగ్రంథము
చదువనగినది. ఒకయెడ సంభాషణచాతుర్యము - ఇంకొకయెడ పాఠ్యవిలసత్తాభి - మరియొకయెడ అభ్యుదయస్థ నా
గాంధీర్యము - చదువరుల కంతయో సంతస మొసంగును.

వలయువారు:—

పానుగంటి రాజారావు పితాపురం

గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

మంచి అభివృద్ధిలో నున్నది

27 వ. సం. నుండి మిక్కిలి మిశ్రవ్యయమును జాగ్రత్తతోను నిర్వహించ
బడుచుచే గలిగినఫలము.

(4)

నేటికి రూ. 2,29,00,000 లు ఆస్తిగలదు.

ఈ సంపెనీలో తప్పక మీరు భీమా చేయవలెను.

జెండా మీదు బాంచి 15% కమిషన్ యిల్లెట్, ముద్రాను బాంచి 9/10 పెకండులై నది.

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి ఆమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగరోగము, మెహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ
ములయొక్క వాపు, శుక్ల నవ్వుము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొద
లగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుమార్తెనట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మీతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
ప్రణామము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్క
లన్నియు నాయముగను. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

తీర్చివ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు నుప్రసిద్ధమైనదగుకాణములన్నిటిలోను దొరకును.

మాఢిచిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

శ్రీశ్రీరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.

కాంగ్రెసు స్వరాజ్యనిధి

జమఖర్చుల నివేదికము

గత మూడువత్సరములలోను కాంగ్రెసు కమిటీచేసిన
డబ్బునివేదనమై వస్తున్న అందరకును దెలియునటుల నొక
నివేదికమును ప్రచురింపవలసినదిగ అఖిలభారత కాంగ్రెసుసం
ఘముయొక్క విశ్వసనీయమైన యామధ్యజరిగిన ఒకసభ
జేనరలు సెక్రటరీలను కోరియుండిరి. ఆయుక్తులనుప్రకార
ము మేము జేనరలు సెక్రటరీలను యాక్రిందివిధముగ నిత
డించుచున్నాము:—

కేంద్రకార్యాలయము యొక్కయు రాష్ట్రీయ కాం
గ్రెసుసంఘముల యొక్కయు జమ ఖర్చులను అఖిలభారత
కాంగ్రెసుసంఘమువారు కష్టపడి ప్రచురింపించిరి. అట్లయినను
అనేకచోట్ల అపొహుగర్హింపబడి గాన్పించుచున్నది. పత్రికలకు
వ్రాయుటయు విచారించుటయు జరుగుచున్నది. దీనినిజాడ
చాలమందికి డబ్బు యెట్లు ఖర్చయ్యెనో తెలియనటూ దోచుచు
న్నది. 1921 లో వసూలుజేసిన కోటిరూప్యము లేమయ్యెనని
అక నుచుండును. ఈడబ్బుంతయు ఒక్కచోట జేర్చి వ్యయముజే
యుటయో పంచిపెట్టుటయో జరిగినటుల అభిప్రాయము వ్యా
పించియున్నట్లున్నది. ఇట్లు జరుగలేదు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
సంఘములు వసూలుజేసిన డబ్బుంతయును చాలభాగము అక్క
డనే యుంచబడి వారివారి అవసరములబట్టి వెచ్చింపబడెను.
అందు కొంతభాగముమాత్రము అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము
నకు రాష్ట్రీయలు చెల్లింపవలసిన భాగముక్రింద నియమిడెను.

కేంద్రకార్యాలయముల యొక్కయు వివిధరాష్ట్రీయముల
యొక్కయు తిలకు స్వరాజ్యనిధిలెక్కలు తనిఖీచేయించి అఖి
లభారతకాంగ్రెసు సంఘపు తనిఖీదారు పరీక్షానివేదికములతో
ప్రతిసంవత్సరమును జేర్చి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు
నివేదింపబడును. 1921-1922 సం॥ మల లెక్కలును నివేదికలు
ను పుస్తకరూపమున ప్రకటింపబడి సభ్యులకును పత్రికలకును
కాంగ్రెసుసంఘములకును పంపబడెను. ఇట్లే 1923 సం॥ మునుకు
గూడ లెక్కలు సవిస్తరముగ తయారుజేయబడెను. అవిఅమ్మ
లో నున్నవి. అవి నిద్రముకాగానే విరివిగ పంపిపెట్టబడును.
ఈలెక్కలను వివరములను తెలిసికొనగోరువారు యేరాష్ట్రీయ
కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమునకు బోయినను జూడగలరు.
ఇచటమేము జమఖర్చునిలువపత్రముల జూచి తెలిసికొనలేని
వారికిని వివరములన్నిటిని తెలిసికొన నిష్ఠము లేనట్టియు వ్యవధి
లేనట్టియువారికి నులభగ్రాహ్యముగ నుండునటుల కాంగ్రెసుఆ
ర్థికముల గూర్చి మొత్తముమీద దెలియునటుల లెక్కలను దెలి
ల్పుటయే మాయద్దేశము.

కాంగ్రెసు ఆదాయము సభ్యుల వాట్స
కాల చందాలనుండియు, తిలకు స్వ
రాజ్యనిధివనూళ్లద్వారాను వచ్చుచుండును. సభ్యుల చందాలు
రాష్ట్రీయములందే యుంచబడి రాష్ట్రీయసంఘమునకును, జిల్లా
సంఘములకును స్థానికసంఘమునకు పంపబడును. ఇం దేమాత్ర
మును అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు బోదు.

ఇదివరలో తిలకు స్వరాజ్యనిధియే ముఖ్యముగ ఆదాయ
ములముగ నుండెను. ఈ విరాళములు రెండువిధములు:—

1. సామాన్యవిరాళములు:— సాధారణముగ విరాళముల
నిచ్చి ఫలానందుకని ప్రత్యేకముగ ఖర్చుజేయవలెనని నిర్దా
పింపకుండును. ఈ డబ్బును రాష్ట్రీయకాబంగ్రెసుసంఘములు
కాంగ్రెసు చేయవలసిన పనులలో దేనినైనను అనగా ప్రచార
నిర్మాణములకుగాని, జాతీయవిద్యకుగాని, ఖద్దరుకుగాని, అస్పృ
శ్యతానివారణకుగాని ఖర్చుజేయవచ్చును.

2. ప్రత్యేకవిరాళములు:— ఈ విరాళముల నిచ్చువారు
ప్రత్యేకముగ దేనికో యొకదానికి ఖర్చుజేయవలెనని నిర్ణయిం
చెదరు. కొందరు యే ఖద్దరుకో, జాతీయవిద్యకో, లేకఒక్కొక్క
పుస్తకప్రత్యేకముగ ఒకవిద్యాపీఠమునకో, జాతీయపాఠశాలలకో
వినియోగింపవలెనని నిర్ణయించెదరు. ఇట్లు ప్రత్యేకముగ విద్యా
పీఠముల కీయవలసినవిస్తవలెను ఆడబ్బు సరాసరి వారికి పంపబ
డును లేదా ఆ కాంగ్రెసుసంఘముక్రింద నుండును. రాష్ట్రీయ
కాంగ్రెసుసంఘముక్రిందికి మాత్రము రాదు. వీరు వైద్యసమా
త్రము తనిఖీచేయుచుండును.

1921 లో తిలకు స్వరాజ్యనిధియందు అఖిలభారత
కాంగ్రెసుసంఘభాగము నూటికి 25 చొప్పున నుండునటుల నిర్ణ
యింపబడెను. పిదప 1922 లో నది నూటికి 5 చేయబడెను.
ఈ 25 లేక 5 అయినను మొత్తమువనూళ్లనుండి తీసికొనబ
డెనుగాని ప్రత్యేకముగ నిర్దేశించినవానితోజేర్చి తీసికొనలేదు.
కావున ప్రత్యేకముగ నొకదానికిని నిర్ణయించినవిరాళము లేని

గాని అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ నిధిలోనికి రావడం. అయ్యది పైన చెప్పినట్లు రాష్ట్రీయసంఘములకుగాని, మండల సంఘమునకుగాని, లేదా ఆసంస్థలవద్దకేగాని యంచుటకైన. ఈ ప్రత్యేక విరాళ వివరములు రాష్ట్రీయ మండల సంఘముల లెక్కలలో గానవచ్చును. అఖిలభారతసంఘము ఈనిధుల జను ఖర్చులను ఆడిటరుద్వారా తనిఖీ చేయించి పరిశీలనపర్చును. ఈ ప్రత్యేకవిరాళములు పాఠశాలలు కళాశాలలు నిర్మించుట కై, విద్యాలయముల ఖర్చులకును వినియోగింపబడును.

కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు జేరిన మొత్తముల సామాన్యపు వసూళ్లలో 1921 లో నూటికి 25వంతునకు పిదప నింతునను వచ్చిన మొత్తములూ మాత్రమే యెయ్యవచ్చును. మిగిలిన నూటిలో 75లేక 95వంతునామానుబట్టి ఆయా రాష్ట్రీయసంఘములను మండలసంఘములను పంచుకొనును.

1921లో వర్గీకరించు కమిటీవారు పెద్దపట్టణముల విషయములందప్ప లేకున్న నూటికి 50 చొప్పున జిల్లాలకును రాష్ట్రమునకు 25 చొప్పున పంచుట నని నిర్ణయించెను.

తెలంగాణ రాష్ట్రానికి చాలభాగము, ఆసుప్రదీప్రభుత్వ ప్రాంతముగా 1921లోనే చేర్చబడినది. కావున ఆసంలీ మును గూర్చి ప్రత్యేకముగ చెప్పించెదము. తనిఖీదారుల నివేదికము ప్రకారము 1921లో ఒకకోటి 18లక్షలు వాగ్దత్తము చేయబడినదియు, సంవత్సరాంతమునకు ఒకకోటి, ఒకలక్ష 64వేలు వసూలుయ్యెననియు తెలుపబడినది. ఇందు 64లక్షలు 80వేలు సాధారణనిధికిందను 87 లక్షలు ప్రత్యేకవిరాళములకిందను వసూలయ్యెను.

బొంబాయి పట్టణమును గూర్చి ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసియున్నది. 1921లో వాగ్దత్తము చేయబడిన కోటి 18లక్షలలోను బొంబాయి మాత్రము 88 లక్షలను చందావేసెను. ఇందు 21 లక్షలు సాధారణనిధికిందను 17 లక్షలు ప్రత్యేకముగను విరాళమువేయబడినవి. ఈ 88 లక్షలలోను 1921లో బొంబాయిలో వసూళ్లు 25 లక్షలుండెను. ఇందు బొంబాయి స్వరాజ్యసభ వారు అసహాయోద్యమ ప్రయోజనములకై యంచుకొనిన 21 లక్షలు గూడ జేరియున్నవి. ఈ మొత్తమునం దింకను ముగ్గురు యిచ్చిన 10 లక్షల విరాళములు చేరనేలేదు. ఈ మొత్తములను వారే యంచుకొనిరి. బొంబాయిలో యెక్కువ భాగము వసూలు గుట చేత ఆ మొత్తములను రాష్ట్రీయములకు గాక అఖిలభారతదేశపు వసూళ్లకు పంపింపించి అఖిలభారతపు వర్గీకరించు కమిటీయొ బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమును జేప్పినవిధమున ఖర్చుజేయుటకు తీర్మానింపబడినది. బొంబాయి వసూళ్లగూర్చి విచారించి పనిచేయుటకు బ్రష్టీలు నియమింపబడిరి.

1922 సంవత్సరాంతమున ప్రత్యేకవిరాళములు గాక సాధారణనిధి 15 లక్షలు వసూలుండెను.

1921 లో అఖిలభారత సంఘమునకు నూటికి 25 చొప్పున 18 లక్షల వసూలుండెను. ఈ మొత్తములలో దాదాపు సగము 6 లక్షల 9 వేలరూపాయలు వివిధరాష్ట్రీయములకువేర్వేరుప్రయోజనములకు చేతనమునకు పంపింప 2 లక్షల 8 వేలును మౌనునివారణకార్యములకు 90 వేలును జాతీయవిద్యకు 50 వేలును ఆర్యములకు 40 వేలును నిమ్మజాతులకు 26 వేలును మలబారు సహాయమునకు మున్నగువానికి 1 లక్ష 15 వేలును యిట్లుపంచిరి. ఈవిధముగ ఖర్చుకాగా 1921 సంవత్సరాంతమునకు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు 7 లక్షలు మిగిలెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములకు గూడ 1921 ఆఖరుకు దాదాపు 8 లక్షల చొప్పున మిగిలెను.

కావున ఈ ప్రకారము జూచినయెడల సాధారణనిధిలో వసూలుజేసిన 64 లక్షల 80 వేలలోను 1921 సంలీ మునకు బొంబాయి రాష్ట్రీయసంఘమునకు 15 లక్షలును రాష్ట్రీయ సంఘములు మిగిలినవానికి 18 లక్షలు చొప్పున అఖిలభారత సంఘమునకు 7 లక్షలును మొత్తము 85 లక్షలు మిగిలినట్లు తెలియగలదు. ఖర్చులతోను నిలువయున్న 29 లక్షల 25వేలును కాంగ్రెసుసంఘములు ఈకార్యముల కేకములకు ఖర్చుజేసినట్లు తెలియగలదు.

1922, 1923 సంలీ ములలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికింద 28 లక్షల రూపాయలు వసూలుయ్యెను. ఇందు 8 లక్షలు సాధారణనిధికిందను 18 లక్షలు ప్రత్యేకవిరాళముల కిందనువసూలయ్యెను. పైనచెప్పినట్లు 1922 లో ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ భాగము నూటికి 5 వంతు వేరవేయబడినది. కావున ఈరెండు సంవత్సరములలోను అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘముకు 98 వేల మాత్రము వచ్చెను. మిగిలిన దబ్బును రాష్ట్రీయ

మండలసంఘములే చెల్లించెను. బొంబాయిలోని తెలంగాణ రాష్ట్రానికింద బ్రష్టీలు ఖర్చుప్రచారమునకై 8 లక్షల విరాళము నొసంగిరి. వారు అఖిలభారత ఖర్చుబోర్డుకు 5 లక్షలును గజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు 3 లక్షలును దక్కను హయదరాబాదులో ఖర్చు ప్రచారమునకు 40 వేలును యిచ్చిరి. ఇకను తమ యధీనమందున్న దబ్బునంతను విద్యావిషయక ప్రయోజనములకు ప్రత్యేకించిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు అఖిలభారత ఖర్చుబోర్డుకు 6 లక్షలును యితరరాష్ట్రములకు 1 లక్షల విరాళములను ఋణములను 55 వేలవరకు నిచ్చెను.

1923 సంవత్సరాంతమునకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు 88 వేల 7 వంతుల 18 రూపాయలు మిగిలియుండెను. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి బొంబాయి బ్రష్టీలవద్ద 7 లక్షల 11వేలుండెను. (ఇప్పటిదంతయు ప్రత్యేకముగ వేరే ఖర్చుకు వినియోగింపబడినది) రాష్ట్రీయసంఘములవద్ద 2 లక్షలు మిగిలియుండును. అఖిలభారతఖర్చుబోర్డుకు 4 లక్షల 88 వేల రూపాయలు మిగిలియుండెను.

పైనచెప్పినవిధమున సంఖ్యలలో ఋణములకింద నిచ్చిన మొత్తములు చేరలేదు. ఆఋణములు 90 వేలు మాత్రము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములకు అఖిలభారతసంఘ మిచ్చియుండెను. సరిగ్గా మిగిలిన 40 వేలును, హిందూస్తానీ మహారాష్ట్రములకు 35 వేలును తమిళనాడుకు 15 వేలును ఈయబడినవి. కాంగ్రెసు డెలిగేషన్ ఫీజు బాపతు ఇంకను అఖిలభారతసంఘమునకు వచ్చు మొత్తములు రావలసియున్నవి.

అఖిలభారతఖర్చుసంఘముగూడ రాష్ట్రీయసంఘములకును, ఇతరనిర్మాణములకును ఖర్చు ప్రచారమునకై చాల మొత్తముల నిచ్చియుండెను. ఈ విధముగ నీబోర్డువారు 1923 ఆఖరుకు 6 లక్షల 85 వేలు అప్పు యిచ్చెను. ఈ మొత్తములో గజరాతు రాష్ట్రీయసంఘమున కిచ్చిన 4 లక్షలును, నీహారు రాష్ట్రీయసంఘమున కిచ్చిన ఒకలక్షయు, ఆంధ్రకర్నాటక రాష్ట్రీయసంఘముల కిచ్చిన 50 వేలు వేర్వేరుగను, తేరళకు 15 వేలును, ఉత్తరకు 10 వేలును, ఆసాముకు 10 వేలును, సింధుకు 5 వేలును యిచ్చినవిగూడ నిందు జేరియున్నవి.

ఈ మాదు సంవత్సరముల మొత్తమును జూచినయెడల తెలంగాణ రాష్ట్రానికి మొత్తము దాదాపు 125 లక్షలు చేరారినట్లు తెలియగలదు. ఇందు 71 లక్షలకు కొంచెము తక్కువగా సాధారణనిధికిందను, 54 లక్షలు ప్రత్యేకప్రయోజనములకు వసూలుయ్యెను. (ఇందు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు వసూలైన మొత్తమును, యితర స్వల్పదాయములను జేరలేదు. పైన చెప్పినట్లు కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు యమును దబ్బు ఆభ్యుదయ రాష్ట్రీయములోనే చెల్లించబడుచున్నది.) ఈ 71 లక్షలును ఈ క్రిందివిధముగ ఖర్చుజేయబడినవి:— 28 లక్షలు ఖర్చుకు, 5 లక్షలు విద్యకు ఖర్చుచేయబడినవి. ఇందులకు ప్రత్యేకించిన మొత్తములేగాక యీ మొత్తముల గూడ అందుకు వినియోగింప బడినవి. 82 లక్షలను కాంగ్రెసు నిర్మాణములకును, వరదల సహాయమునకును, అస్పృశ్యతా నివారణకును, మన్యనిషేధమునకును, మున్నగువానికి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములను ఇతర సంఘములును ఖర్చుజేసెను. ఈమాదు సంవత్సరములలోను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు దాదాపు 14 లక్షలు వచ్చెను. ఇందు 6 లక్షలు ఖర్చు బోర్డుకును, మిగిలిన 8 లక్షల మొత్తమును రాష్ట్రీయములకు విరాళములకింద నీయబడినది.

ఈమాదుసంలీ ములలోను ముఖ్యముగ ఖర్చు ఖర్చుకును జాతీయవిద్యకు వయ్యెను. ఖర్చుకు ఖర్చుచేసిన మొత్తము అఖిల భారత ఖర్చుబోర్డువద్దను రాష్ట్రీయ సంఘములవద్దను సరకు నిలువరాపమున నున్నది. గజరాతు, సరిగ్గా రాష్ట్రీయములు, పంజాబు, మహారాష్ట్రము, నీహారులోని జాతీయవిద్యవిద్యాలయములకు చాల మొత్తములు ఖర్చుయ్యెను. ఇతర విరాళముల వివరములు ప్రచురించిన లెక్కలలో తెలుపబడినవి.

ప్రత్యేకముగ వేరుఖర్చులకై యాయబడిన 54 లక్షలలోను 22 లక్షలు స్థిరాస్తి బ్రష్టీలు తాకట్లమీద భద్రముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. వానినుండి వచ్చిన నడ్డీ అందులకు నిర్ణయింపబడిన పనులకై ఖర్చుచేయబడుచున్నది.

ఇంకను వివరములు డెలిగేషన్ గోడువారు తనిఖీజేసిన లెక్కలను అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు ప్రచురించిన వానిని జమవగోచరము.

గంగాధర బి. దేశపాండి,
నయ్యపుద్దిన కిన్నెర,
జవహర్లాలు నెహ్రూ,
తెనరలు పెట్టరిలు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము.

ఆడిటరు నివేదికము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము

జనరల్ సెక్రటరీలకు

ప్రియమైనవాడా,

1. 1922 ఆక్టోబరు 1 నుండియు 1923 సెప్టెంబరు 30 వరకును వసూలైన తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధుల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘముల లెక్కలను మూడవసారి పరిశీలించి నివేదికను బంపుచున్నాను.

2. రైలు రాకపోకలు ఆసిఫాపుటలను పీలుచేక తమిళ నాడు ఆంధ్ర తేరళ కర్నాటక రాష్ట్రములు దప్ప మిగిలిన రాష్ట్రీయ ముఖ్యస్థానములన్నిటికిని ఈ నివేదికసంవత్సరములో చేదేశితిని. ఆసాముకు బోవుటకు వ్యవధి లేకపోయెను. బర్మాకు మొదటిసారియే పోతిని.

3. ఈ నివేదికలో చేర్చబట్టకేరళ ఆసాము రాష్ట్రముల తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధిలెక్కలు రావేదు. కర్నాటక దేశము తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధిలెక్కలను మాత్రము పంపెను.

4. నేను క్రిందటి నివేదికలో చెప్పినట్లు బొంబాయి, గజరాతు, పంజాబు, బర్మా, తమిళనాడు రాష్ట్రములందు దప్ప ఇతర రాష్ట్రములందు నిలువ చాల తక్కువగా నుండెను. ఈనివేదిక సంవత్సరములో వాగ్దానము జేసిన విరాళములను వసూలుజేయుటకు ప్రయత్నము లేమియును జేయలేదు. క్రొత్త విరాళముల చేయించుటకైనను ప్రయత్నములు జరుగలేదు. అందుచేత రాష్ట్రీయముల అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమున కిచ్చిన దబ్బు చాల తగ్గిపోయెను. బర్మామాత్రము 51480.7.6 రూపాయలను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రత్యేకప్రయోజనమునకై నిర్ణయము జేసి యిచ్చెను.

5. తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధియందు రెండు ప్రత్యేకభాగములు కలవు.

(1) సాధారణనిధి యగు 708,8498.11-5 రూపాయలలోను ప్రత్యేకముగ చేసికొని ఖర్చుజేయవచ్చురచిన మొత్తముల విరాళములే చేరి యున్నవి. ఈ మొత్తములో నెంతైనను రాష్ట్రీయసంఘములు కాంగ్రెసు ప్రచారమునకును నిర్మాణకార్యమునకును ఖర్చుజేయవచ్చును. ఈ నిర్మాణకార్యమునకై చాలకట్ట బాట్లు నిర్మింపబడి పని యభివృద్ధి యొనటలు గా నిచ్చుచున్నది.

(2) ఖర్చు కాఖను ప్రత్యేకముగ నేతు జమ్మాలలు బజాజికింద కేరళలు కమిటీ యేర్పరచియుంచిరి. కంపుముల చలవలన నష్టపడినవారికి సహాయము జేయుటకును, నిమ్మజాతుగ దగ్ధరమునకును చాల మొత్తములు ఖర్చుజేయబడినవి.

(3) ఈ నివేదికకు 1 వ అనుబంధమును జూచినతోడనే 1921-23 వరకును తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధి వసూళ్లను ఖర్చులను తెలియగలవు. మొత్తమువీధ ప్రచారకార్యములకు 2284845.2.8 రూపాయలును, ఖర్చుకు 22620 71.4.11 రూపాయలును, జాతీయవిద్యకుగాను 576692.13. 11 రూపాయలును ఖర్చుజేయబడినవి. సిబ్బంది ఖర్చులు సామాన్యముగనే యున్నవి.

(4) మిగిలిన అనుబంధముల జూచినయెడల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములవద్ద నున్న తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధి ఆధికస్థితి తెలియగలదు.

(5) ప్రత్యేక విరాళములు 5288583.14.6 రూపాయలు ఈ మొత్తములో ప్రత్యేక ప్రయోజనములకింద నీయబడిన మొత్తములన్నియు చేర్చబడినవి. వానియొక్క ఆధికస్థితియు, ఆభివృద్ధియు గిరినివేదికలో తెలుప వీలు లేక పోయెను. ఈవిరాళములలో చాలవరకు జాతీయవిద్యకును ఖర్చుకును నీయబడినవి. ఈ మొత్తములపై తనిఖీజేయు వారప్పుడప్పుడు నివేదించెదరని నాకు తెలుపబడినది.

(6) ఇప్పుడు కాంగ్రెసునందు ఏమియు చిక్కులు లేకపోవుటవలన రాష్ట్రీయ సంఘములు ఋణముకు వాగ్దత్తము చేయబడిన విరాళముల వసూలు జేయబ్రయత్నించుట అవసరమని నమ్మి ముమ్మందు కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమము జరుపుటకై క్రొత్తవిరాళముల వసూలుజేసెద రని నమ్ముచున్నాను.

(సం) సి. హెచ్. సోపారివాలా.

ఆనరరీ ఆడిటరు, అ. భా. కాం. సంఘము.

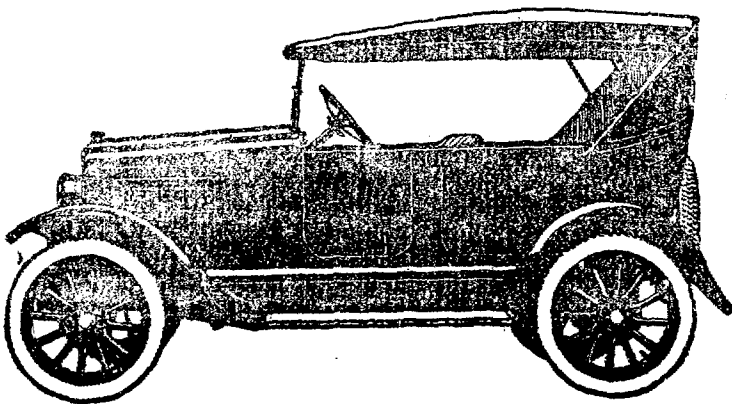
పరా:—ఈనివేదికను తయారైనపిదప కర్నాటక తేరళ రాష్ట్రముల లెక్కలు వచ్చెను. అవి యీనివేదికకు జేర్చబడినవి. సి. హెచ్. యస్.

అనేక వేల మైళ్ల దూరము ప్రయాణముచేసిన తరువాత కూడ ఓవర్లాండు 91 మాడలు బాగుగా నేపోవును

మరియు మితవ్యయము గలది. ఏలననగా ఓవర్లాండు 91 మాడలు ఏలాటి లోపములేకుండా మిక్కిలి బాగుగా తయారుచేయబడినది.

ఈ విషయములో అక్కరగలవా రందరును హాంటురోడ్డులో నున్న మా ప్రదర్శనగదులకును లేక మా బెంగుళూరు బ్రాంచికిని, లేక కార్టరు కంపెనీకి వచ్చి, నిజమైన విడిభాగములను చూడ గోరెదము. ఏల అడిసన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారు దీనినే కొనవలెనని సిఫార్సు చేసినది

Overland

అప్పుడు మీకు విశదమగును.

అది ఎచ్చటకైనను పోవును.

ఐదు టైరులు. ట్యూబు, బాష్పి మాగ్నెటో, తరముఖ్యభాగములు మున్నగువాటితో (ఈన గా రోడ్డుమీద బోవుటకు కావలసినట్టి పరికరము లన్నిటితోను) గల పూర్తికారు ధర రూ 3,400.

అడిసన్ ఆండు కో, లిమిటెడ్

మదరాసు - బెంగుళూరు.

SHUNMUGAM SNUFF

ధరల జాబితా
షణ్ముగం నశ్యము

మొదటితరమునశ్యము (తపాలుద్వారా పంపబడును)

పలము	ధర	పొట్టెజి	పాకింగు	మొత్తం
2	0 40	0 40		0 80
4	0 80	0 40	0 10	0 130
5	0 100	0 40	0 10	0 150
8	1 00	0 50	0 10	1 60
10	1 40	0 50	0 10	1 100
13	1 100	0 80	0 10	2 30
16	1 120	0 80	0 20	2 60
20	2 00	0 80	0 20	2 100
26	2 50	0 110	0 20	3 20
40	3 80	0 140	0 30	4 90
48	4 40	0 140	0 80	5 50

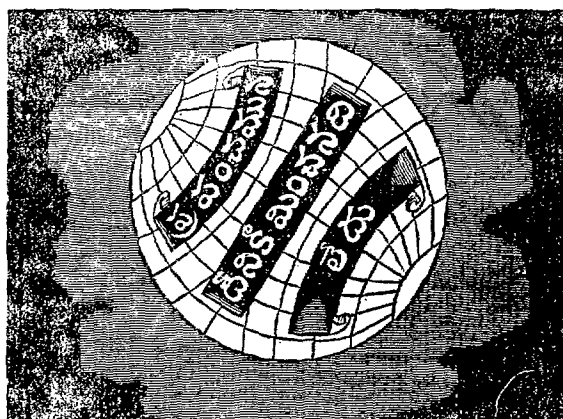
రైల్వేపార్సలుమాలముగా (మద్రాసుస్టేషనుకు
మాఖ్యతో పంపబడును)

40	3 80	0 30	0 20	3 130
80	7 00	0 80	0 40	7 70
120	10 80	0 30	0 40	10 150

ఆర్. కె. పరిమళనశ్యము

1 బుడ్డి	0 40	0 40	0 10	0 90
3 బుడ్డు	0 90	0 40	0 10	0 140
12 బుడ్డు	2 40	0 80	0 10	2 130

షణ్ముగం

నశ్యము

మామదింపును పంపెదము

మేము మొత్తముగా నయమైనధరకుతీసి మా కాశాదారులకు సప్లయ చేయుదుము. వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధరలు చొప్పున యివ్వబడును.

(ఆర్. కె. పరిమళనశ్యమును మామూలు నశ్యముతో

చేర్చి ఉపయోగించి, అనందమును పొందుడు)

రెండవతరం షణ్ముగం నశ్యము

ఏకే 1 కి ధర రూ 3.0-0, ప్యాకింగు, తపాల ఖర్చువేరు.

నశ్యము డబ్బీలు యితర వస్తువులు

ప్రమాను డబ్బీ 1-కి ధర రూ 0 40

ప్రమాను డబ్బీలు 12-కి ధర 2 80

చందనపు ప్రమానుడబ్బీ 1-కి ధర 0 50

చందనపు ప్రమానుడబ్బీలు 12-కి ధర 3 40

జర్మనీలో తయారైన నలుపుఅట్టడబ్బీ 1-కి 3 00

” డబ్బీలు 12-కి 2 00

కొమ్ముతో తయారైన నలుపుడబ్బీ,

చాలాకాలము వరకు ఉండును 1 కి ధర 1 20

” డిటా 12 కి ధర 12 80

మక్కో బావిత్తు 1-కి ధర రూ 0 10

” 12-కి ధర 0 100

అరటిపట్టు చిన్నవి 100-కి ధర 0 80

(ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చు వేరు)

జనరల్ ఆర్డర్ డిపార్టుమెంటు ఒకగుండు మాదిరి,

మొదలుకొని గృహమునకు ఆవశ్యమైన సామానుల

వరకును, ఒకగుడ్డ మొదలుకొని నిలువగల సీమకను

లాలు వరకును సప్లయ చేయబడును. మాకు చిన్నది,

పెద్దది అను వ్యత్యాసమే లేదు.

షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

కర్నూలు బాంబు కేసు

హైకోర్టులో ముద్దాయి అప్పీలు

(ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి డియిలీగార్ల యెదుట)

ఈ కేసునందు చింతకొమ్మడి నై అను గ్రామమునకు చెందిన వెంకటరెడ్డి అనువాడు 1808 సం॥ ౫ వ శాసనము 5 సెక్షనుక్రింద శిక్షార్హుడు "అశాస్త్రీయ కృత్యముల నొనర్చుటగాను, ప్రేమితులను కలిగియుండెనను నేరము క్రింద కర్నూలు జైలు సెవన్యూజ్డియను ఎఫ్. సి. హెచ్. పాలరుగారిచే 5 వత్సరముల కఠింశిక్ష విధింపబడెను. సెవన్యూజ్డియను అప్పీలుగా నేర్పరచబడిన ముగ్గురు పెద్దమునుష్యులు ముద్దాయి నిర్దోషిమని నిశ్చయించి కాని న్యాయాధిపతివారితో సేకీభవింపక శిక్ష విధించెను. ఈ శిక్షపై ముద్దాయి వారికి అప్పీలు జేసెను.

ఆరోపణల వివరములు:—కర్నూలు జైలు శిక్షులు తాలూకా, చింతకొమ్మడి నై గ్రామమునకు గ్రామములో చాల పలుకుబడిగలవాడు. 17.8.22 తేదీన, ముద్దాయియొక్క పిన తండ్రిమాతృగారు అచ్చమయ్యను 9 వత్సరముల బాలిక ముద్దాయిగృహమునందు వసారాలో ఆడుకొనుచు, గూటిలో నేడో వస్త్రపు గాన్పింపగా దానిజూచుటకు గూటిలో చెయ్యిపెట్టెను. ఆంధరి వస్త్రపు బాంబు. అందుచే నది వెంటనే ప్రేతెను. దాని ఫలితముగా నాబాలికయొక్క ప్రేతె తగిలిపోయెను. ఈవార్తను వందలిగావిన పోలీసు సబిక్స్ పైక్లను సమీపము ఇన్ స్పెక్టరును, ఆదినముననే గ్రామము లోనికొచ్చి విచారింపగా, వారికి నిజము వివరములు తెలియక పోయెను. పూరివెలుపల నెచ్చట నోబాంబు ప్రేతెనని అచ్చటి వారు జెప్పటచే వారు తిరిగివెళ్లిపోయిరి. కాని కొంతకుదురాన గ్రామమునకు వెళ్లుపట్టికి వారికి నిజవృత్తాంతమునుగించి వజంతలు వినిపించెను. వెంటనేవారు, అల్లగడ్డయందు క్యాంపులోనున్న తాసిలీరును చింతకొమ్మడినైకు రావలసినదిగాక బురంపి, వారును ఆగ్రామమునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. 18. తేదీన పంచాయతీ దారులయెదుట పెద వెంకటరెడ్డియొక్క గృహమును సోదాజూడగా గూడుదుట్టును అడుగు అడుగున్నర ప్రదేశమున రాళ్లు క్రొత్తగా కట్టబడినట్లు గాన్పించెను. పంచాయతీ దారులు పరీక్షింపగా నారాళ్లతిసులభముగా పూడిచెచ్చెను. ఆరాళ్లు, గంభకమువాసన కేయుచున్నట్లు వారు సాక్ష్యమున దెలిపిరి. క్రొత్తకట్టవడంగడలు అన్నియు సున్నము కొట్టబడియుండెను. ఆ సున్నము పైన పచ్చనిరంగు అయినటులు పంచాయతీదార్లకు గన్పడెను. ముద్దాయి, బాంబు తన గృహముందు ప్రేతెదనియు, పూరిమొలపలను దృష్టగిరిస్వామిగారి దేవాలయమునద్ర ప్రేతెననియు తెలిపెను. అచ్చమయ్యను బాలిక ఆ ఆలయమునద్ర నాడుకొనుటగాను మరి ఇగ్గురుబాలికలతో గలసి, వెళ్లెను. ఆడుకొనుటలో, నచ్చటనున్న రాళ్లగుట్ట నుండి ఒకరాయి నే తీసుకొనటకెత్తించి తీయలేక క్రిందవరుగా నందు బాంబు ప్రేతె, అచ్చమయ్యయొక్క చేయి తగిలిపోయెను. ఆ క్రిందటి దినము, (16 తేదీ) నాగులచులి యగుటచే గోడలను బాగుచేసి ఇల్లు ప్రాతెదనుట అచ్చట క్రొత్తగా రాళ్లు పెట్టికట్టి ఆచారముప్రకారము గోడలన్నిటికిని సున్నము పూసిరి. అచ్చమయ్యకుడ ఈ కథనే బలపరిచెను.

కాని సెవన్యూజ్డి ఆబాలిక ముద్దాయి బంధుగుడగుటచే నట్లు జెప్పవచ్చునని యెంచి ముద్దాయికి శిక్ష విధించెను. తీర్పు ముందు చెప్పబడును.

ముద్దాయితరపు వకీలు—బి సోమయ్యగారు.

ఇంపీరియలుబ్యాంకు కేసు

అహమదు బాచాయను మరి యయిదుగురును కలసి కుట్రయొనర్చి ఇంపీరియలు బ్యాంకువారిని మోసమొనర్చిరిని ఆరోపింపబడిన కేసునందు నిన్న అహ్మదానంతరము, బ్యాంకులో ప్యాసింగు ఆఫీసరుగవలెకరముగారును, చీఫ్ అక్కౌంటెంటు అగు ఏ మెక్లూగాతును విచారింపబడిరి.

క్రాసుపరీక్ష సమయమున శివశంకరముగారు చాదరిగా రికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, 1922 నవంబరునుండి 1928 ఏప్రిలు వరకు అహమదు బాచాఖాతాలనుజూచితినినియు, ప్రస్తుతము, బాలన్స్ షీటులోని మొత్తములను, లెడ్జరులోని మొత్తములను భేదము గలదనియు తాను మొదట వేలన్న షీటులో సరియగు అంకెనే వేసితిని. గాని తరువాత నది మార్చబడినదియు ను గ్రాంటుగారికి దోపిషివడు తన కావిషయములు పూర్తిగా జ్ఞాపకముండి అట్లుజెప్పుటలేదనియు, లెడ్జరులోని అంకెలనుసరిగానే వేలన్న షీటునందు వేసియుండునను నమ్మకముచే నట్లు వేసితినినియు నుడివెను. దాదాసాహెబు రుక్మదీను అహమదు బాచాబాకీలపైవెట్టిని నేనుగూడ సరిజూచితిని. కొన్నివారాంత్యనివేదికలందు ఇట్టిలోతప్పు లుండుటచే వాని హుక్కురుగారు, నేను, ఇతర అధికారులు వాని సవరించితిమి. సెక్యూరిటీ యొగగబడిన మొత్తముకంటె 10 లేక 20 వేలనుమాత్ర మధికముగ బుణమొసగుట చిత్తు అక్కౌంటెంటున కధికారము గలదు.

ప్ర:—బాకీమాదులక్షలువరకును గాన్పించునపుడు వడ్డీకట్టునపుడుమీ కనుమానముగలిగి, అట్టిభాతాదారున కనుమ తింపబడిన బుణము మొత్తమును పరీక్షించుటకు కవరుపుస్తకము సెప్పడుజూడలేదా?—ఉ:—లేదు.

ఈ విషయము బ్రాంచిఅధికారుల కెట్టిమందలింపులను తగులలేదు. ఓవరుడ్రాప్టు పుస్తకములను, కేసు ప్రారంభింపబడినప్పుడు పోలీసువారికివకరచితిని.

ప్ర:—చిత్తు అక్కౌంటెంటు ఓవరుడ్రాప్టు పుస్తకములు వాళ్లన మొనర్పబడినని నుడివెను. ఆవాక్యముల సంబంధించెదవా?—ఉ:—నా కావిషయము తెలియదు.

న్యాయమూర్తి:—ఓవరుడ్రాప్టు తాత్కాలికముగ నైనను పుస్తకములో జేర్చబడవలెను.

తరువాత చాదరిగారు, వారాంత్యపుబాకీ నిలువజూచి తాను, కోర్టులో నొసగుటకు తయారుజేసినపుడు, (అహమదు బాచా) చెక్కులద్వారా చెల్లిం చిన వారాంత్యము మొత్తముల నాపట్టికలో జేర్చలేదని సాక్షి అంగీకరించెను. రొక్కము చెల్లించినవారములపట్టికను చాదరిగారు జూపగా దానిని పరీక్షించినగాని తాను అంగీకరింపనని సాక్షి నుడివెను. దాదాసాహెబు రుక్మదీను అహమదుబాచాల ఖాతాలలో నుండినూడ నిట్టిజాబితాను తయారుజేసి ఇచ్చి సోమవారము నాటికి వానిని పరీక్షించుకొని వచ్చి అవి సరిగానున్నవి లేనివి తెలుపవలసినదని చాదరిగారు చెప్పిరి. చాదరిగారు సాక్షి క్రాసుపరీక్షను సోమవారమునకు నిలిపి యుంచుకొనిరి.

వేలన్న షీటులో అంకెలు సి. సరసింహా చారిగారు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష జేయుచు, 1922 నవంబరు 8 తేదీ వేలన్న షీటునందు 6,47,000 లు అను మొత్తము మొదట పెన్సిలుతో వేయబడి తరువాత సిరాతోదిద్దబడినని నూచింపగా సాక్ష్యము అంగీకరించి ఆఅంకెను సవరముత్తు వేసెనని నుడివెను.

ప్ర:—ఆవరుసలోని అంకెలన్నియు సవరముత్తుదస్తూరిలోనేయున్నవా?—అన్నియునాతనిదస్తూరిలోనేయున్నవి. అంతట సరసింహాచారిగారు, వై.వీ.ఎం.దలి ఇతర మొత్తములోని 7 అను అంకెను, వై. వివరింపబడిన మొత్తములోని 7 అంకెను చాలభేదము గలదని తెలుపుచు, న్యాయాధిపతికిని జ్యూరీవారికిని ఆఅంకెను గన్పరచెను.

తరువాత గ్రాంటుగారు, సాక్షిని తిరిగి పరీక్షించిరి. తరువాత, ఇంపీరియలు బ్యాంకులో ప్రస్తుతము చిత్తు అక్కౌంటెంటుగ నున్న మెక్లూగారు సాక్ష్య మొసగుచు 1922.23 సంవత్సరమున తాను డిప్యూటీ అక్కౌంటెంటుగ నుండినని నుడివెను.

1928 జూను 27 తేదీన అర్ధవత్సరపు లెక్కలతనికీసమయమున నేనుంటిని. తరువాత నోకవారముదినములకు ఓవరుడ్రాప్టు పుస్తకమును పరీక్షించిరి. 12 జూలై తేదీన మోసము కనుగొనబడినప్పుడు అక్కౌంటు పుస్తకములు నావద్దకు పంపబడెను. వేలన్న షీటులో అహమదుబాచాఖాతాలో 7 లక్షల ఓవరు

డ్రాప్టు గాన్పించెను. ఆ ఖాతాలో కొన్ని సవరింపులు దిద్దుదులుగూడ గాన్పించెను. రామచంద్రయ్యనుపరివేసినతరువాత 5,6 గంటలకు లెక్కల పుస్తకముల పరీక్షించితిని. అప్పుడు గత 2 వత్సరములవరకు మాత్రమే లెక్కలను జూచితిని. వెంటనే బ్యాంకు డైరెక్టర్ల బోర్డువారికి నివేదిక నంపితిని.

ప్రే. వేటు కేసు

చాదరిగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు దాదాసాహెబుకం పెనీతోన్ని నిలువబట్టలను విక్రయించి, పీసు గుడ్డు ఖాతాలో చాలభాగము వాకి తీర్చివేయబడినని అంగీకరించెను.

అహమదు బాచాగారు సెక్యూరిటీలుగా నొసగిన బ్యాంకుజాటాలు మొదలగువాని, విక్రయముకొరకు, బ్యాంకు సొలిసిటరుల వశపరచబడెను.

ప్ర:—ఈ ప్రాసిక్యూషనున కను బుట్టలను బ్యాంకు వారు భరించుమండిలేమో నీకు తెలియునా?

ఉ:—ఆవిషయము నా కెంతమాత్రమును తెలియదు.

ప్ర:—సోమవారములోగా, విచారించి కనుగొని ఆవిషయమును తెలిపెదరా? ఈ కేసు ప్రే.వేటు కేసు అనియు ప్రభుత్వమువారికేసు గాదనియు నేను నూచించుచున్నాను.

ఉ:—అట్లే విచారించి చెప్పెదను.

ప్ర:—నీ కావిషయము తెలియచో దాని నంగీకరింపవలసినదని గ్రాంటుగారినిప్పడే అడుగవచ్చును.

గ్రాంటుగారు:—నేను ఈపనినంతను ధర్మముగా జేయుటలేదు. ప్రభుత్వమువారును, బ్యాంకు వారునుగూడ నాకు రుసుము నొసపించున్నారు. కాని నేను ఇన్ ప్రెక్షనులుమాత్రము నొక్క-ప్రభుత్వమువారినుండియే తీసికొనవలెను.

చాదరిగారు:—ఇట్టి కేసు ప్రే.వేటు కేసు గాని ప్రభుత్వమువారికేసుగాదని ఈ ప్రొకోర్టులోనే ప్రధాన న్యాయమూర్తి యొనర్చినట్టిర్ప గలదు. దానిని ముందుముందు సమయము వచ్చినపు డుదాహరించెదను.

తరువాత సాక్షి ఇంకను ప్రత్యుత్తరముల నొసగుచు వేలన్న షీటులో పొడియత్తురులతో గావించినసంతకములు అధికారుల సౌకర్యార్థమని నుడివెను.

తరువాత గ్రాంటుగారు సాక్షిని తిరిగి ఒకటిరెండు ప్రశ్న లడిగెను. కోర్టువారిదినమునకు లేచుసమయమున, చాదరిగారు సోమవారమునుండి జరుగు హియరింగునందు 1.5 ముద్దాయిల కేసును తానును, 6-వ ముద్దాయి తరపున సరసింహాచారిగారును వాదించెద మని తెలిపెను.

రాజునుండి ఆ.డి.డి.ము. ప్రొకోర్టులో అసలు నెం 261/1921 రు

వాది:—నల్లని చక్రవర్తుల సంపత్కుమార తిరునేంగ బాచార్యులయ్యవాళ్లంగారు సా. పెద్దాపురం.

ప్రతివాదులు:—నల్లని చక్రవర్తుల సంపత్కుమార రామానుజాచార్యులుగారు వగైరా.

ఈ నెంబరులో 8 వ ప్రతివాది నల్లని చక్రవర్తుల సంపత్కుమార వెంకటాచార్యులుగారు చ.పొయినయన ఆ యనస్థానే భార్యా వంజులవల్లి తాయారమ్మగారిని కయినలు డిక్రీ గ్రంథంలో వారుగూగు 14 ప్రతివాదిగాను చేర్చించుమని వాది పిటిషను దాఖలుచేయున్నాడు. అందుకు ఆక్షేపణలున్నయెడల సడగు కోర్టులో ది 27-9-24 సం॥ ౮౦॥ తేదీన ఉదయం 10 గంటలకు (స్వయముగా వాని స్నేహుద్వారాగాని) హాజరయి తెలియజేయవలయును. లేనియెడల వారిపరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

రాజునుండి, } కే. వీ. శ్రీనివాసాచార్యులు, 19.9.24. } వాదిపేడ్వకు.

సంభాషన గురించి

ఇది గొప్పవాడి గ్రంథము. ఇందు ప్రతిమానపుని బాతకము పూర్తిగా సంస్కృత శ్లోకపూర్వముగా వ్రాయబడి యున్నది. బాతకచక్రమున నలుగురిని, పుట్టిన తేదీ గడియలు గంటలుగాని మాకు పంపిన యెడల అందలి ఫలితములు వ్రాసి పంపుదును.

బాతకము వెదకుటకు రు 1-0-0 శ్లోకములు వ్రాయుటకు రు 1-0-0 అర్థము వ్రాయుటకు రు 1-0-0 పో.పే.జి రు 0-4-0 మొత్తం రు 4-4-0 అగును. అర్థం అవసరము లేనివారికి రు 2-4-0 లు మాత్రం అగును. కాకులిన వారికి వి. పి. గా పంపుదుము.

(980) ఆకెళ్ల నెంకటరావు, గోపాలపు, కొత్తవేటసోమ్మ (గోదావరిజిల్లా)

ఇంపీరియల్ సినిమా

హైరోడు, తిరువల్లికేణి

20.9.24 కనీవారమునుండి 16.9.24 తేదీ కుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 8-15 ప్రతీదినము 2 ఆటలు రాత్రి 8.30 కని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 2-15 కూడ గలదు.

పాన్ సిన్ అండ్ రోజ్ మేరి తెబి

13 ఆశ్వములలోనిది. 2 వ భాగము.

భారతశాసనసభ

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి ఇండియన్ కరెస్పాండెన్స్ ప్రశ్నలకు

ప్రావిడెంటు చట్టము

డాక్టరు లాహాకారుగారి చట్టరచన అంగీకరించబడెను.

ఇండియన్ కరెస్పాండెన్స్

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి ప్రశ్నలు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18— సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి కరెస్పాండెన్సు బేల్టెట్టు కాబడినది. ఇప్పుడు జరుగుచున్న అసంఖ్యికార్కనిర్వహణకాలమున చక్కని రావు, గవర్నమెంటువారి నిర్ణయకార్యనిర్వహణవిషయమున యీ బిల్లును చర్చించుటకు దొరతనమునా రంగీరింపలేదు. కనుక సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు యీ దినవ ప్రశ్నలు ప్రకటింపబడినవి.

సర్ పురుషోత్తమదాసు థామసుదాసుగారు :— ఇండియాదొరతనము ఋణమునకు ప్రజలచే నీ సంవత్సరమున మొత్తమొత్త బడులు యివ్వబడినది?

(2.) ఒక పెరసంటు మొదలుకొని 5 పెరసంటువరకును ఆగట్టునెల మూడవవారములో బాంకురెటు హెచ్చుచేయబడిన మాట నిజమేనా?

(3.) కడచిన 25 సంవత్సరములోను ఆగట్టునెలలో బాంకురెటు హెచ్చించుటకు ప్రమాణములను నూచించెదరా?

(4.) మామూలు సంవత్సరములలో ప్రతియొక యీసముయకాలమునకంటె యీసంవత్సరమునందు సామ్యుగ్రంథ చిక్కుగా నున్నదని దొరతనమునా చెబుదురా?

(5.) గవర్నమెంటువారియొక్క ఆదాయములో, కరెన్సీ డిపార్టుమెంటునందును గూడ ప్రపంచముననున్న అన్ని దొరతనములలోను యిండియా దొరతనమువారి స్థితి మిక్కిలి అనుకూలముగానున్న దొరతనములలో నొకటియని తెలియునా?

(6.) వై వివరప్రశ్నకు సమాధానము అవును అని యిచ్చి సయెడల క్రింది సంవత్సరసామ్యు రాబడి అరుదును యిచ్చినవరకు దానిఫలితము ననుభవించడమునకు కారణమును దొరతనమునా చుట్టెదరా?

(7.) దొరతనమువారు యిచ్చినవరకును అను సవరణము లోనున్న ఆర్థికనీతిని మార్పుచేయనియెడలను యెప్పటికప్పుడు తనంతటతాళి విస్తరించుటగా కరెన్సీనిధానము, జేయనియెడల జేతములోనున్న కొరకొకను చిక్కుగానుండి రాబోవు ఆదాయములలోను సంటల నమ్ముకొనుటకు నష్టమును గల్గించునని చాల మంది భయపడుచున్నారని దొరతనమువారికి తెలియునా?

(8.) వై యెడల ప్రశ్నలో చెప్పబడిన భయము వాటిల్లినయెడల దొరతనమువారు రద్దీదాని నివారణకొరకు యేమి యేర్పాటు చేయవలసిందో తెల్పెదరా?

(9.) రెండు పిలింగుల రేషియో (ఏ) నిష్పర్యాయమున దనియు (బి) దేశములోని సామ్యు విస్తరించుట యందు అడ్డంకిని దీసివేసినప్పుడు ముఖ్యకారణ మేమోయని దొరతనమువారి అభిప్రాయమునకు సంతసించెదరా?

(10.) వై ప్రశ్నలోని (ఏ) (బి) లకు సమాధానము అవునని జెప్పినయెడల (ఏ) రెండు పిలింగుల రేషియో నుండి మార్పు చేయుట కేర్పాటు తప్పటినుండి చేసెదరా? లేక (బి) అసంఖికార్క నిర్వహణ మార్పులను నూచించుటకు తగిన సదుపాయముల నెప్పటికప్పుడో దొరతనమునా చుట్టెదరా?

11. (ఎ) మార్కెట్టు విలువబంధారములో స్థిరపర్చి ఆరేటుస్థిరముగా నుండుట ఇండియా దేశవర్తకమునకు ప్రజల జేతమునకును అత్యవసరములని లాభ మెప్పుడుగాను సర్ జేమ్సు విల్సన్ గారు చెప్పినట్లు లండనునుండి పంపబడిన తంతి ఆగట్టునెల 27 వ తేదీని "బొంబాయి క్రానికలు" పత్రికలో ప్రచురింపబడిన సంగతి దొరతనమునా చెబుదురా? సావరినులోని 1/15 వంతు బంగారమునకు రూపాయ సమానముగా ప్రస్తుత మున్నందున ఆరేటు ప్రకారము నిల్పుట కెక్కువ ప్రయాసపడవవసరము లేదని యీ దేశపు ఆర్థికవిషయములందరకు భావించునని చెప్పబడుట దొరతనమువారికి తెలియునా?

(బి) రెండు పిలింగుల రేటు యింకను మార్పు చేయవలసి అనుటలో నుండుటచే హిందూ దేశముయొక్క వర్తకములను పుష్కలములుగా దివాలాదీయు సంతవరకు వచ్చినదని చెప్పెదరా?

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 19:— అధికారవర్గమువారి పెక్కుకార్యనిర్వహణమునకును, అదనపు గ్రాంటులకును, రయిల్వే ఆర్థికవిభజనము గురించి కడపారి ఆలోచించుటకును అసంఖ్యికార్క నిర్ణయము సమాజేశమైరి.

శివస్వామిఅయ్యరుగారి ప్రశ్న

1924-25 సంవత్సరమునకు సైన్యపు ఖర్చుమదింపు కార్యనిర్వహణవర్గమువారి సజ్జా కమిటీవారిచే తనిఖీచేయబడినదా యనియు, పూర్తి అయినయెడల వ్యయభారమును దగ్గించుట కేమైన యేర్పాటుగాబడినదా యనియు, శివస్వామి అయ్యరుగారిడిరి.

సర్ బేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారి సమాధానము

1924-25 సంవత్సరమునకు సైన్యపు ఖర్చు సబుకమిటీ వారు తనిఖీచేయుచున్నారు. ప్రారంభిక పరీక్ష సల్పుట పూర్తి అయ్యెనుగాని ఫలితము తాత్కాలికముని ప్రస్తుతమునందు తోచుచున్నది. 1925-26 సంవత్సరమునకు సిబ్బంది ఖర్చులను తగ్గించు తలచినంతకంటె యెక్కువగా నుండదని సర్ బేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారు సమాధానమిడిరి.

రంగాచార్యులగారికి సమాధానము

రంగాచార్యులుగారు వేసిన అదనపు ప్రశ్నకు సమాధానము బద్దనుగానే నియ్యబడినది.

దొరతనమువారు డెప్రెషన్ వంటి సైనిక పాతకాల నంటి మరియొక పాతకాలను స్థాపించ దలచుననెదరు. మొట్టమొదట పాతకాలను పెంచి వృద్ధిచేసెదరు. వారికి కావలసినంత మందికి శిక్ష నేర్పుటకు తగినన్ని సదుపాయము లిప్పుడీ పాతకాల లోగలవని బద్దనుచు రంగాచార్యులుగారికి జవాబిచ్చిరి.

ఫలహారాంతరము అసంఖ్యికార్క తర్వాత కొన్ని అంశములను ఆలోచించుట కింకను గడుపుకాలమునని కొంతమంది మహమ్మదీయ సభ్యులు గొరుటవలన విద్యాశాఖ కార్యదర్శి భార్యగారు సభవారి ఆలోచననిమిత్తము వర్తకనాకా శాసనమును ప్రవేశపెట్టువనిరి.

దొరతనమువారియు యితర ప్రావిడెంటు ఫండులను సంబంధించిన శాసనము సవరణచేయుటకు యేకముఖము చేయుటకును కాకాసిలు అఫ్ ఫీటువారిచే ఆమోదింపబడిన బిల్లు సర్ బేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారు అసంఖ్యికార్క యాలోచనకొరకు ప్రతిపాదించెను.

ప్రావిడెంటు ఫండు చట్టము

బిల్లులో ముఖ్యమైన విషయములను తెలియజెప్పి ఒక సభ్యుడు ముందుగా డెలియచేసినట్లుగా సెలెక్టుమిటీవారికి బిల్లు రిఫరచేయవలసిన కోరెను. హా ము డి పార్ట్ మెంటు నుండి యేమిటియు మూడ నున్న యీ బిల్లు సభలోనే పరిష్కారముచేసి సభ వారికి తీర్మానమునకు రావలయుననిరి. సవరణలు యేర్పల్చి అంతములమీద చేబడినవోపవి భాగగనాలోచించి బీదలకు ప్రావిడెంటు ఫండులకును సంబంధించిన యీ బిల్లు సభలోనే తీర్మానము కావలయు ననిరి. చందాదారుడు ఉద్యోగము నుండి డిస్మిసు కాబడినయెడల ప్రావిడెంటు ఫండు లోనుంచి మొత్తమేమియు తగ్గించ కూడదని లోహకారుగారు సవరణ సుపవాదించిరి.

జోషిగారు

కొన్ని సమితులలో సభ్యులుగ నుండుటచే కార్మికులకు రుగా డిస్మిసు కాబడుచున్నారని చెప్పి లోహకారుగారి సవరణను జోషిగారు బలపర్చిరి. డాక్టరు హైదరుగారు లోకేరుగారి సలహాను "హైవాన్సు న్యూస్" లో ప్రాయచింప సంగతి దొరతనము వారెబుదురా?

12. దొరతనమువారి కఠినసీవిధానమును విమర్శనము చేసి సవరణచేయుట కొరకును మరియితర సమస్యలను దిద్దుటకును అధిక సంఖ్యాకులకు హైందవులతో నూడిన కమిటీ దొరతనమువారు యేర్పాటు చేయుటకు తలచుచున్నారా?

రంగు బలపర్చిరి. తగ్గింపవచ్చును గాని తగ్గింపవలెనని విధిశోధని ముక్కుగారు చెప్పిరి.

సవరణ సహాయముగ లేదని రంగాచార్యులుగా రనిరి. ఆప్తుప్రకారము డిస్మిసు కాబడుటయేగాక ప్రావిడెంటు ఫండు మొత్తమునూడ బోవుననియు గనుక బీదవాండ్రు కార్మికుల హక్కులు కాపాడవలయుననియు సానుభూతి తెలియజేయుచు యం. కే. ఆచార్యులనా రనిరి.

హెంజీలేగారు

కార్మికుల ఆశ్రయతలను యేసురుపాటువలసను ప్రమాదములు రైల్వేయందు సంభవించును. అట్టితరుణములందు కార్మికులు డిస్మిసుచేయబడుదురు. ప్రయాణికుల జేముమొర కిల్లు చేయకతప్పదు. అతి అధుడుగా ప్రావిడెంటు ఫండు గోలు పోయెదరు.

ప్రావిడెంటు ఫండును ఊడబెరుకుటమంచి కావనియు అట్టిదిచాల సక్యముగా జరుగుననియు కర్నలు గిడ్డేగారు చెప్పిరి.

చామరులాయుగారు

సర్ చార్లసు యిన్ని సుగారి వాదము చానునూలు గారికి సంతృప్తికరముగ లేదు. కొన్ని సంవత్సరములక్రితము జరిగిన పబ్లికేషన్ రైలునందు జరిగిన పెద్దపమ్మెనల పెక్కుమంది కార్మికులు ప్రావిడెంటు ఫండులను గోల్పోయిరి. సభ్యులకు జ్ఞాపకము జేసెను. అనేకసార్లు కార్మికులు అడిగినను అట్టి నడత ఖండించినను మాడ పనివాండ్రు లాభమేమియు లేక బోయెను.

సర్ ఆలెక్సాండరు మడ్డిముగారు ఇట్టినియమును సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగముల పించను విషయమై గూడ గల దని చెప్పిరి. లోహకారుగారి సవరణను వోటుకు పెట్టగా సవరణకు రిజిఅనుకూలముగాను, వ్యతిరేకముగా 39 వోటులు వేయబడెను. అధికారులు యిప్పుడు వచ్చినట్లు ప్రావిడెంటు ఫండు తగ్గించుటకు వీలిచ్చు సవరణబిల్లుయొక్క అరవకాజును డాక్టరు లోహకారుగారు తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. లోహకారుగారు డిప్లొమ్యాస విచ్చుచుండగా ఆక్లా తీసివేయుటకు దొరతనము వారికెట్టి అభ్యంతరమును లేదని సర్ ఆలెక్సాండరు మడ్డిముగారు చెప్పిరి. అందుమీదట లోహకారుగారు మాట్లాడుట మానివేసిరి. కాని రామాయ్యంగారును జిన్నా గారును సబుకాజును వేరుగా వోటుకు పెట్టగోరిరి. బిల్లులో నున్న మొదటిక్లాజు వోటుకు పెట్టబడగా అసంఖ్యికార్క బిల్లులో నది నిల్చుటకు ఆమోదింది. కాని లాహకారుగారి సవరణచే మార్పుచేసిన రెండవ సబుక్లాజు తీసివేయబడినది. డాక్టరు లోహకారుగారి సవరణచే బిల్లు మార్పులను జెండుటచే తాము దాని పరీక్ష చేయవలసి ఉన్నందున ప్యాసుచేయవలసినదని కొరుటలేదని హామీ మెంబరు గారనిరి. అదనపు గ్రాంటుల నిర్దుట కాలోచించుటకును, రైల్వే ఆర్థికవిభజనవర్ష పూర్తిచేయటకును అసంఖ్యికార్క సభ్యులకును నిల్చివేయబడెను.

* * * రైల్వే ఆర్థికవిషయము * * *

ప్రభుత్వమువారును, జాతీయవాదులును రైల్వే ఆర్థిక విషయములను విడిదీయుటకు గూర్చి ఒడంబడికను జేసికొనిరనే చెప్పవచ్చునని తెలియుచున్నది. ఈ ప్రకార ముండుననుచున్నారు. దీనిని ప్రభుత్వతీర్మానము చివరకు జేర్చవలెను.

ప్రభుత్వమువారు ఇనుపదారులను పాలించుటకు 1923 సం॥ ఫిబ్రవరిలో సామ్రాజ్య శాసనసభ వారి పుష్కలముచే ఈ ఏర్పాటులు, ఈస్టిండియా రైల్వే, జి. వి. సి. రైల్వే ప్రస్తుతము ప్రభుత్వపాలనములో నున్నంతవరకే ఈ ఏర్పాటులు జరుగును. వైసజేప్పబడిన ఇనుపదారులవేసిన కంపెనీకిచ్చివేయుటకు ఏర్పాటు జరుగవచ్చునో సభవారు పూర్తిగ చర్చించుటకు అవకాశమియకుండ జేయరాదు. అసంఖ్యికార్క సభ్యుల తేనిజే వై ఇనుపదారులలో నెడ్డానినైన కంపెనీకిచ్చివేయుటకు తీర్మానించిరేని ఈ ఏర్పాటులను అపుజేయుటకు అసంఖ్యికార్క సభ్యుల తంత్యముండును.

ఈ తీర్మానములో వైన చెప్పబడిన ఒడంబడికగానుండ (1) రైల్వే ఉద్యోగములను త్వంతముగా హైందవ సాగతము చేయవలయుననియు, సాధ్యమైనంతవరకు త్వరితముగా హైందవులను రైల్వేబోర్డులో సభ్యులుగా నియమింప వలయుననియు 2. దొరతనమువారి అధినమునందున్న రైల్వేకారకు స్టార్లు కొనసాగియుననియు అసంఖ్యికారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

రాక్షసిబొగ్గు విచారణ సంఘము

విచారణ పరిమితి

విచారణ సంఘసభ్యులు

రాక్షసిబొగ్గు విచారణ సంఘమేర్పాటును యిండియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (1) బొగ్గున రక్తమువారుగాని, రైళ్ళవారుగా, రేవులవారుగాని ప్రత్యేకముగాని లేక కలసిగాని అనుమతిమైన బొగ్గు కలకత్తానుండి దేశములోని యితర రేవులను, విదేశరేవులను ఎగుమతి పుట్టిచేయుటకు సామాన్యముగా తీసికొనవలసిన చర్యవిషయమునను (2) దేశమందలి బొగ్గు ఎగుమతికారకు నిల్వచేయుటకును అంతట ఏకముఖముచేసి వేరు వేరు గ్రేడులకైన విభజించుటకు చర్యముఖ్యముగా తీసికొనవచ్చునాయనియు, నిట్టిచర్యదీసికొనుటకు వ్యయ మెట్లుభరించవలయునను విషయములు యీ బొగ్గువిచారణసంఘము విచారణ చేయును. కొలంబొ సింగపూరు మొదలగు అధినివేశములందలి మార్కెటులవలన యీదేశముబొగ్గు సమృద్ధిమన్నది గాని యిండియాలోని మార్కెట్టులందలి పోటీ, లనగాదని దొరతనమువారు నిరూపించిన దిగుమతి అంకెలు దెబ్బచున్నవి. ఇండియాలోని మార్కెటులకు రక్షణ మిచ్చుటచే అధినివేశరాజ్యములందలి మార్కెటులను బొగ్గున రక్తము తిరిగి అక్రమించుకొనలేదు. అధినివేశములలోని మార్కెటులను తిరిగి సంపాదించుటకు గావలసిన సదుపాయములు, రక్షణ మనసరములేకుండ యీదేశములో పోటీలో నిల్చుటకు చాలాను. సాంకేతిక విషయము గనుక టారిఫు బోర్డువారికి దెబ్బపక నిపుణులకు దెబ్బ పడినది. యీ విషయములపరచు చేయబడినది. ఈ నిపుణులక మిట్టికి నోయిస్ గారు అగ్రాసనాధిపతి. రైల్వేబోర్డుచీఫ్ యింజనీరు యాఫ్. సి. లీజ్ గారు, డైరెక్టరు ఆఫ్ వేగనుయింటరుచేంజి యగు యాఫ్. సి. వూఆర్ట్స్ విలియంసుగారు, కలకత్తా పోర్టు ట్రస్టుచేరుమెనగార్లగు ఎ. యాఫ్. బ్రేగారు, యిండియను మైనింగ్ డిపార్టుమెంటు చేరుమెనగారు సర్ రాజేంద్రనాథ్ ముఖర్జీ గారు, మెన్స్ట్రీ మాలటిస్సుకంపెనీ, గౌరవనీయులగు ఏ. డబ్లియం. ఎ. బెల్ గారు మొదలు. హెచ్. సి. వి. లైన్ మెంటుగారు కార్యదర్శులుగా నుందురు. కలకత్తాలో విచారణసభ్యులను. సచారణకుడ చేయవచ్చును. ఆక్టోబరులో కవిటి కూడును. యిండియనుబొగ్గువ్యాపారమునకు రక్షణమనసరమోదో అనుసంస్థ యీకమిటివారినువలనబట్టి యుండును.

13వ సెషన్ దీక్ష

జెయిల్స్కు బయలుదేరినది

అమృతసరు, సెప్టెంబరు 19:—నిన్న రాత్రి జెయిల్స్కు బయలుదేరిన 13వ సెషన్ దీక్ష అమృతసరు వీధులలో పోవుట అందరికిని ఉత్సాహము కలిగించెను. 5 గురుచొప్పున మనుష్యులుగల యిటువంటి 12 జరులు యివేసరకే నాభా అధికారులచే అరెస్టుచేయబడిరి.

తల్లిసన జతలకువలెనే యిదియు తప్పక జౌరవ్యరాహిత్యమునే అవలంబించునని ప్రమాణమును తీసుకొనుటయు, జతదారునియొక్క మతోపన్యాసమును వినుటయు మొదల మతసంప్రార్థనలను అకాలితవృద్ధుల సొందినది. అప్పుడు చేయబడిన యువ న్యాయములు అకాలిసంఘర్షణముయొక్క తీవ్రతను వారు చేమనలసియున్న స్వార్థత్యాగమును వారికి నచ్చ జెప్పెను జత బయలుదేరువప్పుడు జతదారుడు చెప్పినసందేశమునకు కొంతమంది అకాలిను వారిభార్యలను కన్నీరు గార్చిరి.

ఆజత మతగ్రంథమున పల్లకిలో సెట్టుగాని యూరే గింపుకు బయలుదేరినపుడు రాత్రియయ్యెను. దారిలో వారికి చల్లనిపొనియములను మధురపదార్థములను ఒసంగబడెను. ఆరాత్రియే వారు అమృతసరము మూడుమయిళ్ల మూలములో నున్న బాల్కనీ అను గ్రామమునకు బోయిరి. అప్పటిజనులు వారికి విందొనర్చిరి. అట్టిబరునాటికి యీజతనియాలి కాటు జిల్లాను చేరునప్పుడు ఇదిరెండు భాగములుగా విభజింపబడి ఒకటి గుజరాతుజిల్లాలోని గ్రామములకును రెండవది గుజరాత్ వాలానందాను పోవును. ఆక్టోబరు చివరకు యీజత జెయిల్స్కు చేరను. చాలమంది బాలురు యీజతలో చేరిరి. (అ. ప్రె.)

ఎగుమతి దిగుమతులు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 19—1924 సంవత్సరము ఆగస్టు నెలలో రూ. 20,85 లక్షల విలువగల సరకులు దిగుమతిఅయ్యెను. మొత్తము యెగుమతులు కిన్నుత్తు రూ. 2515 ల. (అ. ప్రె.)

హారాము: సిపాలిటీ తీర్మానము

నిషేధదాఖలు నిషేధము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 19:—పట్టణములోని ఆరోగ్యాధి వృద్ధికొరకు నిషేధదాఖలును అన్నిదుకాణములను పట్టణములోనుండి దొరతనమువారిని దీసివేయ గోరును కమిషనరులు తీర్మానము గావించిరి. (అ. ప్రె.)

పోరువిలియం జూటుమిల్లుల సమ్మెకట్టు

వెయ్యిమంది కూలీలు పనిమానిరి. ఆరువేలమందికి పనిలేకనిచ్చిరి కలకత్తా, సెప్టెంబరు 19:—నేటి ఉదయమున పోర్టువిలియం నారమిల్లులలో బనిచేయు వెయ్యి నేతగాండ్లు పనిచేయక సమ్మెకట్టిరి. వీరిసమ్మెవలన బనులన్నియు నిలిచిపోవుచేత 600 మంది పనిలేకయున్నారు. పనిదినములు కాని రెండుదినములుగాని నేడను రేవును రాబోవు పూజాపండుగ దినములచేత పనిచేయదలచుటకు మిల్లు ఆధికారులు యిది. అదనుగా బనిచేయించుటచే పనివాండ్లు రేపనసామ్యు కావలయుననిరి. మేనేజరు అంగీకరించనందున పనివాండ్లు సమ్మెకట్టిరి. (అ. ప్రె.)

ది ఎలక్ట్రో తీరాపాటి

ఇన్ స్టిట్యూటు

323 తంబు శ్రేణిపేటి జూరీ టౌను మద్రాసు

మొట్టమొదట స్థాపించబడిన ఇన్ స్టిట్యూటులోనిది చుక్కచే చికిత్సచేయబడి జయముసొందిన వ్యాధులు ఈదిగువ తెలుపబడియున్నవి.

37. ఎస్ అను 2 సంవత్సరముల బిడ్డ తలయందు విడువని ఎక్కిమాన్యాధిచే బాధపడుచుండెను. దేహమగు అంతటను అక్కడక్కడ ఎక్కిమానుచ్చలండెను. అన్ని విధముల చికిత్సలు చేయబడెను. తుదకు యిచ్చటికి లేచెను. ఆక్టోబరు 1924 కిరణములు, రేడియంట్ ఉష్ణము ఈ రెండుచికిత్సల ప్రతియొకటి దినమునకు 10 నిమిషముల చొప్పున చేసిన ఒకవారముగోజులకే ఒకటిరెండునుచ్చలంతప్పు విగిలినవిన్ని యీ మాసిపోయినవి వాటికికూడ యింకను చికిత్సచేయవలయున్నది.

38. ఎ అను 25 సంవత్సరముల స్త్రీకి ముఖమునందు, గొంతుయందు దద్దులుండెను. ముఖమునందు వాపునాడ యుండెను. కనులెప్పులకుడ వాపుగా యుండినందున తెలుచుటకు కూడ విలులేకుండెను. ఆక్టోబరు 1924 నైలెక్కిరణములచే 15 నిమిషముల చొప్పున 1 దినమునకు 6 తడవలు చికిత్సచేయుటచే రోగికి పూర్తిగా గుణము గలిగినది. గనుక వైద్యశాలనుండి విడుదలచేయబడెను.

39. డి అను 45 సంవత్సరముల నయస్కుల పుత్తరహిందూస్థానమునివాసునికి కాలియందును చంకయందును 8 సంవత్సరములనుండి ఎక్కిమాన్యాధిచే బాధనొందుచుండెను. రోజు 1 కి 15 నిమిషములకు 30 తడవలు ఆక్టోబరు 1924 కిరణములు, రేడియంట్లు ఉష్ణము ఈ రెండు చికిత్సలు చేయుటచే రోగికి పూర్తిగా గుణము కలిగినది. వైద్యశాల నుండి విడుదల చేయబడెను.

40. వి. అను 58 సంవత్సరములవయస్కుల బాపట్లనివాసికి 4 మాసములనుపు ఎండతీక్షణముచే ఎడమచేయికి ఎడమకాలికు పక్షవాతమువచ్చెను. సీనిక్సు ఫరడిక్ సెల్ బాత్, అనుష్ఠానము రేడియంట్లు ఉష్ణము అందు వెలుతురు, సర్వసము చేయుట. గాల్యనిక్ తీక్షణమైనవత్తింట్లు మొదలగుచికిత్సలు అనేకసార్లు చేయుటచే 12 దినములకు నవ్వులను గట్టిగా పట్టుకొనగలిగెను మునుపు నవ్వులను పట్టుకొనలేకుండెను. ఇంకను చికిత్సనొందుచున్నాడు.

41. ఎమ్ అను 38 సంవత్సరముల తిరువల్లిక్కేటి నివాసమునకి అతిమూత్రవ్యాధి యుండినందున మెడకు వెనుకభాగముందు రాచకుటుపులేచెను. వీపువరకు మట్టును బాధ అమితముగా నుండెను. తీవ్రమైనజ్వరము, బాధ, యితరసూచనలనలన అతితాపముండెనని తెలిసినది. శస్త్రచికిత్సను అంగీకరించలేదు. ఇట్టిస్థితిలో మాచికిత్సాశ్రమమునకు తీసుకొనిరాబడెను. రేడియంట్లు ఉష్ణమును వెలుగును 15 నిమిషములవంతున రోజు 1 కి 3 తడవలు చికిత్సచేయుటచే 9 వారములకు మట్టునుడువచ్చు అంతయు తగ్గి మెత్తపడెను. వీరు బయటరా ప్రారంభించెను. పొక్కు తనంతటనే రాలిపోయెను. వాపుఅంతయు దట్టుమయ్యెను ఇప్పుడు రోగికిగుణము అతితగ్గగా కలుగుచున్నది. ఈచికిత్సతో కూడ ఇన్ ఫలిట్ ఇన్ జక్షన్, ఆర్ కలిపెద్దమోతాదులుకూడ యివ్వబడెను.

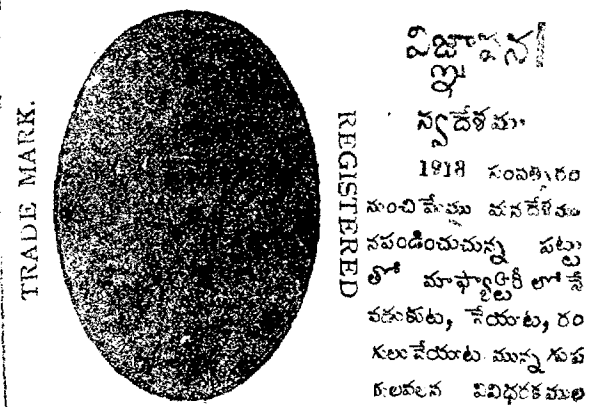
చీనావో బిటిషు జిరాత్ ములు

అదనపు సిబ్బందిస్థంపుట

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—ఆక్టోబరులో ఆంకాంగకు అదనపు సిబ్బందిస్థంపుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈ ఆర్థికసంవత్సరములో అనుకొన్నదశమును పూర్తిచేసెదరట.

మాపున రామ రాజు లిండు వీరాజు.

వెదాపురము పోస్టు

విస్త్రుతమైనవనశ్రేణులతో చిక్కిలిచిక్కిలైన జరిసినా అందులు కన్నులతోనే తెలియజేయుచి విస్త్రుతమైన తగిలినవలన విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన సిన ఆఖిలభారత కాంగ్రెసువనశ్రేణులను మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అనిదేశములోని పట్టునవ్వములు అన్నిటిలోను ఎక్కవనాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిపేయన్నది. ప్రదర్శనమును గురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూష కాంతిభూషణ గారు అచ్చత బజారు పత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి:

"... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న మరయితర ప్రజలకూడ అన్ని రకములవిస్త్రుతము ప్రదర్శించిరి. ఇకను ఎందరో కలగు, అందరిని ఇచ్చట ఏకమవుచుట్టుటకు పిలువెను. పట్టునవ్వములు అనేకరకముల ప్రదర్శించబడినవి. వెదాపుర కరకులు ముప్పనసోమరాజు వీరాజుగారు పట్టునవ్వములను ధోరతులను వర్తన ద్వలు కొలుగుదలను తెలుగుదలను వీరలను మున్నగురకములను ప్రదర్శించిరి. దెనుకూరు అస్సామువాడు కూడ ప్రదర్శించిరి"

పట్టునవ్వములనుగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అదెనును రకములను విస్త్రుతముగా వ్రాయుటవలన దేశము ప్రదేశవస్తు పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ సభివృద్ధి పరచెదమిగాక. చెన్నపురి జధానిలో ప్రతిభాణము గలదును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువస్త్రములకు దయచేయున్న రకములలో నెనాణ్యము తక్కువఅయి బట్టలన్నిక్రయించి మారకములని మోపుచున్నవారగుగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాబట్టల నుండు వుండేమాటేడే మార్పును ఇంచిన ప్రయత్నించుమి.

కాకినాడ డి. ము. కోర్టులో

S. C. of 1924

వాది:—బమ్మ వెంకటరమణయ్య.

పతిగాది:—జి. ఎస్. కృష్ణమూర్తిశిల్ప మదరాసు.

ప్రతివాదివైన గు 43.5-0 లు యింటిఉద్దేశముగా వాదించుచు 29.9.24 న లేదే వాయిదా అయివున్నది. ప్రతివాది ఆక్షేపణవున్నయెడల ఆలేదీని కోర్టువారియందు చునవిచేసికోవలెను.

మ డిక్ జీ మేశంకరం

వి. ఏ. వి. ఎల్. వక్తరు.

త్రికాలఫల ప్రదర్శని

సిద్ధాంతసర్వములన జాతకము లేనివారికై నను, వార, మాన, వత్సరముల వెంబడివి ఘములు వ్రాసిఅర్థమైనవారములోగా సంపంగలము. మీరు పంపుతగ్గరును మీవయస్సు, జన్మనక్షత్రము, లేక యిష్టమును లొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి, ఖర్చులుసహా మాకు పంపవలెను. మొదటి-వర్తనకు ఎనిమిదిజాబు మాత్రమే వ్రాస్తే చేయవలెను. అది దానిని యిచ్చిన వెనుకపంపబోవు అర్థమలకు రేల్లు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు త్రికాలఫలప్రదర్శని కార్యాలయం

కాకినాడ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924.వ సం॥ 20వ జూలై 20వ తేదీ

శనివారము

ఉపవాస ఫలము

గొంధిమహాత్ముడు మృత్యుగహ్వరము నుండి బయల్పడి ఎంతకాలమో గాక ముందే, మరల ప్రాణముల నర్పింప సంసిద్ధుడయ్యెను. ఉపవాసము ప్రారంభమై నేడు మూడవదినము. మహాత్ముని ఉపవాసవ్రతము హిందూదేశ మొక కొన నుండి వేరొక కొనవరకు దద్దరిల్ల జేసెను. హిందూ మతకలహములు, పట్టిపిచ్చయిన ఇస్లాము గనుపించి సంతస్పృహముగ నిడివర కెన్నడును గనుపించియుండ లేదు. మోహంధకారమే, కలహకారణ మగుచు న్నది. అజ్ఞానము పటాంశ లయి, జ్ఞానజ్యోతి మరల వెలిగినగాని సోదరభావము ప్రవర్ణిల్ల నేరదు. ఋతుల ప్రాప్త్యలమున్నను, సోదరులట్టి కృతిమము నకు లోబడుట అత్యంతబలహీనతకు నిదర్శనము. దీనిని పొగొట్టుకొనవలయు ననిన, ఒక్కటే మార్గము గలదు. దేశభూదయమున కిడు గలుగు నపుడు స్వసంఘప్రయోజనము వెనుక బట్టవలయును. లాభనష్టబుద్ధితో గాక, కేవల సోదరవాత్సల్యముతో నేనాడు భారతీయులు ఒండొరులను ప్రేమించుకొందు రో అనాడే స్వరాజ్యము సుప్రతిష్ఠితమగును. దేశసౌభాగ్యమున కన్న సంఘప్రయోజనమే ముఖ్యమని ప్రజలెంత కాలము విల్లవిగుచుండురో, అంతవరకును నిజ స్వాతంత్ర్యము గగనకుసుమ మగును. దేశమాతను ప్రేమించుట, ఆమె నారాధించుట, పట్టిబూటక మగును. “వందేమాతర” గీతాలాపనము నిరరక మగును.

సోదరు లెల్లప్పుడును కలహించుట, తిల్లినగౌరవపరచుట గాదా? నేడు దేశదృక్పథము మార వలసయి న్నది. హృదయములందలి క్రుల్లు దొలగిన గాని, ప్రేమ రాజ్యముచేయజాలదు. కిలాఫాత్ సమస్యసందర్భమున గొంధిమహాత్ముడు మహాత్ము దీయులకు సహాయముజేయు డని హిందువుల నెల ప్రబోధించెను? అందిలి రహస్యమును గ్రహించి యన్నచో మరల కలహము లంకురించుటకు విల గునా? సాక్షునిక కష్టము గలిగినపుడు, ఇతరవ్యవ హారముల నన్నెట్టి కట్టిపెట్టి తన సర్వశక్తిని భార బోయిట మూనవధర్మము గాదా? అప్పుడు వేరొక తలంపు జనెండు. మహాత్మునిహితము నాలకించి, హిందువులు నిజసోదర భావము జూపిరి. అట్టిభావము పుట్టగూడ బలపడెనచో, నేటి దురివస్థ జనించి యుండదుగద! ఆపత్నిమయము దాటగనే ప్రాస్థ దృష్టి గల నామకులు స్వప్రయోజనముల కొరకై కయ్యమునకు కాలుదువ్విరి. తాననభలలో స్థాన ములకొరకును, ప్రభుత్వోద్ధృగములలో ప్రాతి నిధ్యముకొరకును, అన్యసరకలహములకు గడింగిరి. స్వాతంత్ర్యము తెనిసమయమున, వ్యర్థప్రయోజన ములకొరకు తగవులాడుట సిగ్గులచేటు గద. మహా

త్ముని నిర్బంధావాససమయమునందు, ప్రజలు తమ విచక్షణజ్ఞానమును చాలవరకు పడనాడిరి.

హిందూమహాత్ముడియకలహము లనిన సర్థ మేమి? దేశమాతనుమరచుటయేగద. దేశముపై గాఢ ప్రేమ యన్నచో ఇట్టికలహము లంకురింపనేరవు. హిందూమహాత్ముడియన మౌళనము గుదిరినచో, హిందువులలోని అంతర్వైభేదము లడుగంటుటకు పీ లయ్యెడిది. అస్పృశ్యత అంతరించెడిది. మహాత్ముని షరితాపము దొలగి, దేశము ముందుకు జనుటకు వీలయ్యెడిది. ప్రస్తుతదుస్థితి, ఏపక్షమువారి కయి నను దుస్సహముగ నుండక మానదు. అందఱును తమతమవిభేదములను వెనుకకుబెట్టి, నేడుజనించిన మహాప్రదవమును తొలగింప సమకట్టవలయును. హిందువులును మహాత్ముడియులును ఏకమయ్యె దరా? లేక గొంధిమహాత్ముని కోలోపియెదరా? ఇదియే దేశము నెదుర్కొనెడి ముఖ్యప్రశ్న. గొంధి మహాత్ముని కోలోపివుచో, క్రైస్తునిర్యాణమువలె ప్రపంచమునందు మరియొక యఖండబలి యుద్భవి ల్లును. ప్రపంచము నిలిచియున్నంతవరకు, ఇయ్యది నిలిచియుండును. అట్టిఫలితమున, కవకాశ మీయక, భారతీయు లికనయినను హృదయ మాల్సన్యమును బాపుకొని మహాత్ముని యిచ్చను నెరవేర్చుచో, శాశ్వతశ్రీ గాంచెదరు. నేడు గుదిరెడిహృదయ సంయోగము ఎక్కుడు దృఢముగ నుండగలదు.

డిల్లీలోను ఘంజాబులోను తాను భూగర్భము నందు దాగియుండునని మహాత్ముడు వెనుక చెలిపి నపుడు, అయ్యది నిజముగ జరుగునని ఎవ్వరును దల చియుండ లేదు. నేడు మహాత్మునినిశ్చయము అట్టి ప్రమాదమునకు దారిజూపుట విపాదకరము. కాని ప్రజలును నాయకులును ఇట్టి పర్యవసానమునకు కారణభూతు లయినపుడు ఊరక విలపించిన నేమి ప్రయోజనము? నిజకారణములను తొలగించి, సరి యగు వాతావరణమును వ్యాపింపజేయుటకు, ప్రజ లు వెంటనే సమకట్టవలయును. ఒక్క నిమనమయి నను, తడవు నేయుటకు వీలుండదు. మహాత్ముడు అమూల్యమగు అనువులబాయుటకు, దేశ మంగీకరించునా? అంగీకరింపదని, ఆసేతుహిమాచలపర్యంత నము ప్రబలిన అనుకంపమే ఇందుకు నిదర్శనము. భూకంపము గలిగినను, ఇంతటిసంచలన ముండజాలదు. హిందూమహాత్ముడియకలహములుగూడ, పశు బలప్రయోగముచే గాక ఆధ్యాత్మిక శక్తివలననే సమయగలవని చూపుటకోయన, నేడు మహాత్ముని శక్తి ప్రజ్వలించుచున్నది. ద్వేషమూలాత్మక మగు హింసను, ప్రేమబలముచే జయింప నెంచుచున్నది.

మహాత్ముని ప్రకటనయందలి యీక్రిందివాక్య ములు, ఉపవాసప్రయోజనమును స్పష్టపరుచుచు న్నవి. “ఈవివాదములు మతమునకును మానవసంఘ మునకును మానవధర్మమునకునుగూడ కళంకముదెచ్చుచున్నవి. భగవంతుడు ధర్మాననమునుండి తొల గింపబడెనేమోయను సంశయముగూడకలుగుచున్నది. మరల హృత్కమలమధ్యపీఠమున ఘన మాదేవ దేవుని ప్రతిష్ఠింపవలెను.” ఈ వాక్యములు “ప్రేట్టు మెను”వంటి ఆంగ్లోహైందవపత్రికకు గూడ మిగుల సంతాపము గలుగ జేసెను. భగవంతుడు ధర్మానన మునుండి దొలగెనను వాక్యము లన్ని తావులందును ప్రతిధ్వనింపకమానవు. మరల భగవానుని ఉచిత

స్థానమున ప్రతిష్ఠింపజేయుట ప్రపంచమందంతటను అత్యవసర మగుచున్నది. మహాత్ముని ఆవేదనను గ్రహించి హిందూదేశ మిక్కార్థమును సాధింప గలుగుచో, ప్రపంచమునకు సరియగు మార్గము జూపగలుగును. మహాత్మునికి ప్రాణోపద్రవ ము గలుగునేమోయని షరితాపము జెందగవారు లేరు. అందు ముఖ్యముగ మహాత్ముని ముఖ్యశిష్యులు అత్యంతభీతావహము జూపుచున్నారు. ఉపవాస వ్రతమును విరమింపుడని బ్రతిమాలించున్నారు. “ఉపవాసమును మానుకొనుడు. మరణమున కింకను సమయము రాలేదు. ఈసమయమున మరణించుట నేరమగు”నని రాజగోపాలాచార్యులు గారు మహాత్మునకు తంతి నంపెను. “ఏతరున నయినను, మహాత్ముడు ఉపవాస మొనర్ప కుండ జేయవలయును. ఉపవాస మసిన మరణమే యగును. ఉపవాసమువలన నెట్టిప్రయోజన ముండదు” అని, ఆచార్యులవారు మహాత్ముదాలీగారికి మరియొక తంతి నంపిరి.

కాని మహాత్ముని నిశ్చయము సడలలేదు. అతని ఘోరతపోదీక్షను మానుకొండు బ్రతిమా లిన మాత్రమున ప్రయోజన మేమి? తపోధనులు ఆధ్యాత్మికబలమును వదలుకొందురా? మహాత్ముని సంకల్పము నీడేర్చుటయే పురుషలక్షణము. హిందువులును మహాత్ముడియులును కలసి అతనియెదుట నిలిచి, తమ కలహములను మానుకొందు మని ప్రమాణము జేసినపుడే ఉపవాసవ్రతము పిరమింప బడును. మహాత్ముని హితమును నిరాకరించినందు లకు, ప్రజలు నేడు తగినఫల మనుభవించుచున్నారు. ఇక నైనను సరియగుమార్గమునకు వచ్చినచో, మహాత్ముడు తేమముగ నుండగలడు. ఉపవాసమునకు ఫల మేమి గలిగెనని యోచింపవచ్చును. రాబోవు మంగళవారమున నాయకసమావేశము డిల్లీనగర మున గూడగలదు. వివిధసంఘప్రముఖులును సభ నలంకరించి ప్రస్తుతసమస్యనుగూర్చి చర్చించి నిర్ణయమునకు వచ్చెదరు. కాని అప్పటికే ఉపవాసదీక్ష ఆరుదినములు గడచును. అంతకన్నను ముందుగ సభను జరుపుటకు, సాధ్యపడదని తెలిసిన సంగతియే. ఈసభ వినోదపునమా వేశము గాదని ఎల్లరును గ్రహింపవలెను. జీవనమా మరణమా, ఈసంగతి తెల వలసియున్నది. ఇచ్చవచ్చినతిర్మానముల గాఢించి, ఆపిమ్మట నిదురింపవీలులేదు. బాధ్యత గల నాయకులందరును మతకలహబీజముల సంతరింపజేసి, హిందూదేశమునకు మరల నిట్టి యపఖ్యాతి గలుగ కుండ జేయుటకు నడుముగట్టి, ఉపవాసదీక్షనుమాను కొండని గొంధిమహాత్ముని వేడవలయును. ఊరక ముఖస్తుతుల గావించినను, ఊరక బ్రతిసూలినను, ఊరకవిలపించినను, మహాత్ముడిమారు సమ్మతించడు. కార్యదీక్ష గనుపించినపుడే, అతని షరితాపము చల్లారును. హృదయావేదన శాంతించును. తుదకు అనుకూలఫలము గలుగుననియే, భావించుచున్నారము.

ముఖ్యఫలితము నింకొక దానిని గ్రహింప వచ్చును. మహాత్ముడియ పత్రికలును, హిందూ పత్రికలును పరస్పరదూషణతో దేశము నల్ల కల్లోలము గావించినవి. కలహములను విస్తరింప జేసినవి. మహాత్ముని ఉపవాసవార్తను వినగన, “జమిందారు” మున్నగు మహాత్ముడియ పత్రికలు

హిందూమహమ్మదీయవిభేదములగుర్ని వ్యాఖ్యానింప
మొనర్చుమని వాగ్దానము జేసినవి. హిందూవైతము
గూడ అట్టి మార్గము నవలంబించుట భావ్యము.
శ్రద్ధానందస్వామి, శుద్ధి సంఘ ట్రస్ట్ ద్వారా
ప్రచారమును నిలిపివైచుట కంగీకరించెను.
మహాత్ముని మహత్సంకల్పమునకు లాలా లజవతి
రాయిగారు తోడ్పడగలరు. అప్పుడే వీరు డిల్లీ బ్రవే
శించిరి. సింహానుండి శాసనసభ్యులు డిల్లీకి బావుచు
న్నారు. దాసుగారు ఆందోళనపూరితులై మహా
త్ముని సందర్శించుటకు వెలుచున్నారు. డిల్లీనగర
మిత్రులమున యాత్రాస్థానమగుటకు సందియము
లేదు. మహాత్ముడు ఉపవాసవ్రతదీక్ష గైకొనిన
18 వ తేది, హిందూదేశచారిత్రమునం దత్యంత
పవిత్రదినము. ధర్మసంస్థాపన దీక్ష కది ప్రారంభ
దినము. మహాత్ముని నిర్బంధదినమును, ఉపవాసపు
రోజును ఒక్కటే యగుట, విచిత్రముగ గనుపించక
మానదు. మహాత్ముడు ఆత్మార్పణ గావించుటకీ
తేదియే తటస్థించుచున్నది. ఇతరులతో వాదప్రతి
వాదముల నలుపుటకు మహాత్ముని కికమీద వెను
కటికై యుండజాలదు. అందుచే తరుచు సందర్శ
నముల కికమీద నవకళ ముండనేరదు. ఐనను
అవసరమగునపుడు నాయకులతో సతడు ప్రసంగిం
చును. ఉపవాసదినములలో గూడ “యంగుయిం
డియా” “నవజీవను” పత్రికలను మహాత్ముడు నడు
పునని తెలియుచున్నది. మూడవ వారము లో
మాత్రము చేయి స్వాధీనము గాదేమోయని మహా
త్ముడు భయపడుచున్నాడు. కాని ఉపవాసమంత
దీర్ఘ కాలము జరుగుకుండు జేయవలసిన బాధ్యత
దేశనాయకులపై నిలిచియున్నది. ప్రజలు
భగవానుని భ్యాసించి, తమకు ఆత్మ బలము
చేకూర్చువలయు నని ప్రార్థించవలయును. మహా
త్మునిపితృతాపము చల్లార్చుటకు దృఢప్రయత్నముల
నలువవలయును. దేశమున ప్రస్తుతముగలిగినకదలిక,
ప్రోత్సాహకరముగ నున్నను, అయ్యది పెంటనే
కార్యరూపము దాల్చువలయును. హృదయవరిత
నము గలిగినగాని ఒకంబడికలును వ్రాతలును ఫల
ప్రదము గాకలవు. మహాత్మునిసంతాపము ప్రజల
హృదయములలో గాఢానుతాపము గలిగించి,
కలహబీజములను నిర్మూలించి, స్వరాజ్యసంపాదనను
చేకూర్చుగాక! నేడు తెలిసినసమాచారముప్రకారము,
రము, నాయకులసమావేశము మూడునాల్గు దిన
ములు జరుగగలదు. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్య
మును గూర్చి మాత్రమే చర్చ జరిగి, నిర్ణయము
గావించబడును. మహాత్ము డింతవరకు ఆరోగ్యముగ
నున్నటుల చెలియుచున్నది. అతని యారోగ్యమున
కే మాత్రము భంగము కలుగకుండుగాక యని
భగవతుని వేడెను.

మహాత్మునకు విజయము గలుగుగాక!

“డయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక” పోషింపక

హిందూమహమ్మదీయ కలహముల నాథార
ముగ గైకొని,లండను “డయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పత్రిక,
తన మామూలుపాటను బాడుచున్నది. స్వరాజ్య
మిచ్చినచో, దేశమునం దరాజకము ప్రబలు ననియు,
అందుచే యూరపియను సివిలునర్వసు నభ్యుత్థ
కాలము పరిపాలించుచుండవలయుననియు, భారతీ
యోద్యోగుల కవకాశ మియజన దనియు, ఈ

పత్రిక గగ్గోలు బెట్టుచున్నది. ఇట్టి సందిగ్ధసమయ
మున, కన్సర్వేటివు పత్రికలు చెలరేగుట సులభమే.
కాని, ప్రస్తుత దుస్థితి స్వరచాలనావసరము నధి
కముగ తేటపరుచుచున్నదని ఈ పత్రికలు
గ్రహించుటమేలు. ఏలనన, వివిధజాతులమధ్య నింత
కాలమునుండియు, ఐకమత్యము గురుర్పజాలని అధి
కారవర్గము పరిపాలనార్హతను కోల్పోయెననుట విది
తమే. ప్రజలను స్వరచాలనమునందు నుళి
క్షితుల గావించుట కిట్టివారు అర్హులు గాజాలరు.
హిందూమహమ్మదీయులకలహము లేటులున్నను,
వానిని పరిమార్చవలయునని దేశనాయకులు పట్టు
బట్టుట, వారిస్వరచాలనార్హతను చక్కగ గనుపఱ
చుచున్నది. వారు సలిపెడి ప్రయత్నము లొక
మారు విజయము గాంచవచ్చును. వేరొకమారు
అజయము గాంచవచ్చును. కాని అజయములే
విజయమునకు దారి జూపగలవు. తప్పల జేసి దిద్దు
కొనుటయే స్వరచాలనము. అట్టిసందర్భతను ప్రజలు
చూపుట, స్వరచాలనమున కనర్హత నేమాత్రము
ఆపాదించదు. బలప్రయోగమువలన గాక, ప్రేమ
పాశమువలన హిందువులను మహమ్మదీయులను
బంధింపవలెనని చేసిడిప్రయత్న ముత్కృష్టమని
డయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక సహిత మంగీకరింపకతప్పదు.
కన్సర్వేటివుల పురాతనసిద్ధాంతములను విశ్వసించు
వారు అరుదుగ నుండురు. స్వాతంత్ర్యనిదానముతో
ప్రపంచము మారుమోగుచున్న ఈ సమయమున,
హిందూదేశమునకు స్వరచాలనము పనికిరాదను
ఘోష నిష్ఫలము గాకమానదు.

“మెయిలుపత్రిక” అజ్ఞానము

మహాత్మునిదీక్షను మెయిలుపత్రిక నిరసించుట
నింత గాదు. అందలివరమార్గమును గ్రహించుట,
అంగ్లోహైందవపత్రికలకు దుస్తరము. మహాత్ముడు
నిరంకుశునివలె ఎల్ల రను పీడించుచున్నాడని మెయి
లుపత్రిక తలంచినను, తదితరు లెవరు అటుల
వలంతులలేదు. హిందువులను, మహమ్మదీయులను,
తమతమతప్పేదములకు పరితాపము జూపుచున్నారు
గాని మహాత్ముని దూషించుటలేదు. మహాత్ముడు
తన యూపాలను ఇతరులపై బలవంతముగ
జొప్పించుట కెన్నడును ప్రయత్నింపలేదు. మహా
త్ముని యద్యమబలమువలననే అది వ్యాపించెను
గాని నిర్బంధప్రయోగముచే నెంతమాత్రముగాదు.
నిర్బంధప్రయోగమునకు అధికారవర్గమును పురి
కొల్పెడి మెయిలుపత్రిక ఇతరులకుగూడ నట్టిదోన
మును మోడకుగట్టుట సహజమేగద. హిందూమహా
మ్మదీయసంయోగ మిపు డొక వెళగుదిరినను,

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములగుర్ని వ్యాఖ్యానింప
20-9-24

యథా శక్తి నిర్వహ్యము

<p>చందాలు 49185-8-5</p> <p>ఇదివరకు 49185-8-5</p>	<p>కోశాధిపతి కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు 24167-14-11</p> <p>ఇదివరకు 24167-14-11</p>
--	---

పూజానిధికి సమ్మసింపు కరణమా:—కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, లంబుకెట్టికేడి, మద్రాసు

అయ్యది త్వరలో భగ్నమగు నని మెయిలు
పత్రిక ఆశంకించుచున్నది. హిందూమహమ్మ
దీయసఖ్యము గుదురుట, మెయిలుపత్రిక కిష్టము
లేదని, స్పష్ట మగుటలేదా?

పదుమూడవ అకాలీజత
పదుమూడవ అకాలీజత అమృతసరమునుండి
జయతోకు బయలుదేసినది. ఇంతవరకు కండ్లెండు
అకాలీజతలు కారాగృహనిర్బంధమును స్వీకరించి
నవి. స్వమతరక్షణకై ఎట్టిత్యాగముల గావించుట
కనను సంసిద్ధత జూపినవి. ఇకననునను సిక్కుల
హక్కులను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింప గూడదా?
నిర్బంధమార్గ మొక్కటియే శరణ్యమా? అధికా
రులరాజనీతి కడు విచిత్రముగ నున్నది. అకాలీల
సంకల్ప మిడేరక మానదు. ఎట్టిత్యాగముల కయి
నను వారు సంసిద్ధులై అహింసావ్రతదీక్షను బూని
యున్నారు. త్యాగశక్తిని మించినశక్తి యింకొకటి
లేదుగద!

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము

- దేశబంధుదాసుగారి ప్రకటనము
- “ఈనెల 9 వ తేదీన నేను తెలిపినరీతిగా నేను (19 వ
తేది) పగలు 11 గంటలకు సత్యాగ్రహసంఘమునకు ను మహాంతు
నకును నావరతులు కుడిరవిగాన వీనిని ప్రకటించుచున్నాను.
1. ఇప్పుడున్న మహాంతు అధికారమును వదిలివేయ
వలెను.
 2. ప్రభాతవంద్యగిరి మహాంతుగానుండవలెనగాని అత
డు పూరిగా సత్యాగ్రహసంఘమువారి ఆజ్ఞకు ఒడుడుకొనవలెను.
అతనిని తొలగించుటకు గూడ సంఘమున కధికారముండవలెను.
 3. నాలుకు తం వేల రూపాయల నికరము ఆదాయము
సరాఫీవలనను కనీసము 80 వేల రూపాయలు దేవాలయము
వలనను వచ్చును. ఈ స్థిరాస్థియును దేవాలయమును సంఘము
వారి పరిపాలనక్రింద నుండవలెను. ఆధనమును వారు దేవాల
యోత్సవములకును దానధర్మములకును విద్యాభివృద్ధి మున్నగు
వికనీ వినియోగింపవలెను.
 4. తక్కిన స్థిరాస్థిలన 25 మొదలు 22 వేలవరకు ఎప్పుడు
ఆ సొమ్ము మహాంతుఅధికారము వహించినవారి అనుభవములో
నుండవలెను. ప్రస్తుతము ప్రభాతగిరి అనుభవములో నుండవ
లెను. తక్కిన ఆదాయములో దమ్మిడియైన మహాంతుకు ముట్ట
నూడదు.
 5. సంఘమువారు ప్రాసెడు నట్టి పరిపాలనావిధానము
నకు మహాంతు ఒడుడు కొనవలెను.
 6. మహాంతు అనుభవములోనుంచబడు భూముల ఆదా
యమును ప్రభాతగిరి దుర్భియముచేసినను రైతులను బోధించి
నను సంఘమువారి భూములను వెంటనే వశపరుచుకొనవలెను.
 7. దేవాలయమును, మందిరమునుగూడ సంఘమువారి
పరిపాలనముక్రిందనే యుండవలెను.
 8. లక్ష్మీనారాయణస్వామి ఆరాధనముగూడ సంఘము
వారిపరిపాలనక్రిందనే యుండవలెను.
- ఈ మరతులు సంతృప్తికరముగానున్నవని నాకు తోయు
న్నది. ఇక వారి యుచితాయుచితములనుగూర్చి రాష్ట్రప్ర
జలు నిర్ణయింపదగును” అని దాసుగారు వ్రాసెరి. (ఆ. ప్రెస్).

స్థానిక వార్తలు

వందల నవాయ సంఘము:—పై సంఘమువారి సాధారణసమావేశము మహాజనసభ మందిరమునందు శేపు సాయంకాలము 4 XII జరుగును.

జాతీయపాఠశాల అనాధశరణాలయము:—

ఎ. రామచంద్రయ్యగారు పరదలలో బాధనొందినవారి బాల బాలికలకుగాను నొక జాతీయపాఠశాలను అనాధశరణాలయమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

తిరువల్లి క్లెరిక్ సంగీతసభ:—ఈ సభవారియజ్ఞ మాన్యమున పదియేండ్లు వయస్సుగల శ్రీమతి లక్ష్మీఅమ్మకు తన చెల్లెలను సుబ్బలక్ష్మితోగూడ ఈనెల 21వ తేదీ అదివారము సాయంకాలము 5.30 గంటలకు వేంకటాచలశైలిపిఠి, 1-వ నంబు గృహమునందు రుక్మిణీకళ్యాణశాలశ్రేష్ఠము చేయును.

ఇ. గొండు టిపా:—సీమటపా బొంబాయిలో నిన్న ఉదయం 9 గంటలకు ప్రత్యేక రైలుబండిపై ముదగాసునకు బయలుదేరినది. జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద ఆదివారము ఉదయం 7 గంటలకు బహుడా యగును. తపాలపెట్టెలు గలవారికి అర్థ గంట ముందుగా బహుడా యగును.

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాససభ తిరువల్లి క్లెరిక్: దక్షిణఇండియా నెల్లవలచే విపత్తుజెందినవారి సహాయార్థము నుండి దర్బార్ అనునాటకమును స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా 1924 సం॥ సెప్టెంబరునెల 21 తేదీ అదివారం 4.30 గంటలకు తిరువల్లి క్లెరిక్ హిందూస్త్రీలయ్యలలో ప్రవర్తించును. టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారి ధర్మపత్ని అగ్రాసము వహించెను.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—ఈసమాజము వారియాజమాన్యమున యాదిగవీరిని ప్రత్యేక అన్నదానములు జరిగినవి. రా. బ. నూరు లక్ష్మయ్య శెట్టి ఎ. కన్నయ్య కె. నారాయణప్ప నాయుడుగార్లు ఒక్కొక్కరు నూరుమందికి చొప్పున ఎస్. ఆల్బారు చెట్టిగారు 500 మంది పేదలకు విసంపత్తయ్య, సి. వరదప్పనాయుడు, ఇబ్రహీముసేటు లక్ష్మగారు కృష్ణ శెట్టి సి. కె. రంగనాథ మొదలగునట్లు చెట్టిగారు ప్రతిఒకరు 100 మందికి చొప్పున రా. బ. పి. అంజన్న శెట్టివల్ల మాణిక్యంపిల్లె బి. వేణుగోపాలనాయుడుగార్లు 50 మందిచొప్పున బి. శ్రీనివాస రావుగారు 38 రకు సి. వి. చక్రపాణిమొదలగునట్లు కనకవల్లి తాయారమ్మ, రా. బ. కె. కందస్వామిచెట్టి, విశ్వప్రహ్లాదం సభా సి. ఎస్. చెల్లముగార్లు 25 రుచొప్పున సి. రాజగోపాల మొదలగునట్లు 21 మందికి అన్నదానియు గావించిరి.

పీడరుషిపు పరీక్ష

మరియరుపురు కృతార్థులెరి

1924 సం॥ ఏప్రిల్ మాసమున జరిగిన మొదటి గ్రేడు పీడరుషిపు పరీక్షయందు యీ దిగువ పేర్కొనబడిన యిరువురు గూడ కృతార్థులైనట్లు ప్రకటించబడెను:—

208 ఎస్. వాసుదేవరెడ్డిగారు.

227 ఎం. కె. విశ్వనాథంగారు.

ఆరోగ్య ఉపన్యాసములు

అంబువ్యాధులను గూర్చి కార్పొరేషను ఆరోగ్యశాఖ యాజమాన్యమున సానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరుగారు ఉపన్యాసమును 22 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంకాలము 4.30 X 2 వ డివిజను కాన్ఫీరేటయందు ఒసంగెదరు.

వాసామోడు డంపింగు గ్రౌండునందు, 21 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 XII పీఠుల పరిశుభ్రముగానుంచుటను గూర్చి ఉపన్యాసమును.

న్యాయుల పెంపొందించు పురుగులను గూర్చి 22 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 XII పూలఅండ్ పోలీస్ స్టేషనువద్ద ఉపన్యాసమును. ఆనాడే హబీబుల్లా సాహెబు హాట్టింగ్ గ్రేడు కలరాగూర్చి ఉపన్యాసమును.

కాన్సుటేరీ వద్ద 22 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 X పోలీసుగూర్చి ఉపన్యాసము జరుగును.

రవీంద్రనాథటాగూరుగారు

బయలుదేరినారు

విశాఖపట్నం, సెప్టెంబరు 20:—డాక్టరు రవీంద్రనాథటాగూరు మదరాసునకు బోవుచున్నారు. విజయనగరం వాల్తేరుస్టేషనులవద్ద చాలమందిపురజనులు జూడబోయిరి. పత్రికాప్రతినిధికి హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యముల గూర్చియు, మహాత్ముని ఉపవాసదీక్షగూర్చియు తమ అభిప్రాయము తెలిపిరి. సందర్శనవివరము సోమవారమునాడు ప్రకటించబడును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గెజెట్ ఆఫ్ ఇండియా

లెజిస్లేటివ్ డిపార్టుమెంటు ఎన్నుకొనుటకు బీహారు ఉత్తేశ్వరాస్థ్రీమునందలి చట్టనిర్మాణసభకు నియోజకవర్గమువారి పట్టిట తయారుచేయుటయందును సభ్యుల నెన్నుకొనుటకును ఆరాస్థ్రీమునుండి కాకాసిలు ఆఫ్ స్టేషనుకు సభ్యుల వెన్నుకొను విధానమునను మార్పుచెందిన మార్పులు గెజెట్ ఆఫ్ ఇండియాలో ప్రచురింపబడినవి.

విదేశ రాజ్యశాఖ

దుష్ప్రవర్తన వలన యిదివరకు జయపురము సంస్థానమున ఉద్యోగిగానున్న ఖావాన్ బాలాబహుగారు రాయుల హమారు బిరుదును బోగొట్టికొనిరి.

అర్థికశాఖ

టారిఫ్ ఆఫ్ ప్రకారము చెట్లలోనుంచుటకు అవసరమైన గాల్యులైజ్ లా టెక్సు గొట్టుములమీద దిగుమతిపన్నురద్దు చేయుటజనది.

ఆంధ్రస్త్రీల మహాసభ

చెన్నపురిలో ఆంధ్రమహాసభలోగూడ జరుగబోవు ఆంధ్రమహిళా మహాసభ కావ్యసంఘము శేర్వరచనలసిన ప్రహత్నులను జేయుటకు ఈనెల 21 వ తేదీ అదివారము సాయంత్రం 5.30 గంటలకు జార్జి టౌన్ నారాయణమొదటివిధి 17 వ నెంబరు ఇంటిలో ఆంధ్రస్త్రీల బహిరంగసభ జరుగను. తామిసభకు తప్పకవిచ్చేయ వ్రాశీతులు.

గోనుగుంట్ల లక్ష్మీనరసమ్మ

చెంగల్య రుక్మిణమ్మ

నాళం మంగరాజమ్మ

నేలమూతల వమలక్ష్మమ్మ.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమనుచంఘము

ఉత్తర ఆర్కాటుశాఖ వెల్లూరు

జానబు ఆల్బురు రహిమాను సాహెబుగారి అధ్యక్షత క్రింద 14 వ తేదీన ప్రత్యేకసభ జరిగినది. రాష్ట్రీయ సమావేశమును సాగ్యమైనంత త్వరలో జరుపవలెనని గోరుచు మదరాసు సెంట్రలుయూనియను కార్యదర్శివద్దనుండి వచ్చిన లేఖ అనుసరించబడెను. ఈదిగువతీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

(1) మదరాసురాజధాని పోస్టుమను సంఘసమావేశము వెల్లూరులో అక్టోబరు, 11, 12 వ తేదీన జరుపుటకు తీర్మానించబడెను.

(2) పి. ఆర్. సీతారామస్వామిగారిని అధ్యక్షులుగా నుంచి 15 గురు సభ్యులతో ఆహ్వానసంఘ మేర్పడెను.

(3) చందాలను, రుసుములను వసూలుజేసి ధనము ప్రాసారించుటకు ఆర్థికసంఘము యొకటి యేర్పడినది.

మదరాసుశాసనసభ

అధ్యక్ష పదవికి అభ్యర్థులు

1925 సం॥ జనవరినుండి శాసనసభ అధ్యక్షుడు ఎన్నుకొనబడుననియు, అవకాశి వేతనము నిర్ణయించునట్టి శాసనమును యిదివరకు పత్రికలో ప్రకటించియుంటిమి.

ఆ అధ్యక్షపదవికి ఎన్నుకొనబడుటకుగాను సుగురు అభ్యర్థులు అప్పుడే ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

రావుబహదురు ఎస్. కృష్ణ రావుగారు, వీరు సంగ్రహములు రాకముందుగూడ శాసనసభ్యులుగా నుండెను. రాసునాదు రాజాగారు. వీరుగూడ నల్లమూడవనారు కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు. వీరిదివరకు అభివృద్ధిశాఖమంత్రిగా నుండెడివాడవీరు ముపురుసు శాసనసభయందు యేదో యొకపక్షమునందుండి చర్చలయందు చాల చురుకుగా పాల్గొనుచుండెడివారు. ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వ నియంత అధ్యక్షుడు అగు

డి. బి. ఎల్. డి. స్వామి కన్నప్పిల్లెగారుకూడ ఎన్నికకు నిలచుచున్నారు. ఆయన ఎన్నికకు నిలచుటకు వీలగునట్లుతనీ మరల సభ్యునిగా ప్రభుత్వమువారు నియమింతురని తెలియుచున్నది. స్వామి కన్నప్పిల్లెగారు అధ్యక్షుడు కాక పూర్వము సంస్కృత శాసనసభయందు మూడేండ్లు కార్యదర్శిగా నుండెను. ఆ ఉద్యోగమునం దుండియే ఇంగ్లాండులో పార్లమెంటు విధానము జూచి వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారిచే పంపించబడెను. దానిగూర్చి స్థానికసభ కొకనివేదికను బంపెను. ఆయన యీ అధ్యక్షపదవికి యే పక్షమునకు చెందినట్లంద స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా నిలచును. (మదరాసు మెయిలు)

నౌఖరు అధికారిని కొలుట

ఎగ్జుకు పోలీసుకొల్లలో

ఒకేండ్లు మిల్లులయందు శేతపనినాడు మునిస్వామి ఆర్. పున్నలను వీరింగుమాట్టరును చేతులోనున్న పనిముట్టుతో గొట్టిపట్టు కేసులేబడెను. నిన్న సాయంకాలము వినా రింపబడెను.

కె. ఎల్. శ్యామరావు హైకోర్టునకిలు ముద్దాయి తరపున వాదించెను. పి. ఎం. శివభానం ముదల్కూరుగారు విల్లు తరపున వాదించుటకుండెను. డా. డబ్ల్యు. సి. గ్రేగారు ప్రగమ సాక్షి. తాను పుదుగాకి 26 వ తేదీన తలమీద గాయముల చికిత్స జేసెదనని చెలిపెను. యీగాయములు 'స్పానరు' వంటి పనిముట్టుతో గొట్టుటచే తగిలియుండునని జేప్పెను. తరువాత ఫీర్యాదియగు పుదుగారు సాక్ష్యము తీసికొనబడెను.

ముద్దాయి 18 వ తేదీన ఉదయం పనికిరాతేదనియు అందుచే ఆపూట రానట్లుగా రిజిస్టరునందునాసి పనిజేయ నీయలేదనియు ఆయనజేప్పెను. 28 వ తేదీన ముద్దాయి పనిజే మాటకువచ్చి మగ్గములో కూర్చొనియుండెను. ఉదుగారు అన్ని మగ్గుములు తనికీజేసికొని బోవుచుండగా ముద్దాయి కూర్చొన్న మగ్గుముదాటునికి వెనుకనుండి తలపై 'స్పానరు' తో కొట్టెను. ఉదుగారు క్రిందపడిపోయి తేలి రక్తము కారు తున్న తలతోనే పారిపోవుచుండిన ముద్దాయిని వెంటబెట్టెను. ముద్దాయి మరల 'స్పానరు' యెత్తి కొట్టుటకు బెడరించెను. అప్పుడీయన ముద్దాయిని కడుపుమీద తన్నెను. పిదప గాయము పేజమగ్రేగారివద్ద చికిత్సగావించుకొనెను.

తాను ఉద్యోగమున ప్రవేశించిన నాటినుండియు ఎవ్వరిని కొట్టలేదనియు ముద్దాయికిని తనకును ఎన్నడు తగవులూ లేదనియు ముద్దాయికి తనపై కోపమున్నసంగతి తానెరుగననియు సాక్షి గ్రేగరుకుయందు చెలిపెను.

కేసు 28 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

రాకపోకలు:—పర్రును జనరలు వైముస్సుగారు, కొ

లెంగోడు రాజాగారు నిన్నరాత్రి మెట్టుపాల్కం పెయింట్లో చెన్నపురి వీడిరి. డి. బి. టి. ఎస్. శివభానం పిల్లెగారు నిన్న రాత్రి రెయిలులో బోయిరి. సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్లు గ్రేగారు నిన్నరాత్రి కడపబోయిరి.

ఎస్. వి. రైల్వే విజయగారు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

బల్లారికూలీలు తిరిగివచ్చుట.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఒక వారము క్రిందట ఆర్. ఆకాబాసుగారు శాసన సభ్యునినొకరుండి యిట్లు తంజినార్ల వచ్చినది. "బల్లారి కూలీలను అస్సాసు ప్రభుత్వమువారు రిద్దకు విడిచిపెట్టలేదు. చాల చుంది ప్రాణములు గోల్పోవుచున్నారు. మీ ప్రభుత్వము ద్వారా వెంటనే విడిచిపెట్టునట్లు ఏర్పాటు జేయవలెను".

అంతట ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ఎమిగ్రేషనుశాఖ అధికారిగానున్న సర్ ఆర్థరు న్యాపుగారికి వ్రాసిరి. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు అస్సాసు ప్రభుత్వమువారికి చాలావరకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపిరి. అస్సాసు ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్త ప్రవర్తించుచున్నారని నమ్మచుచును. ఇంకను విశేష వాగు సమాచారము తెలిసికొనుటకు ప్లెల్లూరుకు తంజినార్ల నంపుచున్నామని న్యాపుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

పోస్టాఫీసు కామ్ స రిఫరేటలు

కలెక్టర్, సెప్టెంబరు 19:—రై పేరనెంటు పోస్టాఫీసు కామ్ స రిఫరేటలు అమృతమువలన యీసంవత్సరము ఆగష్టునెలలో రూ. 59,60,000 లు వచ్చెను. 1922 సంవత్సరములో రూ. 712,000 లు వచ్చెను. 70,90,000 లు 1923 సంవత్సరములో వచ్చెను.

(అ. ప్రె)

ఇరులకొరకు శిక్షనొందుట

(మదరాసు మొయిలు)

మదరాసు మొయిలు ప్రధానవాగ్దానమునం దిట్లు వ్రాయబడినది:—

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములకుగాను గాంధీగారు 21 దినము ఉపవాసము చేసెదనని ప్రకటించుట నూతన విషయముగాదు. ఇరుల దుష్ప్రవర్తనకై తాను ఉపవసించుట గాంధీగారికి పరిపాకే. ఇతరులు తన యభిప్రాయ ప్రకారము నడచుకొనునట్లుజేయుట కిదియొకసాధన. అందు నిరంకుశత్వము చిహ్నముగలదనుటకు సంబంధములేదు. ఆయన ఆదేశములను యితరులనుసరించునట్లు జేయ ప్రయత్నించును. పనిసాధనలు బలవంతపెట్టి అనుచుల న సంపాదించు నజాములు అతనిపద్ధతిగాదని రాబ్బమునడకమని నిర్బంధించుటయందు దెలియుచున్నది. ఓర్వోపవాసములు యిదివర కెన్ని కార్యములకై జరిగినవి. రాజకీయోద్దేశముతో ఉపవాసముజేయుట గాంధీగారి కదితొ ప్రథమసారిగాదు. కాని దీనివలన యేమి ప్రయోజనముండును అట్లెలహాయపలసియున్నది. దీనివలన హిందూమహమ్మదీయులకు తాత్కాలికముగ సంధిపరుచునా? హిందూమహమ్మదీయ కట్టబలకుగల కారణము లిందువలన తొలగిపోవు. ఈ తగవులు మత విషయములందు గల విభేదములపై నేర్పడి యున్నవి. సంపూర్ణముగ శాంతివాదవరణము కలుగుట యెన్నటికి జరుగజేయొన్నంత తీవ్రమున వైషమ్యములు గలవు. ప్రజలకు బానిగ మతిసహనము బోధపడి మహమ్మదీయ మతమునందు దౌర్జన్య లక్షణము తొలగి పోవువరకు శాంతి వాదవరణము తుదకురదు.

హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు, అన్నిసంఘముల నాయకులను రప్పించి వికమిశ్రము వదుల్చుటకు ఏర్పాటులు జేయుచున్నారని నేడొక తంతివార్త వచ్చినది. గాంధీగారికి యీఉపవాసమునందు మరణమే సంప్రాప్తించినచో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు సంధికుదురకబోవుటయేకాక వైషమ్యములు పెరుగునని ఆతంతివార్తయందు నూచింపబడెను. మేములకన్న ఎక్కువగా నుడివెడము.

గాంధీగారు తనఉపవాసదిక్షను ప్రకటించిన భోరణి బట్టియే ఉభయమతములనుభ్య గలవైషమ్యముపూర్వకమై మోపుజేసెనని చెప్పగలము. హిందువులు మహమ్మదీయులను దూషించెదరు. తీనికంతిమ హిందువులే కారకులనిమహమ్మదీయులందురు. గాంధీగారు తన చర్యవలన హిందువులే నిందాస్థులని యజువు జేయును. ఇరుపక్షముల వారికిని విన్నపించుకొనినచో తాత్కాలికముగ సంధిపరుచును. కాని లోలోపల తీవ్ర వైషమ్య జ్వాలలు పెరుగుచుండును. అవి ఏసర్వకారణమువల్లనైన చిహ్నముట్లించును. గాంధీగారి ఉపవాసము గూర్చి పత్రికలలో విచక్షణబడుచున్నవి ఇరుపక్షములవారు సంధి తుదకుకొని ఉపవాసదిక్ష కాల పరిమితిని తగ్గింపమని ఆవిమర్శలన్నియు నూచించుచున్నవి. అట్టిసంధి నే ప్రతివారును గోరుచున్నాగు. తామే యీతగవులను ప్రేరేపించిరిని గాంధీగారు అన్యాయముగా నిందించుచున్న ప్రభుత్వమువారునూడ అట్టిసంధి కావలెనని గోరెదరు. (మదరాసు మొయిలు)

బోనెపు బాప్తిస్టా గారు

అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభకు వెళ్లివచ్చిరి బొంబాయి సెప్టెంబరు 19:— హైందవ కార్మికుల ప్రతినిధిగా అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభకు వెళ్లిన బోనెపు బాప్తిస్టాగారు నేటియందయును ఎ.కా. ఎస్. కాలిడోనియాలో వచ్చిరి. ఒక ప్రతీకాప్రతినిధి కలుసుకొని మాట్లాడగా బాప్తిస్టాగారు నిరాశను గనవరచిరి. ఇతర దేశప్రతినిధులను తిమి సంతులను చెప్పకొనటకు విశేషకాల మొసంగినను మహాసభ వారు హైందవ ప్రతినిధులకు తుదకు ఏ.సి. చుట్టి గారికి మాడ మాట్లాడుటకు తగినంతకాలము నొసంగలేదని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒకనిభార్య నత్తుకొనిపోవుట

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 19:—నాగపూరునివాసి యగు మిశ్రాభక్తిరా యనువానితరపున 12 సంవత్సరములుగల భక్తిరా భార్యను ఎత్తుకొనిపోయినందుకు సిటి పోజన్సీటు ప్లాన్ లి గారియెదుట నాగపూరుజిల్లాదరు డివిజిగో గారు ఫిర్యాదును దాఖలు చేసిరి. ఈదిగువ సుదాహరింపబడినవారు ముద్దాయకు:—

(1) నమోయి మరాతాన్ (2) అధీయ అసిస్టెంట్ డివిజియల్ మాజిస్ట్రేటు (3) మున్సి ఇతడు మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో సభ్యుడు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు ఇదివరకు చేసికొన్న ఒక యేర్పాటు ప్రకారము బాలిక అపహరింపబడినని ఫిర్యాదుజేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఎర్నాకులము ఎక్స్ ప్రెస్ కేసులు

ముద్దాయి సుందరేశయ్యగారు శిక్షింపబడెను

ఎర్నాకులము, సెప్టెంబరు 19:—నల్లమందు అమ్మక సామ్యము మరకొంత రొక్కమును కాచేయబడెనని నేరము మోపబడిన సుందరేశయ్యగారిని సెషన్సుజడ్జిగారు నేరస్తుడని నమ్మి వారి మీద తే బ డి న మూడు నేరములకు శిక్ష విధించెను. మొత్తముమీద 5 సం॥ లుకొన శిక్ష యును. 2000లు జరిమానాయు శిక్ష విధింపబడెను. జరిమానా యి వ్వనియెడల రెండుసంవత్సరములకై ముగా కఠినశిక్ష అనుభవించవలయును. శిక్షలు మూడు నేరములకును వరుసగా ననుభవించవలయును.

కాకినాడ

(ఒకవిలేఖరి)

పురపాలకసంఘము

ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడి వైసు చైరమన్ మ-రా-క్రీ పోరేపల్లి వెంకట్రామయ్యగారికి శ్రీ సూర్యనారాయణ నాయుడుగారు వారి చైరమను అధికారములను 18 (8) వ కేక్కు న ప్రకారం దెలిగేటు చేసిరి.

జిల్లాబోర్డు

ఈనెల 26 వ తేదీని కాకినాడలో జిల్లాబోర్డువారు సమావేశ మయ్యెదరు.

చీనావారుండు బాజారులను సోదాచేయుట

కొట్టాట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 19:—కలకత్తాలో నేటిరాత్రి ఎక్స్ ప్రెస్ అధికారులు చీనావారుండు బాజారులకుపోయి ఆకస్మాత్తుగా సోదాచేయుటకు ప్రారంభించి 20 తులముల నల్ల మరీదుసారమును పట్టుకొనిరి. చీనావారు తిరుగబడి ఎక్స్ ప్రెస్ అధికారులను రాళ్ళతో కొట్టిరి. ఎక్స్ ప్రెస్ మనుష్యులకు చెబ్బలు తగిల్లెను. ఎక్స్ ప్రెస్ యిన పైక్టరు ఆత్మరక్ష జార్జును నాలుగువట్టి గుండ్లను ప్రేల్చువలసివచ్చెను. చీనావారు తమన్నే హితునొకని రక్షించి నల్లమందునుకూడ విశేషముగాదాటచేసెదని తెలియుచున్నది. పోలీసువారి సహాయముగ 7 గురు చీనావారు అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో నల్లమందున్న వాడుకూడ కలదు. తక్కిన ఆరుగురిపై కొట్టిరిని నిందమోపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

గొప్ప అగ్నిప్రమాదము

2, 000, 000 గాలెనుల నూనితగులబడుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 19:—మెర్రఫైల్ తగు కొట్టబడి నేటి ఉదయమున సిరియనువద్ద బర్మా ఆయలు కంపెనీనూనె చెరువు అంటుకొనె. చెరువులో 2, 000, 000 గాలెనుల పరిశుభ్రముగాని నూనికలదు. మంటయింకను మండుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

10, నిస్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

(1924 నం॥రం మార్చి 28 వ తేదీన 1918 సం॥రం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000

వాటా 1-కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000 వాటాలుగా విభజింపబడినది

ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను.

ధరఖాస్తుతో రూ 5 లును, మంజూరై నతరువాత రూ 5 లును, మిగతకొరెనప్పుడు ప్రాప్తెక్టు లోని నిబంధనల ప్రకారమును చెల్లించవలెను.

జాబితా త్వరలో మూయబడుటచే ధరఖాస్తుదారులు తక్షణమే ధరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 8,00,000 లకు పైగా నే గలదు.

బోరు ఆఫ్ డైరక్టురు లు.

- 1. లాలా లజపతిరాయగారు 12, కోర్టువీధి, లాహోరు చేర్మన్.
2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, గారు ఎం. ఎల్. పి. ఆనందభవన్, అల్లాబాదు.
3. రాయి జడభగత్ రామ్, గారు ఎం. ఎల్. సి బాక్. అట్-లా, జల్లన్ దరు.
4. రాయిబహుదూరు లాలా ధన్ పత్ రాయి, గారు ఎం. ఎల్. సి. చేర్మను, బోర్డు ఆఫ్ డైరక్టురు.
5. లాలా దివాన్ చందు గారు ఎమ్. ఎల్. సి. వర్తకులు, అమృతసర్.
6. డాక్టరు నిహల్ చందు సిక్రీ గారు ఎం. ఎల్. సి మెక్లోడ్ రోడ్డు, లాహోరు.
7. పండిత కె. సంతానం గారు (మేనేజింగు డైరక్టురు) లాహోరు.

ఆసాధారణమైన, అపూర్వమైన విజయముగలుగుచున్నది. మొదటి 4 మాసములలోనే 400 ప్రస్తాపములకు ప్రమాణములు రూ 9,50,000 లకు వచ్చినది.

మితవ్యయమునకు, యోగ్యతకు పూర్వీకస్యబడును.
మాకంపెనీలో పోగొట్టుకొనకుండుటకు, నిర్వివాదమునకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు.
ప్రస్తుతము నవీనపద్ధతుల నన్నిటినుసరించియే భీమాకంపెనీవ్యవహారము జరుపబడుచున్నది.
ప్రాప్తెక్టు గుకు ఫారములును, ఇతరసంకతులును ప్రధానకార్యాలయమునకు ధరఖాస్తుపంపిన పంపబడును.
పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగు డైరక్టురు)
మంచి పకటబడి, పూచిగలవారుమాత్రము ధరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.
లోకల్ అడ్వైజరు కార్యాలయము, 16 సుంకురామ శెట్టివీధి, మద్రాసు.

కాంపౌండు పడిబారు పడిజాబితా లక్షనకం

వకిల్లకున్న, వర్తకులకున్న, వడ్డివ్యాపారస్తులకున్న
ముఖ్యమైన పుస్తకము

అసలుమొత్తము పైనమొదలు ఎంతమొత్తమైనను కలము వకరోజుమొదలు ఎంతకాలమైనను, 28 వడ్డికేట్లతో సాలు సరికాంపాండుపడితో ఆక్షేఅసలీఫాయిదాలున్న 50 వడ్డికేట్లతో బారుపడిలున్న అతిసులభముగా కనుగొనవచ్చును. 28, 29, 30, 31 రోజులుగల నెలలలో ప్రతిరోజునకయ్యే జీతములు యింటిఅడ్డలు మొదలగునవికూడ తెలియును. నిండు క్యాలెండ్రుకు క్లజ్ జాగితములు. పుస్తకము యింగ్లీషు, తెలుగు, అరబ్ భాషలలో యున్నది. వెల రూ 2.0-0 లు. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. వలయువారు క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

వంక సూర్యనారాయణ బి. ఏ., బి. ఎల్.

రాజమండ్రి, గోదావరిజిల్లా.

విదేశ వార్తలు

భారతదేశమునకు పోయిన మురూలు

ఇంతలో కూడదు

హిందూముసల్మాను విరోధము

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక విలాసము

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—హిందూముసల్మాను విరోధము ను, స్వరాజ్యవాదుల ఆందోళనమును సూచి వ్యాఖ్యయొనర్చుచు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషువారు ఇండయానుండి మరలిరేని తక్షణము రక్తపాతము కల్గొలను, వివాదము, పోరాటములు వీలులేకుండ తీర్చిదిద్దును. స్వరాజ్యవాదుల కోర్కెలకు అంగీకరించితిమేని రాచకీయములతో సంబంధములేని 24,00,00,000 భారతీయుల ఎడల ఘోర మను సేదను నుజేసినవార మగుదుము.

ఇప్పుడు బ్రిటిషువారాలోచించవలసినది హోము రూలు నిచ్చి ఇదివరకు ఇవ్వబడిన సంస్కరణములను తీసివేయటము. ఇదివరకే ఇవ్వబడిన అధికారము స్వాతంత్ర్యమును చక్కగ పనియొగించుటకు చిన్న రాచకీయ జాతులలో జేరిన భారతీయులు అర్హతను గల్గియున్నారాయన విషయమును ఆలోచించవలసి యున్నది. పరిపాలనమునంతను భారతీయుల నుయ్యము జేయవలెనని అల్లరి పెట్టుటమాడ ఈ ఉద్యోగములకు బ్రిటిషు ఉద్యోగములను నియమించుకొండ క్రమేణా వారిసంఖ్యను తగ్గించుటకు విస్తారముగ లీనిజేడికమువారు సిఫార్సు చేసికేమోయను గొప్ప సందేయమును మరలత బలపరుచుచున్నది.

ఈజిప్టు పత్రికల పడిపోవుట

చే ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనవలెనని గోర ఆటలనే జేసెదమని వ్యవసాయమంత్రి వాగ్దాత మొనర్చెను.

మెంబ్రి ప్రదర్శనము భారతదేశము

వృధాఖర్చు జేయుట. ఇంగ్లీషుకమిటీవారి బాధ్యత లండన్, సెప్టెంబరు 18:—మెంబ్రి ప్రదర్శనములో భారతదేశపుసామ్యుల విస్తారముగ ఇంగ్లీషుసంఘమువారు దుర్వినియోగము జేసినను నిందారోపణల విషయమై ఆసంఘమునకు జెండు ప్రముఖుడొకడెట్లు తెలుపుచున్నాడు:—తమవని ఎంత వరకును సలహా ఇచ్చుటయే. కార్యనిర్వాహకాధికారమంతయు హైమినినే చేతిలోనిది. దీనిని వరుసగ మేయరు, భోరు, దలాలు గారు నిర్వహించిరి. వారు దగ్గరయండి పనిని పురమాయించి పరిశీలించిరి. భారతముంటమును గట్టుటకు వ్యయ మదింపులను ఇండియాలోనే పూర్తిగ చర్చించి విమర్శించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థాయిసంఘమువారును పరిశీలించిరి. ఎప్పటికప్పుడు వ్యయమును అధికార ఆర్థిక కట్టుదిట్టములను జేసిరి. మంటపములు తాత్కాలికపయోగార్థము నిర్మింప బడుటచే మరల విక్రయించిన మొదటిధర అసలు సామ్యురారు. భారతముంటపమునకు 4000 పానులతప్ప ఎక్కువరావను కొనుటకు కారణములేకపోలేదు. దీనిని గట్టుటకుపూర్వము కంట్రాక్టులు కొందరు అంతము తమను తిరిగి విక్రయించిన ఇచ్చెదమనిరి. కాని దానిని అంగీకరింపలేదు.

ఆంగ్లో జరన్ వరకము

వర్తకపుటాడంబడిక సూచనలు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—జెర్నీయుల్ను సందిమరతుల ప్రకారము నిత్రముండరికి జర్మనీతో వర్తకవిషయమై చిక్కులులేకుండపోయెను. ఈ ఒడంబడిక ప్రకారము ఆంగ్లేయులు జర్మనులనుండి నుంచులాభమును గొట్టుచుండెడివారు. బెర్లినులో నున్న బ్రిటిషు రాయబారిద్వారా తాత్కాలికముగ కొన్ని మూదనలు తెలియజేయబడినవి. వర్తకసంఘకావిధులు త్వరలో బయలుదేరినవియమై ఆలోచించెదరు. జర్మను నిపుణులతో ప్రత్యేకసభను జరిపెదరు. తరువాత ప్రత్యేకముగ స్పష్టముగ ఒక ఒడంబడికను జేసికొనెదరు.

ఐరిషు సరిహద్దుతగవు

సర్ జేమ్సు క్రెయిగుగారు ఎంతమాత్రము సంధిప్రయత్నములకు అడ్డురాననుట

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—సమ్యక్తమీద సరిహద్దు తగవును కుదుర్చుటకు ముగ్ధువాల్లుగారు జేయు సంధిప్రయత్నములను థిగ్గుముజేయుటకుగాని జరగకుండ జేయుటకుగాని ఎంతమాత్రము ప్రయత్నించుటలేదని క్రెయిగుగారు తెలియజేసిరి. మీదుమిక్కిలి పశ్చరపు టాడంబడిక ప్రకారము పరిష్కారము చేయుటకు తానెంతయు సరియైనయెన్నాడనరి. ఇంతవరకు అభ్యుదయ కాన్ఫరెన్సుగారు తనకు ప్రత్యుత్తరము నియలేదు. చాటుగ సంధిప్రయత్నములను జరిపిన క్రెయిగుగారితో ఆలించలేదు. పార్లమెంటులో సవరణప్రస్తుతము ప్రవేశపెట్టిన దానిగ వీరియు తెలియదని ముగ్ధువాల్లుగారు చేమియు కలురంప లేదనియు క్రెయిగుగారు నుడవిరి.

మైలిన్ శాంతి పోటీబహుమతి

ని ఐర్లండు పంపాదించెను. ఇంగ్లండుకు 26, స్కాట్లండు, కనడా న్యూజిలండులకు 2 ను, దక్షిణ ఆఫ్రికా, టాన్జానియాకు ఒక్కొక్క బహుమతియు లభించెను. మొదటి బహుమతి 2000 పానులు.

మరాఠో స్వేయినుపాస్ నికలు

రేపు నాయకుని కోర్కెలు

సంధి కుదురు ఆక కనిపించదు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—రాత్రి 8.55. అబ్దుల్ కరీము గారు గొంతెమ్మ కోర్కెలను గోరుట చే స్వేయిను ప్రభుత్వమువారికి మరాఠోలో సంధికుదరదని తెలియచున్నది. రేపును స్వేయినునేనలు ఖాళీజేయుటయేగాక టూటను రేపు చట్టునున్న మరొన్ని ప్రదేశములను స్వేయిను వారు ఖాళీజేయవలెనని ఖరీదగారు గోరుచున్నారు. దీనిని కొంతవరకు తగ్గించవలెను. ఇదివర కెన్నడును రేపు రాజ్యముగ టూటనులేదు. ఇకమీద నుండబోదు. దీనికి 40 మైళ్లలోపుగ రేపులేతరు. ఈలోపుగ పెచూను వలించుటకు స్వేయిను ప్రభుత్వమువారు గొప్ప ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు.

జార్జియా ప్రవము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—రాత్రి 9.30. సోవియటు పాలనముపై లేచిన తిరుగుబాటు భగ్గుమొనదని రూఢిగ తెలియచున్నది. జార్జియాకు బోలిషివికు లెండో వచ్చిరట. మోటారుబండ్లు ఆయుధములతోడ వచ్చెను. విమానములు వచ్చెను. పూర్వము కోల్చాయి నుస్కొ ఇనుపదాని మరల సంపాదించిరి. కేలీలది విప్లవకారులు ధీమంతులు కొండలకు పారిపోయిరి. దొంగచాటుగ పోరుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

వాహబీ దొమిదారులు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇజిప్టులోని బయిల చుట్ట కష్టముకాదని బ్రిటిషువారి యభిప్రాయము. ఇజిప్టు నూడురాకొమారు డెండయో బ్రిటిషువారికి సహకారము నొనర్చెను. యుద్ధసమయములో అంత సహాయ మొనర్చినవారిపై చర్యను దీసికొనుట నవసరమని బ్రిటను యభిప్రాయము. ఆరేబియాద్వీపకల్పములో ఒకరితోనొకరు పోరాడుచుండు సమయమున ఆదేశీయులతగవులలో జోక్యముకలుగజేసికొనమని జెప్పుచు ఇజిప్టు సాదుగారిని హెచ్చరింపవలెననిరి. కాని తమకు మ్యంజేటున్న ప్రదేశముపై ఇజిప్టు సాదుగారు హద్దుమీరి వచ్చిన సహించమని తెలియజేయవలెనని హెచ్చరిక తెలుపుచున్నది.

బెనర్ బేయాలో బోల్షివికులు

రెండుగ్రామములపై బంకు

లుకారెట్టు, సెప్టెంబరు 18:—రెండుగ్రామములకొందరు బోల్షివికులు మోటారులో వచ్చి బెనర్ బేయాకు దక్షిణముగ నున్న రెండుగ్రామములపైబడిరి కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు దోడ్పడి త్వరలోనే శాంతిపరిస్థితుల సేర్పరచిరి.

ఇండియా రైల్వేలు (ఇనుపదారులు) రైలింగునులు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—వైబోగ్గ్యరంటిడు ప్రభుత్వమువారి ఇనుపదారులకు 50 ఇంజనుల నిమిత్తము మాన్వేయకు పురమాయించితిమి. ఇంకొక రెండుఇంజనులను లంకామైరు కిచ్చితిమి. బర్మా రైల్వేకంపెనీవారు 7 ఇంజనులకు ఉత్తరువు చేసిరి.

జాతి సమితి - సంధి పత్రము

మధ్యవర్తుల పరిష్కార సమస్య జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—జాతిసమితి ఒడంబడికను సంతకముజేసిన వారందరును అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానాధికారము నంగీకరించవలెనట. ఒడంబడికలో ఎట్లు పరిష్కారము చేయవలెనో తెలియజేయు తగవు విషయములు జాతిసమితి సభకు తెలియజేయవలెనట. అధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయము ప్రకారము తీర్మానించెదరు. నాభ్యవర్తుల పరిష్కారము విషయమై ఇంకను ఆలోచించవలసియున్నది. ఒక ప్రతినిధి దీని కన్వెంషన్మును జూపుటచే జాతిసమితివారికి తెలుపక ప్రత్యేకముగ కొంతనందిమందర తగవులన్నీటిని బెట్టెదరు వీరే మధ్యవర్తులుగ నుండురు. జాతిసమితి ఒడంబడికను అందరును అంగీకరించ నంతకాలము ప్రదేశములకు సూచి జేసికొను ఒడంబడికలో ఆసంఖ్యగ నే ఎవరోనొకరు జేసికొనవలసినదే. ఇదియే శ్రేయోచివారి యుద్దేశ్యము. అది అంగీకరించబడెను. దీనికి సవరణజేయవచ్చును. ఆరోగ్యసంరక్షణార్థము 2,00,000 ప్యాంకులను హెచ్చుజేయవలెనని ఇటలీవారడుగ దానిని నిరాకరించిరి. కనడా ప్రతినిధి రాలేదు. ఆస్ట్రేలియా ఐరిషువారు ఆమకూరుగ నుండిరి. బ్రిటను దక్షిణఆఫ్రికా న్యూజిలండు ఇండియా జేతముల ప్రతిపూలముగ నుండెను. బ్రెజిలు, పోర్చుగలు 15,0000 ప్యాంకులను హెచ్చుగ నీయవలెనన్న దానిని అంగీకరించిరి. అంతర్జాతీయ ఆరోగ్యాధి కారులను మాన్పు నిర్మాటుల నొప్పుకొనిరి. శరణుజొచ్చినవాకి, 2,00,000 ప్యాంకుల నీయవలెనని అంగీకరించిరి. కాని 1926 లో మానివేయవలెననిరి.

ప్రాచ్యదేశములకు క్రైస్తవ ప్రచారకులు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇండియా, బర్మా, చీనా, కనడాదేశములకు 'బైబిలుచర్చి' సంఘమువారు ముఖ్యప్రచారకులను బంపుచున్నారు. విదేశములకు ఈసంఘములరవున వచ్చుటకు వీరే ప్రభుములు.

ప్రాంతంలో జీవనవ్యయము

దిగుమతిపన్నులను తగ్గించుట హ్యారిస్, సెప్టెంబరు 19:—ప్రాంతంలో జీవనవ్యయమును తగ్గించుటకు కొన్ని ముఖ్యమగు ఆహారపదార్థములమీద ప్రస్తుత మందున్న దిగుమతిపన్నులను తగ్గించుటకు మంత్రివర్గమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. పెన్న, జిన్నను రితరపదార్థములమీదను తగ్గించెదరు. అలగ్నాండరాపుగారిని జంపిన హంతకుల నురిదీసిరి.

చీనాపోరాము

పికింగు, సెప్టెంబరు 19:—మంచూరియా వైస్ర్యములు ముందుకు పోవుచున్నవి. వీరిని తరుముటకు పికింగు ప్రభుత్వము వారు నైస్యములను తొందరగ బంపుచున్నారు.

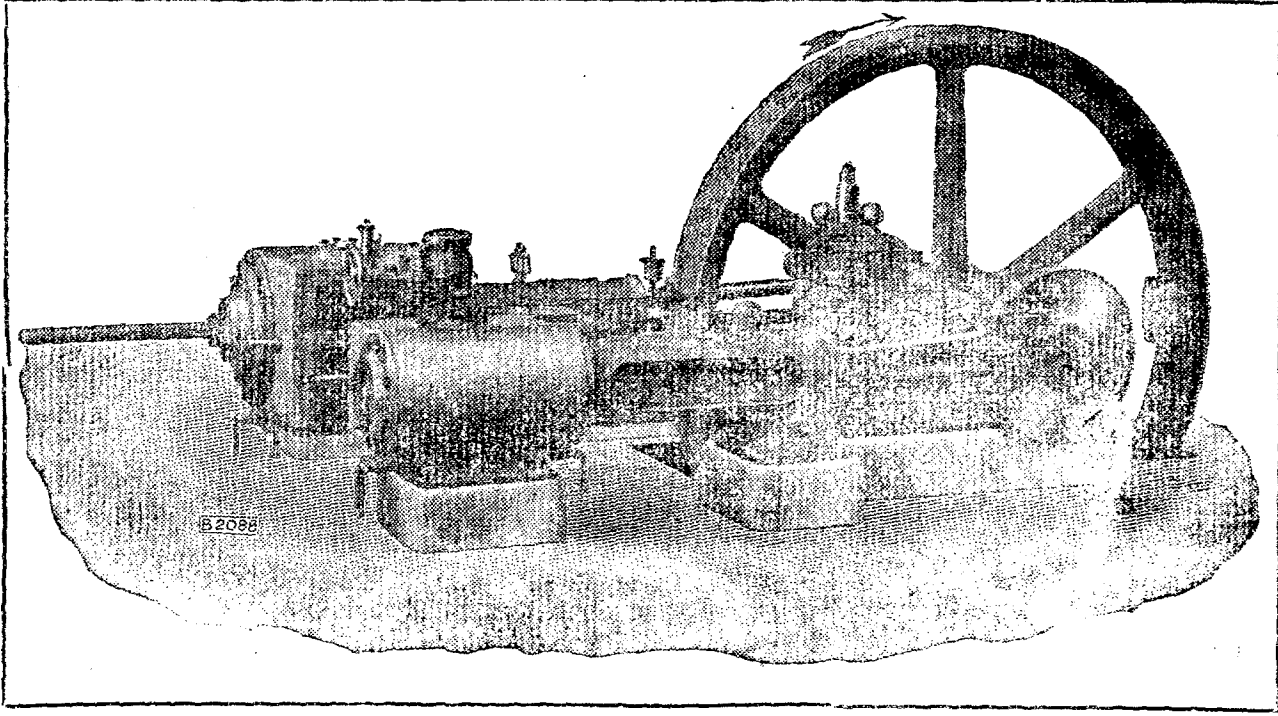
గొప్ప పోరాటము

సెప్టెంబరు 19:—న్యూగంపే చికియంగు దక్షిణభాగపు వైస్ర్యములకు లంచములనిచ్చిరి.లూయింగుసియంగు టూచను గారు షేంగుపేకు బయలుదేరిరి. మరలిపోయెదననిరి. ధి హూముందర గొప్పపోరాటము జరుగుచున్నదనిరి.

మార్షల్

“కెస్” ర క ము న కు చే రి న హా రి జాం టు ల్

ఆ వి రి ఎం జి ను లు

ఆటోమాటిక్ ఎక్స్ పాన్షన్ గియరుతో అమర్చబడినది

మేము మావద్ద నిలువచేసియున్న వాటినుండి “కె” తరగతికి చేరిన ఎంజినులు,

నాన్ కన్ డెన్సింగు లెక కన్ డెన్సింగు ఎంజినులు,

యి వి గా క

వర్టికల్, లోకొమోటివ్, బ్రిటానియా, కార్మిషు, లంకా షైరు బాయిలర్లు,

మొదలగునవి కూడ సరఫరా చేయగలము.

ఈ ఎంజినులు ఏదైన నొక మార్గము బాయిలరుతో చేరి ప్లాంటుగును. తరువాత

యేమియు అవసరముండదు. మావద్ద ఎప్పుడు సరకులు విరివిగా

నిలువలొందును.

ధరలు, ఇతర వివరములు, దరఖాస్తులు పంపిన తెలుపబడును.

MARSHALL SONS & Co., (INDIA) L^{TD}

ENGINEERS.

BEZWADA & MADRAS

రక్తక్షి నం||రం భాద్రపదమాస బ|| ౬, శనివారము

చిత్రార్జునము

[పంద్యారం వెంకటసుబ్బయ్యశర్మగారు]

మావులు పల్లవిం చె నతిమంజుగ తిక్; వివిధములైన పూ-
దీవియ లుల్ల పిల్ల నలుదిక్కులకున్ మలయించె గ మ్మనె
త్రావులు, కొంఠకాలవలు దాల్చె బసిండి పసందుచాయ!
చో విహరింతుమాయి! యుచో పుడునే నగుదెయ్య
ఫల్లునా! ౧
ఈయవనిద్రసానువుల నింపుగ గొట్టెల లమేపుమన్ శ్రేణి
పేయముగాఁ బ్రమత్తుల యి పిల్లనగ్రోవులనూదు మాతన
ప్రాయపు గొల్లపిల్ల లటు పాటలుపాడుదు మీవు నేను తా
వోయి, మనంబు నాగు టెటులోయి, కృపం గను
మాయి, ఫల్లునా! ౨

వేసట, లేక యాగహనవిధులఁ గ్రమ్మటివేటువేర్పు
ల్లోసి సరంబు గూర్చితిని క్రొంజువి లేనియ నేకరించితిక్
గానిని పండ్లుఁదెచ్చితిని కావులు నొచ్చిన మాటలేక నీ
కోసము రోయుదుంటి ననుఁగంటెలి! గన్నడనేమిఫల్లునా!
నీకయిఁ గూర్చుసాంఁటె గడు నేరుపుతోఁ దృణంకణంబు న
స్తోత్రజయప్రదంబు సాగసుందన ముట్టిపడంగ నల్లి నీ
తై కనుమంటి నాగశమునందలి పూవులయల్లె యింతలో
నే కడువాడిపోయె నది యింకను రావిదియేమి ఫల్లునా!
వారక నిన్ను నే నరయు వాంఛ దెప్పరికించుమన్ వృథా
గా రహిఁ గార్చు నీనయనకంకణము ల్బడుచున్నఁగూడఁ జ
ల్లారని నిప్పు నాహృదయమందు జనించిన దీవు నచ్చి నీ
హరిమిసీరు వోసి కనుగొ మ్మది యాటున్మో లేడో ఫల్లునా!
ఆకసమునందు నక్షత్రమట్లు కడలి
లోన ము త్తయమట్లు నాలోన నలరు
ప్రేమపుష్పంబు నిజసుమనా మనోజ్ఞ
వాసనాసముదాయంబు వజ్రపు నిపుడు
ఆనభంఁదెలు లట్లు తోయనిధిగూడ
మేరలేనిది యవుఁగాని మితిపోతి
నేను నాబుద్ధి నారెంటి లోనిప్రేమ
తారకామత్యముల దాఁటి తానుచెలుగ.
ఓ మనోహర రూపవతిమల్లి
నామనఃఫలకమున నీ మోముఁబోని
చారుప్రతిమను చిత్రించె స్వరుఁడు మొన్నఁ
గాటకంబాయె శాంతి యానాఁటినుండి
మీఁదఁ బిడు గట్టెవడఁ జచ్చు పేదవానిఁ
బూని కొలువులఁబెట్టెడు పోల్కినివటఁ
గోయిలలఁ దేంట్లుఁ జిలుకలఁ గొనరికొనరి
మూఁగి యఱచెడుఁ దమకొంప మునిగినట్లు
అలసంపక వచ్చి సరైనదారిఁ
దీయు మానలఁ బోద మీతీవలేల
పూవు లేమిటి కీ యెలఁబారలునేల
బాలత్యణములు వజచిన నేల గలుగ.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

ఈ కాటుకలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి
వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగ వాడతగినవి.
కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బునుచేయుదు. ఈకాటుకను విరువక కొద్ది
విములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎటుపులు, పుసికట్టుట,
కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిమరదలు, కండ్లనునకలు మొదలగు
మానున. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమేయుండును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వైరాగ్యబుద్ధుదములు

[దాసు వామనరావుగారు]

1. శృశానవైరాగ్యము
ఉ. ఇంతటివాడ నే ననుచు నెంచుచు వీరముఁ బల్కనేల! కా
సంతయు జేయజాలమిట నంతయుశూన్యము; రుద్రభూమి నా
వంతయు లేదు భేదము నవాబుకు నష్టపరిద్రుకుఁ; భల్లీ!
అంతయు శాశ్వత మృకుదు నాస లవేటికి? మంటఁ గాల్పనే?
2. ప్రసూతివైరాగ్యము
మ. అకటా! యోర్యగజాల వేదవల; నాయాసంబుమన్ పొచ్చె;
[భాం]
తికరం బమ్మహా! బుద్ధి లేక పడితిన్ దేవుండు గోతంబునం
దిక సంతారముచాలు జాలు; నిటు లేశేటన్ భరింపంగరా
దకటా! శత్రువుకైన వద్దు మటి మోహవేళమున్ జెందగా?
3. పురాణవైరాగ్యము
మ. అహహ! ఎంతటికష్టముల్ సయచె దానారణ్యమధ్యంబునన్!
బహుభక్తిన్ దలదాల్చితండ్రపలుమన్ బాలించె రాముం డవఁ!
మహి దానత్యమునిల్చగా దనదుసాహజ్యంబునన్ వీడెగా!
నహి భాగ్యంబు తిరంబు; వక్రమిది జన్మంబేటికిన్? గాల్పనే?

శిల్పము

[బుడమగుంట వెంకటరమణయ్యగారు]

శువ్వు మొక్కటి నిర్మింపఁ బూని నరుఁడు,
సర్వ మొనరించి, రంసులఁ జక్కఁజేసి,
సహజలావణ్యపారభ- సౌమ్యమార్గ
ములను గూర్చంగఁజాలడు. చలమునై న:-
అంధుఁడెవ్వఁగఁ బ్రకృతి - యందు కల్లు
చిత్రములఁగాంచఁ గల్గును, - చిత్రవహహ:-
కంపనైనను నట్టేటి - గడ్డనైన
గునుమములఁ గాంచి మధువును - గ్రోలు లేంట్లు:-
వర్ష బిందువుఁజొచ్చిన - వనజమిత్రు
కాంతిరేఖలు చిత్రమై - క్రాలుఁగాడ:-
శిల్పవైచిత్ర్యములు వీనిఁ - చెల్పు వశమె!

పత్రికాపరిచయము

(ఆంగ్లము)

భారతగ్రంథాలయ పత్రిక:- సంపాదకులు - ఆయ్యంగి
వెంకటరమణయ్యగారు బెజవాడ ఆంగ్లగ్రంథాలయ ముద్రా
కాలయందు ముద్రితమై అఖిలభారతగ్రంథాలయ సంఘము
వారిచే ప్రకటితము. సంవత్సరమునకు చందా రూ. 4.
పూర్వము శ్రీ ఆయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగారిచే ప్రక
టింపబడుచుండిన గ్రంథాలయసర్వస్వము దేశకాలపాత్రాను
సారముగ క్రొత్తయవతారముదాల్చి అఖిలభారతగ్రంథాలయ
సంఘమువారి ప్రోత్సాహముతోడను ఆదరణముతోడను గ్రంథా
లయలోకొద్దరణమునకు శతగుణితోత్సాహముతో కృషిసల్పు
బూనినందుకు మా కెంతయు సంతోషము కలుగుచున్నది. ఈ
పత్రిక ఆంగ్లభాషలో సుప్రసిద్ధులగు ఆయ్యంగి వెంకటరమ
ణయ్యగారిచే ప్రకటింపబడుచు గ్రంథాలయోద్యమమునకు శేవ
లము సంబంధించినవిషయములగుగూర్చి ఆయుద్యమమందెక్కువ
కృషిసల్పిన ప్రముఖులచే రచింపబడిన వ్యాసరాజములతో
నొప్పయన్నది. పత్రిక సక్రమాభివృద్ధినొంది నిర్ణీతప్రయోజన
లభి నొందునుగాక యని విశ్వసించుచున్నాము.

ఆశాస్త్రవంతి

[(తిరుమల) టి. రంగాచార్యులుగారు.]

ద్వి ప ద
ఆశాస్త్రవంతిని + నడ్డగింపఁగను
నశమానె భువిని నె + వ్యాధికినైన
నరయ స్రవంతికి + సంతంబు గలదు
పరికింప నాశకుఁ + బారంబు గలది
దరుల యంతరమునఁ + దటిని దాఁ బారు
దరుల మీఁదఁగ, నాశ + తమకించుచుండు
కాలంబుననె పొంగఁ + గలదు కై నలని
తలఁపక కాలముఁ + దాఁ బొంగునాశ
తన్నండ గొనఁగను + దటిని రక్షించు (పోషించు)
తన్నండ గొన నాశ + తలదపరదు
సొగను మీఁతెడియట్టి + నుండరు లండ
తగ నేల రాజ్యంబు + దండిగ నుండ
నున్నంతలోఁ దృప్తి + నొందక కెరలి
కన్ను గానక యాసఁకతమునఁగాదె
ముల్లోకముల జయ + మొంద రావణుఁడు
ఎల్లర నిర్జించి + యింతిశాపోప
హతుఁడయి నీతా మ + హాదేవి గోరి
హతుఁ డయ్యె రామ బాఁజొఘమ్మవలన.
* * *
అన్నదమ్ములవిధం బైనఁ దలప
కెన్నియో బాధల + నిడి వారిరాజ్య
మును లాగికొని యుద్ధ + మును జేసి యందు
తనయలతో బంధుజనములతోడ
సంతముఁ బొందుట + యలసుయోధనుఁడు
అంతము లేనట్టి + యాశచేఁ గాదె.
* * *
ఆశకుదాసుఁడై యాగాముఁ డెఱుంగ
కిశత్వమును బొంద + నెంచి చిత్రమున
నలయలంఘిరు దా + నన్నదమ్ములను
సొలియింపఁజేసి త + తృప్తులతోడె
కడకుఁ దానంతంబు + గనునట్టివేళఁ
గడుచింత ననువుల + విడిచెఁ గందుమను
* * *
జర్మనీదేశంబు + జగము జయింప
మర్మచ్చిదాయధ + మండలంబులను
విటివిగ సమకూర్చి + వైరి వర్మల
నులు మాడి పగఱును + నొప్పించి కడకుఁ
బరులచేతికిఁ జిక్కి + బాధనొందుబయుఁ
గరమెఱుంగని యాస + కతమునఁగాదె
* * *
ఆశకు లోఁబడి + నట్టి మనుజులు
నాశమొందుదురు కొ + న్నాశ్శక్తునైన
ఆశకు లోఁబడ + నట్టి మనుజుల
నీకుండు మెచ్చు మాఁసిందరందితుఁడు

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ.0-8-0

రక్తరేచనములు, బంకరేచనములు, జిగటరేచనము
లు, అజీర్ణరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ
మాత్రలను చూడుతూటలు నేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును.
పిటిని పిల్లలకుతాడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ మిచ్చును.
అమృతాంజనము డిపో మదరాసు - బొంబాయి

ఆంధ్రకవిత్వసాదృశ్యము.

Poetic parallelism in Telugu Literature
[శ్రీమాన్, యాయూజ్ఞి వేంకటవీరరాఘవాచార్యులుగారు]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి.)

పూర్వకపుల చమత్కారమార్గముల ననుకరించి, తాము పూర్వకపులములకు వన్నెజెచ్చి, రసము తానని కీరకంఠము చేయునట్లు పద్యముల రచింపఁగోరియే, కవులు పూర్వకపుల ననుసరించినని తోచెడిది. పూర్వకవిత్వానుస్మృతి యనఁ బూర్వకపులతోఁ దరువాతికపులు పంచెము వేయుట (Challenge). ఈ పంచెములలో, పీఠికతలీ లభవిజయులు, నొండొకతలీ భగ్గుమనోరథులు నగుచుండిరి. పూర్వకవిత్వ మించనెంచి, కవులు పూర్వకపుల ననుసరించుటజేసి, వారి సంభవరంపరా న్యాయమునఁ ప్రోసివేయఁజనదు.

“నిరంకుశాః కవయః” (కవులు నిరంకుశులు). ఇట్లు, “Poets are the unacknowledged legislators of the world” అని ‘షెలీ’ (P. B. Shelley) మహాకవి యుద్ఘోషించి యున్నాఁడు. కవులు కావ్యగానముచేయుదురు. (Poets sing) కావ్యగానముచేయుతలీ వారు భావముతో వైక్యమై, యత్నంతో కవిత్వాన్వితంత్రిము Poetic license) కైకొందురు. వారి కవిత్వానుస్మృతిములో నేదైన దోషముగాని, పూర్వకవిత్వానుస్మృతి గాని పొడకట్టినను, వారిం గవితాచోరులని నందింపక, దోషములుగాఁ జూపట్టు ప్రయోగముల, ‘మహాకవిప్రయోగము’ లని కీరమునఁ దాల్చవలెను. ఇట్లు, సంస్కృతమునఁ, బాణి నీయవ్యాకరణమునకు లొంగని ప్రయోగముల, ‘అర్థప్రయోగ ము’లనియు; నాంగ్లమున, ‘షేక్స్పియర్’ కావ్యములలో దోషములుగాఁ దోచువానిని ‘షేక్స్పియర్’ మహాకవి ప్రయోగములు” (Shakespearian usage) అనియు నాదలం దాల్చుచున్నారు. మఱయు, ‘షేక్స్పియర్’చే బ్రయుక్త మగు వాఙ్మయమునకుఁ బ్రత్యేకముగ నిఘంటు వ్యాకరణములు రచింపఁబడినవి. (Dr. A. Schmidt's 'Shakespeare Lexicon' and Abbot's 'Shakespearian Grammar'.)

“Great wits run together”. అననుస్మృతములైనను, లోలో తరభాసముల కొండొంటికి సాదృశ్య ముండును. ‘గోల్డ్ స్మిత్’ (Gold smith) అను నాంగ్లకవిచంద్రుడు “Origin of Poetry” (కావ్యమూలము) అను వ్యాసమున నిట్లు వ్రాసి యున్నాఁడు.

“The study of polite literature is generally supposed to include all the liberal arts of poetry, painting, sculpture, music, eloquence and architecture. All these are founded on Imitation.”
Again, says the poet in his essay on “Poetry distinguished from other writings” :— “In common with other arts, such as statuary and painting, &c (poetry) comprehends Imitation, invention, Composition and enthusiasm. Imitation is indeed the basis of all the liberal arts.”

శ్రీరామచరిత్ర, సంస్కృతమున, వాల్మీకిరామాయ యణము, భారతభాగవతములు, అధ్యాత్మరామాయణము, ఉత్తరరామచరితము, అనర్థరాఘవము, ప్రసన్నరాఘవము, భోజవంశపు మొదలగు కావ్యముల రచింపఁబడినవి. ఇతఁ, నాంధ్రభారతభాగవతరామాయణములు, నిర్వచనోత్తరరామాయణము, రంగనాథరామాయణము, ఉత్తరరామాయణము, చంపూరామాయణము, రామాభ్యుదయము, మొల్లరామాయణము, అచ్చతెనుగురామాయణము, గోపినాథరామాయణము, ఆంధ్ర వాల్మీకిరామాయణముల నింక నెన్నియో కావ్యముల రామకథ రచింపఁబడె. ఇట్లొక్కొక్కచో యింకను కవిశ్రేయలు కావ్యము లుగ వ్రాసినచో, శ్రద్ధభావసాదృశ్యముల కెంత యవకాశము కలిగియుండువలెనో, మనీషులు విచారించి, పూర్వకవిత్వాను చరులపై గ్రంథచౌర్య మపాదించుటకుదురుగాక. రామాయణము నింకను రచించు విషయమై “రాఘవశ్రేయ చారిత్రము నెంచఁజెన్నిగతులకొ పట్టించిన గ్రంథజ్ఞులైన కంఠపాఠ రాజకవియు, “నవైతేతాపద్ధి ర్మగత పునరన్వే జయతి కః?” అని మూరొనుహాకవియు, గానముచేయున్నాడు. ఇన్ని కావ్యముల కథ యొక్కటియే యెనను, బ్రతికావ్యమునందును గవియొక్క స్వతంత్రకవిత్వాచమత్కృతి భాసిల్లులేదా? ఆది కావ్యకథయు, సద్యాత్మరామాయణమునందలి కథయు నొకటియే యైనను, సద్యాత్మరామాయణమునఁ గవి నిజకవిత్వాచమత్కృతి నెట్లు చూపెనో చూడుడు! గుహుండు శ్రీరామునితో ననుచున్నాఁడు.

“శ్లో॥ మూలము తప పాదపంకజమ్? నాథ! చాచ్యవదోః కిమస్తరమ్ మానుషీకరణమార్గ మస్థితే సాదయోరితి కథా ప్రధీయనే॥”
మఱియొకవి తనకవిత్వాచమత్కృతి నిట్లు చూపినాఁడు.
“శ్లో॥ లజ్జాక్షీర్జనకతనయా వైవకోపదధం గే తిద్రు కన్యా నిరుపమతయా భేజితే రామచంద్రమ్; అంత్యా పాణిగ్రహణసమయే జ్యాయసీ జాతరోషా భూవై స్వాకం కిల గతపతీ మధ్యమా, యా దిగ్గజమ్॥”

3. పూర్వకవిత్వానుస్మృతులలోని ప్రాశస్త్యము.
“నీ॥ పదియింటు మేములవాడభీమనభంగి, నుద్దండలీల నొక్కొక్కమాటుఁభాషింతునన్నయభిప్రాయార్థబుననుభయ వాక్ప్రాధి నొక్కొక్కమాటు, నాత్రుత్తు తిక్కయ జ్వప్రకారము రసా, భృచ్చితబంధముగ నొక్కొక్కమాటు, పరిధవింతుప్రబంధ ధరమేశ్వరనితన, నూక్షివైచిత్రి నొక్కొక్కమాటు, వైషాదిమహాప్రబంధములు పెక్కు, చెప్పినాడెపు మాకునాశ్రితుడ వనఘ, యిపుడు చెప్పదొడంగిన యీప్రబంధ, మంకితమునేయు పీఠభద్రయ్యేశ్వర.”

అని యల్లయశేషభూపాలుఁడు శ్రీనాథుని గుఱించి చెప్పినట్లు ‘కాళిండును’ (1 ఆ. 18 ప) నున్నది.

ఇట్లే, ‘జాణి నారాణి యనిన పినపీఠభద్రముహాకవియు గానము చేసియున్నాఁడు,

“నీ॥ నన్నపార్వత్యం ప్రబంధప్రాధవాసనా, సంపత్తిసాంపు ప్రత్యేపసేన్; దిక్పయజ్వహాకృష్టి కామోదంబు, చెలవు కర్ణముల వాసింపనేర్చు! నాచిరాజానిసోము వాచామహత్వంబు, సారభంబుల పెదచల్లనేర్చు! శ్రీనాథభట్టు భావానిగుంభంబుల పరిమళంబులఁ గూడఁ బఱవనేర్చు!”

గీ॥ మహితగుణశాలి పిల్లలమట్టిపీఠ! నార్వర దాయంటఁ జైత్రమహం బగుమను! చెలయుచున్నది నేడు కవిత్వలక్ష్మి! యభిలసల్కవినికరంబు లాదరింప॥”

—శృంగారశాంతలయ, 1 ఆ. 19 ప.

ఇట్లు, కృతిపరులు కవుల నాయాశీతుల, నాయాచమత్కార మార్గమునఁ గవిత్వము చెప్పమని యడుగుట యాచారముగా నున్నది. అష్టావధానములలోఁగూడఁ బృచ్ఛ ప్రశ్న లొక చమత్కారపద్యమును జదివి, తచ్చాయనే, వేటొక సందర్భము (Contest) నఁ బద్యమును రచింపుమని యపధాని నడుగుటయు నాచారమై యున్నది. పై సందర్భముల నాకవులందఱును గవితాచోరు లన ననునా? పూర్వకవిత్వానుచరలపై గ్రంథచౌర్యమే యారోపించినచో, సరస్వతీప్రసన్న లగు శ్రీనాథపినపీఠభద్ర మహాకవు లెవరును గవితాచోరులే యగుదురు. పీఠపురే యవసేల, యొకరిద్దరులపప్పు, కవిశిరోమణు లెల్లరుం గవితాచోరులే యగుదురు. అటునుట కెవరైన నాపాపింతురా? నిజ మాలోచించినచో, స్వతంత్రముగఁ గవిత్వము చెప్పటకంటె నింకొకరి ననుకరించి, సుదీంద్రులొననఁబద్యములు చెప్పు టెంతకష్టతరసాధ్యమో బుధజను లెఱుంగనిది కాదు. ఈ సంపదర్భమునఁ బాశ్చాత్య కవిచంద్రులవిషయము సరయుదము.

Says Mr. T. G. Tucker, in his “Foreign Debt of English Literature.

“Most readers know in some vague way that Chaucer avows or betrays his debts to France and Italy; That shakespeare did not invent his own plots, but borrowed from Italians, from Plautus, from Plutarch, and others; that Milton was steeped in the Greek, Latin and Italian classics.”

“In all modern literatures, there is a large proportion which is unoriginal to them. Milton has been already mentioned. Those who read only English works, find Milton full of nobility of thought and imagery. Yet, before Milton produced his greater poems, he had read, re-read, and deliberately steeped himself in, the literatures of Greece, Rome, modern Italy and France. Precisely, how much of Milton is made of Homer, Euripides, Virgil, Dante, Ariosto and other predecessors, can only be known to such as have those authors at their finger-ends. Shelley, again, is commonly regarded as one of the most daringly original of

English writers. Yet, Shelley's mind was an amalgam of himself, Homer, Euripides, Plato, Virgil, Dante, Calderon, Goethe; and this, once more, is but another way of saying that it had incorporated the genius of generations of Greeks, Romans, Spaniards, Italians and Germans. We cannot, therefore, arrive at the true genius of Milton or Shelley or speak understandingly of their originality, until we have surveyed those other literatures and their relations with our own”

కవిశ్రేయలు పూర్వకపుల ననుసరించుట యాచారముగా నున్నదని వ్రాయఁబడినది. ఇట్లు, కవిత్వయమును, బోతనయొ శ్రీనాథుఁడును, వారిని బెద్దనయ, (వైయరువురను) రామరాజ భూపాలుఁడు ననుసరించిరి. వసుచరిత్రకర విస్మృతు రచింపఁబడిన ప్రబంధములు చాలవఱకు, వసుచరిత్రనే పోలియున్నవి. అందుఁ బ్రథమగణ్యము, ‘చంద్రికాపరిణయము’. ఇది వసుచరిత్రకుఁ బ్రతిబింబమే. మిగిలిన ప్రబంధములలో ముఖ్యములు అడిదము నూరకవికృత ‘కవిజనరంజనము’; కృష్ణకవికృత ‘శకుంతలాపరిణయము’; మాచిమంచి తిమ్మకవికృత “రసికజన మనోభిరామము”, మొదలగునవి. వీని కిం దైకారణమునఁ “బిల్లవసుచరిత్రము”లని బిరుదములు వచ్చినవి.

పూర్వకపులు కల గనినట్లు కావ్యాదిని వ్రాసినచోఁ దరువాతికపులుఁ గూడ నిట్లే వ్రాయుట, వారు వత్సలంత్రిముల వ్రాసిన పీఠును వ్రాయుట, వారు విప్రలంభమున రోదనమును వర్ణించిన పీఠు నాసందర్భమున, నా ఛాయనే పద్యముల వ్రాయుట, వారు సంభోగమును వర్ణించిన పీఠు నట్లుచేయుట, మొదలగు విషయముల నాధునికవిమర్శకులు కొందఱు servile imitation’ అనియు, వంతునకుఁ గెంతువేయటవంటి దనియు గర్హించుచున్నారు. మఱియు, రాధికాసాంత్వనము, బిల్వజీయము, తారాశాంకవిజయము, వైజయంతీ విలాసము, హంసవింశతి, శుకసప్తతి మొదలగు శృంగారరసైక ప్రధానము లగు నాంధ్రకావ్యముల మచ్చునకైన లేకుండ మంటపెట్టుట యే కొందఱయూదారబుద్ధుల యాశయములు. ఔర! ఏమి పీఠి సాహసము! పూర్వులును మనమును నాదర్శముల భిన్నుల మగుట నట్టి శృంగారకావ్యముల ససభ్యములని గర్హింపఁదగదు. చంద్రికావ్యముల యాశయా ప్రయయముల వర్ణించుపద్యములూం ద్రవాఙ్మయమున వందలకొలఁదిఁ గలవు. అం దొక్కపద్యమున నొక్కొక్కలోలో తరభాసము విరాజిల్లుచుండును. అట్టితలీ, వీని నన్నిటిని సంభవరంపరాన్యాయమునఁ గొట్టివేయఁదగునా?

బ్రహ్మశ్రీ వావిలికొలను సుబ్బారావు పంతులుగారు ‘సులభవ్యాకరణము—మూడవభాగమున నిట్లు వ్రాసియున్నారు: (పుట 50).

“ఏమిచేసినచో వాక్యములు పాఠకహృదయముల నాకర్షింపఁజాలునని నీవడుగవచ్చును. నీకట్టి శక్తి కలుగవలయునని శోధక యున్నయెడల బమ్మెరపాతన, తిక్కన, నన్నయభట్టు, శ్రీనాథుఁడు, అల్లసాని పెద్దన లొనగు మహాకవులు రచియించిన గ్రంథములు చదివి, యందు వారు పోయిన చమత్కార మార్గములఁ బోవుట తప్ప వేఱుమార్గము లేదు.”

“ఒకరు వ్రాసినట్లు మఱియొకరు వ్రాయుట యనుకరణశైలిని చెల్లువగాని వైజశ్ఠిని చెల్లవదుగదా, యని నీవడుగ వచ్చును. ఏశిల్పమైనను బ్రకృతి ననుకరింపఁ బ్రయత్నించును. (“Art imitates Nature”—Richard Frank). ఏదియైనను బ్రకృతపదార్థమును సరిపోలునట్లు చేయువాడే సమర్థుఁ డగు శిల్పి. వాస్తవము విచారించిన, స్వభావము ననుసరించి వ్రాసిననే హృదయము నాకర్షించును. ప్రతిరూపములు వ్రాయునపుడు ప్రకృతి పదార్థమును బోలునట్లు వ్రాయుటే ప్రతి శిల్పకుని యుద్దేశము. అందఱు వ్రాయుటకే ప్రయత్నింపవలయును. అభ్యాసకాలమునఁ బ్రకృతిపదార్థములున్నపున్నట్లు వ్రాయ నలనుపడదు. [“True ease in writing comes from art, nor chance”—Pope.] ఏసమయంబుల నమర్థులగువాఁడెట్లు ప్రవర్తించిరో యెఱుంగుటకై యావిష్యయందు నిపుణులైనవారి కృతులఁ బరిశోధింపవలయును. అది దోషము కానేరదు. సారస్వము గ్రహించు శక్తి యుండుట, మంచి గుణము ననుకరించు సామర్థ్యము కలుగుట గుణములే యగు. బహుగ్రంథవచనముచేతను మఱొక్కని వైతి యలవడు నని నమ్ముటకు పీలులేదు. సహజశక్తి [Originality] యొక్క టున్నచోఁ బవన శ్రవణాదులు దానిని మఱింత వృద్ధిచేయును. సహజశక్తి లేనప్పు డెంత పశించియు నొక్కటే, పరింపక యొక్కటే. రవంతనిష్ఠుండినఁ జిరుగులు వైచి, విసనకట్టితో విసరి పెద్దమంట చేయవచ్చును. నిప్పులేని పిడుకల కట్టెల

మీర నెంతవిషయము? ముదితములైన సుత్తరముల
మేలుబంతిగా నిడికొనియెంద అక్షర శిల్పము మధ్యసింహులవేద?
ఒకనియత్తరములవలె ముడియొకని యత్తరము లున్నవా? మేలి
బంతివలె దక్కినబంతి లున్నవా? అటులని మేలుబంతి చూడ
కయే వ్రాయనమ్మువా? బమ్మెరపోతన శైలికై ప్రయత్నిం
చినవారు, ప్రయత్నించువా రెందలు లేరు? ఇప్పటికి గనిష్ఠ
కాధిపతియై డాక్టరేట్ గావేరారు. తేలికనిబుద్ధివలె వాని శైలియు
నూడునని చూచుట వ్రాసిన దెంతయు సర్యము.

సాధ్యశ్యముగల పద్యములు

I. తిక్కనసోమయాజి ఈ క్రిందిపద్యమును సహజము
ద్రేకమార్గమున రచించె. దీనిని పోతన యనుకరించె ననుట
నిరాకరము. పోతన యాపద్యమును స్వతంత్రముగా, ననన్య
సాధారణ చాతుర్యముతో జెప్పెను. ఇతనిని శ్రీనాథుని
డనుకరించె. నీ యనుకరణము తృప్తికరముగా నున్నది. రామ
కృష్ణకవిచాటువు కర్తృరసాయముగా నున్నది. పోతనను
భట్టుమూర్తి యనుకరించె గాని యాపద్యము విశ్రలంభశృంగార
మునక జెప్పబడె. శ్రావ్యత, ధారాశుద్ధి, రచనలయందు
నీపద్యము పోతనపద్యముతో దుల్యముగ నుండునని చెప్పవచ్చు.
ఆపయమాత్యుడు భట్టుమూర్తి ననుకరించి, యతనివలెనే యా
పద్యమును విశ్రలంభసందర్భమునక జెప్పెను. కృష్ణకవిపద్య
మబ్బయమాత్యుని పద్యమును బోలి విశ్రలంభవిషయముననే
రచింపబడె. శ్రుతిహితము, ధారావేగముల నీ రెండుపద్య
ములు బాగుగా నున్నవి. ఈరెండును భోజరాజుకాలమున
విద్యల్పిలుంబులలోని కోడలిచే రచింపబడిన యీ సమస్యా
పూర్తి శిల్పమును బోలియున్నది.

శ్లో॥ ధనుః పావృం, మాల్వీ మధుకరమయీ, చంచలదృశాం
దృశాం కొడో బాణః, సుహృదపి జడాత్య హిమకరః
స్వయం వైకోఽనంగ స్సకలభవనం వ్యాకులయతి
క్రియాసిద్ధి స్సత్వే భవతి మహతాం నోపకరణే॥
చేమూర కేంకటకవిపద్యముకూడ విశ్రలంభసందర్భ
ముననే రచింపబడె. ఈపద్యసారస్వమునుగూర్చి వ్రాయుట
దివాకరుని దివిటీతో జూపుట యని మానితిని. నృసింహ,
రామభద్రకవుల పద్యములు శబ్దరచన (Construction) యందు
మాత్రము వైపర్యముల బోలియున్నవి. ఇవి చాల హృదయంగ
ముగా నున్నవి.

1. తిక్కన:—క॥ వినన రావణుఁ డడలు రిపుఁ డానె
లకుఁ జొచ్చి పొదివి • తేలు కయ్యమునం జే నెత్తురుగానం
డఁగి వానిక జంపితలె తఁద • వర్ణన నేయన్॥

—నిర్వచనోత్తరరామాయణము. 2 అ.పం

2. పోతన:—ఉ॥రాజులు ధర్మజుండు సురరాజును
తుండలు ధన్వి కాత్రనో ద్వేజక మైనగాండీవము విల్లులు సారథి
సర్వభద్రులం యోజకుడైన చక్రి యలు యుగ్రగదాధరుడైన
భీముఁ డి యాజికె దోడువచ్చునట యాపద గల్గుటజేమి
చోద్యమో॥ భాగవతము. 1 స్కం. 211 ప.

3. శ్రీనాథుడు:—తే॥ అతఁడ డలు జోడు పూ
మొగ్గ • యలు శరంబు! చించినదియట తదేదైర్య • కంఠ
కటం! నలుని ద్రమయంతిలో గూర్చ • దలచుచున్న! భావ
మది యెత్తికో లుడి • దాఁకున్నె!

శృంగారవైపర్యము. 1 అ. 82 ప.

4. గీ॥ దాతవలు నీవు మేము సం • ధాతలములు!
గారసపుఁ బెండ్లికూతురు • గారియంట శంభుడలు పెండ్లి
కొడు కిది • సంప్రదాయ, మభినయింపఁగఁడగుఁ బర్వతాగ్ర
గణ్య॥ —హరవిలాసము. 4 అ. 65 ప.

5. తెనాలిరామకృష్ణకవిచాటుధార:—క॥త్పిన్నులు
బాబాతలపైఁ బువ్వులు బాబిలివల్ల • బూచలు చేడే బువ్వులు
చూడఁగను హుళు కృష్ణులు తలపంగ నట్టిహుళునకు శేడే॥

6. రామరాజభూషణుడు:—ఉ॥కొండలు విల్లువేద
లలకుండలిరాజులు వారి య, మృగంతుండలు వైటిపల్లియలు •
దున్నినవాడలు యొందురెండు భృగ్గండిదీనిండుపొరువ మొకో
యని గెల్వనె ముజ్జగంబు లుద్దండతె నొక్కతుంటవిలు • దాలిచి
యంటినఁ గందుతూపులన్॥

—వసుచరిత్ర. 3 అ. 174 ప.

7. అప్పయమాత్యుడు:—ఉ॥ నారలు తేఁటి,
జోక నలిసారలు, తేరలు చిల్క, సారభా! ద్దారలు విల్లు,
పుతనయగారలు చుట్టము, వైత్త్యపునదాచారలు కమ్మ
గాడ్పు, పరి చారలు కోయల, కేళు వాలయద్వారలు,
యిట్టిసి కొడుగువారలు లోకు లడేమిచిత్రమా॥

—కవిరాజునోరంజనము. 3 అ. పుట 40.

8. కృష్ణకవి:—ఉ॥ తుంటలు కాద్యకంబు, కర
దొట్టినతేంటలు వింటిసారి, చే యంటిన నాడుతూపులంటు,
యప్పలపాలంటు శేతనంబు, వాల్గంటిపులుంగు నుజ్జుమంటు,
కాయము లేదంటు నీకు, లోకముల్, కొంటెతనంబునం గెలిచి
కోరిది యచ్చెరియంబు మన్మథా॥

—శకుంతలాపరిణయము. 2 అ. 179 ప.

9. చేమూరకేంకటకవి:—తే॥ ఉనికి శృంగారవన
మటుయొంటికె దగిలె! నట, విరహియంట యెంత నేయఁడు
కిరీటి,నఁమశరఁ డిడఁ దనవైడియగులలాట! లోచనని గెల్చు
ననిదయఁ గావెఁగాక॥

—విజయవిలాసము. 3 అ. 18 ప.

10. సతుసాల నృసింహకవి:—శా॥ చమ్మ ల్కొండప
సిండికుండలు నృశత్రుశ్రేయస్కార్యంసముల్! కన్నుల్ క్రొవ్విరి
దమ్మితేకులలు శేలద్దూషికాగోళముల్! వెన్న ల్గొంగయనం
టియాకులలు సంహితాస్థిపుంజంబు లీయన్నుల్ సౌఖ్యముగాఁ
దలంచుజను లాహ! యెంతమాధాత్ములొ॥

కవికర్తరసాయనము. 5 అ. 125 ప.

11. అయ్యలరాజు రామభద్రకవి:—ఉ॥ భానుకుల
ప్రమాతులు కృపాపరులంటు, యవస్థహింసకున్! బూననిపు
ణ్యులంటు, నుభూషణులంటు, యథాపరాధుల! దానువమాన
శౌర్యనిధులంటు, మునిప్రియులంటు, నేడ డయో! కానకన్నమా
నుతుఁ బొకారిచి యిన్నియు మిథ్యచేసితే॥

—రామాభ్యుదయము. 2 అ. 52 ప.

II. ఈ పద్యములకు నన్నయభట్టే మార్గదర్శకుడు.
ఆతఁ డొక గీతపద్యమున నామార్గమును నూచించెను. తిక్కన
యామార్గమునక బోజరాజుగారి దారి తప్పెను. పోతన,
చూపిన నందుకొనిపోవుతూగ్రబుద్ధి, నేర్పిరియుం గాన,
నన్నయ మార్గముననే పోయి యాపద్యమునకు వన్నె
తెచ్చుటయే కాక, యననుసరణీయ మార్గమునం
బోయి కృత కృత్యుడాయెను. ఈతనిపద్యము, నన్న
యపద్యమును మించినదంట ముమ్మాటికి నిశ్చయము. శ్రీనా
థుడు, నన్నయతిక్కనలరీతుల సామరస్యముచేసి, యామార్గ
మునబోయి, వారిని మించదలచి, భగ్గుమనోరథుం డయ్యె.
కాని తిక్కనపద్యముకంటె నీపద్యము బాగుగా నున్నదని
చెప్పవచ్చు. ఇతని రెండవపద్యము మొదటిదానికంటె నింపుగా
నున్నది. పినపీఠభద్రుడు, శ్రీనాథునియడుగులలోనే యడు
గులు వేసి, యతని మొదటిపద్యమువలెనే తానును బద్యమును
రచించెను. సింగరాధ్యనిపద్యము చంద్రోపాలంభములోనిది.
ఇది శ్రీనాథునిపద్యమును బోలియున్నది. ముల్లన తిక్కనపద్యము
ననుకరించెగాని తేల్చుల్యముగా నీపద్యమును రచింపనోపడు.
తిమ్మకవి, పోతనశ్రీనాథులరీతుల సామరస్యముచేసి తన్మార్గ
మునక బోయె. పోతనపద్యపుగాలి సోఁకనమాత్రమున నీపద్యము
శ్రీనాథునిపద్యమును మించి పోతనపద్యమును సమీపించుచున్న
ది. వేంకటరాజకవిపద్యము తిమ్మకవిపద్యమునుబోలి యింపుగా
నున్నది. దత్తాత్రేయకవిపద్యము! పోతనపద్యమునకుఁ బరిమింపమే.
వ్రాశస్త్రముంబట్టి యిది పోతనపద్యమునకుఁ బిమ్మట నెన్నఁ
దగియున్నది. ఈపద్యములలో పోతనపద్యమున కదియే సాటి.
దాని తెలుగును వన్నెపెట్టఁ బాలరైరి. కవితానుసరణవిషయ
మునక పోతన యాక్రిందిమాత్రులకుఁజీహూతుఁడగుచున్నాడు.

“A Poet, who left scarcely any style of
writing untouched, and touched nothing that he did
not adorn”—Dr. Johnson:

12. నన్నయభట్టు:—
గీ॥ వీడె కృతహస్తం డభిలాప్త్ర • విద్యలంబు!
వీడె యగ్రగణ్యుడు ధర్మవిదులలోన!
వీడె భరతవంశం బెల్ల • వెలుగఁ గుంతి!
కడుపు చల్లగాఁ బుట్టిన • ఘనభుజుండు॥

—భారతము. ఆది. 5 అ. 6 ప.

13. తిక్కన:—నీ॥ ప్రాణంబుతోఁగూడ • రక్కసి
చమ్మల, పాలు వ్రావినప్రాథంబులఁ దిత్తడె! ప్రేక్షిడి
జూరు • విడిచి లోకముల మె, చ్చించినదాజగ • జెట్టి
యితడె! దుర్మృత్యుడగుకంఠం • దునిమి యాతనితొడిఁ,
బట్టుంబుగట్టిన • ప్రభుఁ డితడె! సత్యభామకుఁ బారి •
జాతంబువై గల, కోర్కె దీర్చిన రసికుం డితడె॥

గీ॥ వెన్నలును గోపికాచిత్రశృత్తులును!
నరసి మ్రచ్చిల నేర్పిన • పారి యితడె!
శ్రుతిశోభాగముల • వనసుభగవరణ!
సరసిజామోదమును గూర్చు • చతురుఁ డితడె॥
—భారతము. ఉద్యోగ. 3 అ. 175 ప.

14. పోతన:—నీ॥ వీడెటే రక్కసి • విగతజీవఁగఁ
జన్నుఁ, బాలువ్రావిన మేటి • బాలకుండు! వీడెటే నందుని • వెలు
దికి జగమెల్ల, ముఖమందుఁ జూపిన • ముద్దులాడు! వీడెటే
మందలో • వెన్నలు దొంగిలి, దర్పించి మెక్కిన • దాపరీడు!
వీడెటే యలయించి • ప్రేతజమానంబు, మాటలాడినలోక •
సుందరుడం॥

గీ॥ వీడు లేకున్న శ్రుర మట • పిష్టలంబు!
వీనిఁ బొందనిజన్మంబు • విగతఫలము!
వీనిఁ బల్కనివచనంబు • విహగరుతము!
వీనిఁ జూడనిమామృత్యు • వృథలు వృథలు॥
—భాగవతము. 10 స్కం. (పూ. భా) 1249 ప.

15. శ్రీనాథకవిసార్వభౌముడు:—నీ॥ విరహిణీపద
మహా • దురితపంకశంక, కలుషితాత్మకుడైన • ఖలుఁడు
వీడె! కాలసూటుతోఁకల్పాంతవహ్నికె, దోలుటుజ్వలమా •
తుకుండు వీడె! చండదీధితికర • బాల్మముండలములో, బ్రోవె
బొందిన! మహా • గ్రుండు వీడె! బాడంబును దానుఁ •
బాధోధికుక్షిలో, సరిపాత్తు మన్న దురాతి వీడె॥

గీ॥ నైంహితేయనికాతంబు • మ్రోవిలంక!
విమరసప్రతిపాక భా • వితుండు వీడె!
గగన మను రుద్రభూమి నేకతమ తిరుగు!
నదరు లుమినెడి కొఱవెడ • య్యంబు వీడె॥

—శృం. వైపర్యము. 2 అ. 122 ప.

16. నీ॥ జలజాతీ! యితఁడు వో • సకలయోగింద్రులు,
భావభీతులఁ గాంబు • పరమతృప్తి! మలివేణి! యితఁడు వో •
యభిలఘాతములకు. నాధారమును నిం • పానువేల్పు! కల
కంటి! యితఁడు వో • విలయకాలమునందు, నుడివోని శుభ
మూర్తి • నుండు పెద్ద! లలితాంగి! యితఁడు వో • యలఘ
తేజంబున, విశ్వంబు వెలిగించు • విశ్వనాథుఁ

గీ॥ డద్ధిసంభవ! యితఁడు వో • హలహలపు!
విషము పుక్కిటఁ దాల్చిన • వెంగలీండు!
పాలలీగంధి! యితఁడు వో • భక్తతతికి
శాశ్వతానందరూఁ డగు • నీశ్వరుండు॥
—కాశీఖండము. 5 అ. 116 ప.

17. పిల్లలమట్టి పినపీఠభద్ర మహాకవి:—నీ॥ కనరశ్మి
నొల్లక • తగువారిలో మను, తమ్ములఁ జెలమపా • తకుండు
వీడె! చదువంగఁ జోయి యా • చాద్యుని కులభాను, కడుపు
చేసినవోస • కారి వీడె, హరిజాంక మనుపేర నపరసంబు
నల్ల, గుట్టువట్టిన చెడు • గొట్టు వీడె, పదునైనదినులు •
బ్రతుకుకై సరివాని, దిననాథు నాసిండు • తిరిపె వీడె॥

గీ॥ తనదు కాకకుఁ గాఁగఁ గాతరత నొంది
విరులఁ బోరియల వాఁగిన • విరహిజనుల
చొప్పుఁ బడి పట్టుకొని చుట • మాధు మూడఁ
గునుమచాణుండు తెచ్చిన • కొఱవి వీడె॥
శృంగారశాకుంతలము. 8 అ. 181 ప.

18. నీ॥ దివిజులఁ దటిమి ఖాం • డము సప్తార్షికి,
ధారవోసిన యశోభనుండు వీడె, నిటలాత్తుతోడ నెక్కటి
పొరి పాకుప, తము గొన్న విక్రమాభిరుండు వీడె, కాలశే
యాది రా • త్రుల నుక్కడఁగించి, జయము గైకొనిన
దుర్జయుండు వీడె, కలనభీష్మాదియో • ధుల గర్వమెడలించి,
వసుమర్చిన బాహుంబులండు వీడె॥

గీ॥ యగ్రజానము రాజనూ • యాధ్వరప్ర!
శస్త్రినెరపిన భ్రాతృసత్తులండు వీడె!
యదుకుమారుల సరకునేయక ముభద్రఁ!
గడిమిఁ జేకొన్న హరిచెలి • కాదు వీడె॥
—జైమినిభారతము. 7 అ. 59 ప.

19. చిత్రకవిసింగరాధ్యుడు:—నీ॥ పొంచి
యెంతయుఁ దోవఁబుట్టినదానిల్లు, కంపపెట్టిన మహాఖలుండు
వీడు! చలపట్టి వెలనికాచరవృత్తిని సదాచి, తేజంబుండఁచు
నిం • దితుండు వీడు! కలఁగి ఘోషింపఁగాఁ • గన్నతండ్రిని
బట్టి, భంగపెట్టిన ఘోరపాపి వీడు మెఱసి యాపయ నున్న •
మిత్రుని విభవంబు, జూడజాలని నికృష్టండు వీడె॥

గీ॥ టంచ భువిలోన విరహిణు • లాడికొనఁగ!
స్వినోఁపక మిన్నంది • చెలపు మోఱఁ!
దిరుగుచున్నాడె విపు డింత • తెలివి లేక!
తారు నెన్నలవీడట్లు • ధవళకరణ॥
—విల్లిజీయము. 2 అ. 65 ప.

20. నామముగారి వల్లన:—నీ! కకావనీధర కాన్య కవలబు, డను పెంపుగాంచిన యతః డితండు, ముని తపస్వమంతమునకు బాగుడు నాగ నవనియంతయు నేలు నతః డితండు, అఖిలకంటకుడైనయలవిశంకటదైత్యు, నదలు పోకాచ్చిన యతః డితండు, పులిసోరికండయై పోయిన మనభాను, మతిగ్రమ్మటించిన యతః డితండు!

నీ! చూడ రమ్మ మనోహర కుభవరిత్రు! భువననయనచకోరికా పూర్ణచంద్రు! సజ్జనావనదాక్షిణ్యజన్మభూమి ననుమర బొగడుచు దీవింప నాదరమున!

—రాజశేఖరచరిత్ర. 2 ఆ. 112 ప.

21. మాచిమంచి తిమ్మకవి సార్వభౌముడు:— నీ! వీరడేపో యేట్రాడు ప్రేమలెలో గొల్ల, మగువల వలపించు సాగకుకాడు, వీరడే పో చెలరేగి విసపులబాదిడుతాగ, రక్కసి దునిమి యుక్కుదునియ, వీరడే పో నందుని విరిచి బోడిమంగర, మొనసి చిందులు త్రొక్కుముద్దులాడు, వీరడే పో బండితో తేలుపు నుంకించి, పిండిగా దన్నిన దండితోడు!

తే! వీరడే పో వేలగీముల వెన్నజున్ను! గములగొల్లగ మెక్కిన గండివొంగి! యనుచు నుడుపుచు దెలియు తియంపునేపరి! బ్రాలుచల్లిరి వేమక ల్మయలువడగ!

—నీలాసుందరిపరిణయము. 3 ఆ. 53 ప.

22. మొగతాటి వేంకటరాజుకవి చాటుధార:— నీ! వీరడే పో దుష్టాది వీరమంతికతోర, భూధరంబులకు దం భోలిధార, వీరడే పో కవిరాజ గాఢదాక్షిణ్యంధ, కారంబు లంగిండు కమలహితుడు, వీరడే పో బహు నీతివిద్యానిరూఢిచే, సురగురు గెల్చిన కుభకరుండు, వీరడే పో చతురబి వేష్టితావని గల్లు, బహుమంతికుల సార్వ భౌమమూర్తి!

తే! ఈతఁడే సర్వదేవతాప్రీతికరుడు! ఈతఁడే గోపరాట్నముల కీతభాను! డని కవింద్రులు వొగడంగ నతియిలై! మంత్ర జంభారిరామయామాత్యశౌరీ!

—ద్వాత్రింశన్యత్రిచరిత్రములు. 18 పుట.

23. దంతుర్తి దత్తాత్రేయశాస్త్రి:—నీ! ఈమెటే వని లాన వ్యుత్పన్నుడైనవెనిమిటి, నమ్మతు జేసినయట్టి యనపు చరిత, ఈమెటే యత్తకు మామకు గన్నులు, దెచ్చియిచ్చిన యట్టి సచ్చరిత్ర, ఈమెటే సకలముహూమండలము గొని, మామ కిచ్చినయట్టి మంజువాణి, ఈమెటే జనకున కిష్ట త్రుత్రికలంబు, గలుగ జేసినయట్టి కలికిమిన్న!

తే! యనుచు బురసకు లెంత విం తనచు సౌధ! తలములం దుండి పుష్పాక్షతలను జల్ల! జల్లగా నంతిపురమున సాశ్వవిభుడు! జొచ్చె నువభూమ్మ పాతనూ జలను గూడి!

—సావిత్రిపరిణయము. 4 ఆ. 15 ప.

III. రోదనవర్ణనము:—ఆదికావ్య మునవాల్మీకిరామా యణమున రాముడు సీతావియోగమున విలపించుట వర్ణింపఁ బడినది. దిక్పదర్పనముగ నొకశ్లోకము జూతెద.

“శ్లో! మయా విహీనా విజనే వనే యా! రక్షోభి రాహృత్య వికృన్యమాణా! నూనం వివాదం కురేరీవ దీనా! సాముక్తవ త్యాయత కాంతశేత్రా!”

—రామా. ఆరణ్య. 63 స. 11.

ఇందు రాముడు తనవియోగమున నీత కురేరీవలె నేడ్చి యుండునని తలంచుచున్నాడు. కాళిదాసు, కుమారసంభవమున రతీవిలాపమున వర్ణించెను. హర్షుడు నైషధమున విలాప మున వర్ణించె గావున శ్రీనాథుడును శృంగారనైషధమున విలాపమున వర్ణించెను. కాశీఖండమున గూడ రోదనవర్ణనము చేయుట. క్రమముగా నిది కవియారాధనగాఁ బరిణమించె. పెద్దన మహాచరిత్రమున నేడుపులబద్ధమును వ్రాసెను పిమ్మట నిది మహాకావ్యమున కావశ్యకమో యనునట్లు; కవీశ్వరు లేలా నుననో విప్రలంభమును గల్పించి రోదనమున వర్ణించుచుండిరి. ఇందును గవులు కవినయములఁ బాటించినట్లు చూపబడి. గోరుపంకవలెనో; కోకిలవలెనో; భూపాలరాగముననో; కాం భోజిరాగముతోఁ గాని, కల్యాణిరాగముతోఁ గాని కూడిన పిజ్జానాదముననో, నాయిక లేడ్చునట్లు వర్ణింపఁబడుచున్నది. ఇట్లు విప్రలంభసందర్భమున జెప్పఁబడు. కాని, పుత్రిమరణ

మునకై, నోరుకొట్టుకొని, తొమ్ము బాదుకొని యెప్పువంద్ర మతిని ‘చంచలశేత్ర’ యనియు నామె కుచములు ‘కుంభము లనియుఁ బద్మకుశలంబు’ లనియు, నామె ‘పికభామిని కూయునట్లు పంచమనాదమున నేడ్చె’ననియు వర్ణించు లెంత యనుచితమో బుధజను లాలోచింతురుగాక. ఎంతటి శృంగార రనైకప్రధానుడైనను గాళిదాసు రతీవిలాపము నెంతసంద ర్భోచితముగా వర్ణించెనో విలీకింపుడు.

“శ్లో! అభ సా పున లేవ విహ్వలా! వసుధాల్లిజనభూపరస్తనీ! విలలాప వికీర్ణమార్దవా! సమయః యివ కుర్యతీ స్థలీమ్!”

శ్లో! త మవేక్ష రురోద సా భృశం! ప్రసంపాధ మురోజఘాన చ! స్వజనస్య హి దుఃఖ మగ్రతో! విప్రుతద్వార మి వోపజాయతే!”

—కుమారసంభవము. 4 స. 4, 26 శ్లో.

శ్రీహర్షమహాకవి:—

“శ్లో! ఇమా గిర స్తస్య విచిత్ర్య చేతసా! తథేతి సంప్రత్యయ మాసాదసా! నివారి తావగ్రహసీరనిర్భరే! సభోనభస్యత్య మలభయ ద్భృశా!”

“శ్లో! అథో ద్రుమస్తీ రుదతీ గతత్వమా! ససంక్రమా లుప్తః స్థలస్యతి! వ్యధా త్రియప్రా ప్తివిఘాతనిశ్చయా! స్వృమాని దూనా పరిదేవితాని సా!”

—నైషధీయచరితము. 9 స. 84, 87.

24. శ్రీనాథమహాకవి:— నీ! ప్రవిమలాక్షీ సభోన భస్మాంబుదములకు, నవవృష్టిధారలై యవతరిల్లి, యాకర్ష దీర్ఘ శేత్రాంభోరుహములకు, గ మ నీ య నా శ భా వము భజించి, కలితకజ్జలతమ క్రాహారలతలలో, హానినీలరత్న నా యకత దాల్చి, లలితవక్షోజకు ట్టులమంబవంబున, మధుప దంపతుల సామ్యంబు వడసి,

తే! వేడియక్రలు నిగుడంగ చెక్కిచెక్కి! యేడ్వఁ దొడఁగె లతాంగి పృథ్వీశుమాల! మృదులపరివేదనాక్షరోన్మితమధుర! కంకశామి కారకాళిక యలర!

—శృంగారనైషధము. 4 ఆ. 87 ప.

25. చి! కొసర్తి వసంతకాలమునఁ గోయిల శ్రాల్చిన భంగి నేడ్చె న, బ్విసదహానేత్ర కొండచటిఁ బెద్ద యెలుంగున చెక్కిచెక్కి చెక్కిసమరు మున్యువేగమునఁ గాటుకకన్నుల నీరు సోనలై, యుసిరిక కాయలంతలు ప యోగరము ల్లిగఁ బాటుచుండఁగన్!

—కాశీఖండము. 5 ఆ. 167 ప.

26. కెనవీరభద్రమహాకవి:— కా! గంగాగర్భమునందు నేటితుద దాఁ క వ్యాటరాకుండవంశం, డంగా గల్లెను మీమొ గంబు లికఁజూ డన్నాకు మోమేదియే, భంగి నిల్లు ము నీంద్రకన్యకలతోఁ బాటించి మాతండ్రి ద, న్యంగి! యేగ తిఁ జేరఁబోతునని యొయ్య న్నెక్కిచె శ్లేష్మిన్!

—శృంగారకాకుంఠలము. 2 ఆ. 6 ప.

27. అల్లసానిపెద్దన:—ఉ! పాటున కింతు లోర్లు రె కృ పారహితాత్మక! నీపు ద్రోవ ని, చొప్పు భవన్నఖాంకు రము సోఁకఁ గనుగొనుమందు, జూపియ, ప్పాటలగంధి వేదననఁ కలిపిడి యేడ్చె గలస్వనంబుతో, మీటిసవిచ్చుగుబ్బు చనుమిట్టల నక్రలు చిందు వందఁ గన్!

—మనుచరిత్ర. 1 ఆ 70 ప.

28. ముక్కుతిమ్మన్న:— ఉ! ఈసున బుట్టి డెంద మున పాచ్చిన శోకవనాలంబుచే, గాసిలి యేడ్చె బ్రాణ నభు కట్టెనుటన్ లలితాంగి పంకజ, శ్రీసఖమైన మోము పయి క జేలచెఱంగిడి బాలపల్లవి గ్రాసక పాయకంతకల కంకపదకలకాకలీధ్వనిన్!

—పారిజాతాపహరణము. 1 ఆ. 183 ప.

29. రామరాజభూషణుడు:— కా! ఆజాల్లివెలుం గువెల్లికల డామున్ లేక రాకానిశా! రాజశ్రీసఖ మైనమో మునఁ బటాగ్రం బొత్తి యేల్లెత్తి యా! రాజీవాన యేడ్చె గిన్నరవధూ రాజత్కరాంభోజకాం, భోజిమేళిపంచికా రగనధాత్మారంబు తోరంబుగాన్!

—మనుచరిత్ర. 4 ఆ. 52ప.

30. (దీనికర్తృత్వ మొకరిచేఁచెనాలి రామకృష్ణకవి కారోపితము.) ఇ! బలవద్దర్శకశ్రీకామతులు వై పన్ లేక యచ్చేళ న, య్యలినీలాలక యంబరాంతపరిణి తాత్మియ భిన్నాననో, త్వలినీబాంధవ యాను నేడ్చె గడుభూ పాలైకరాగంబునన్! గలకంఠీమలకంఠజోమలకుహూకారంబు తోరంబుగాన్!

—సంవరణచరిత్ర. (కవి?)

21. కృష్ణకవి:— కా! నీరేబారిని దూటి దూటి యని లుఁగిన్నిందించినిందించి పత్, మారు న్నారునిఁ గేరితేరి విరహా మ్మాయల్ల న్మాయపైయై యా, రాజానన యేడ్చె చెక్కుచు, న్దంగ తాశుచ్చుటల్ చెక్కులన్. బారం గోకిలకాకలీస్వరసుధాసారం బసారంబుగన్!

—శకుంతలాపరిణయము. 2 ఆ. 213 ప.

32. చెళ్లపిళ్ల సరసకవి:— కా! వేణీవేష్టితకంఠయై తఃశభా వీభూత చైతన్య యై, ప్రాజాలంబిత బిల్వణస్మరణ యై ప్రాణంపుటె ల్లెత్తి యా పిజ్జాలపిని యేడ్చె నిర్జరవ ధూ విస్వస్తాస్తాబ్జ కళ్యాణీరాగవిపంచికాశ్రుతి నోయా రంబా సుతారంబుగన్!—యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము. 6 ఆ.

33. మాచిమంచి తిమ్మకవి సార్వభౌముడు:— తే! వ్రీడవతి యేడ్చె నెలుంగెత్తి చెక్కిచెక్కి! యశ్రుపూరంబు కుచగిరు లంటి పాఱ! గిన్నరీపాణిపంకజాంకశితమవర్ణ! వల్లకిరావసవ్యభాంస్యద్దళమున!

—రసికజనమనోభిరామము. 4 ఆ. 183 ప.

34. శంకరకవి:— ఈపద్యము పూర్వపద్యములవలె గాక, పుత్రిమరణమునకై చంద్రమతి విలపించు సందర్భమున రచింపఁబడినది.

ఉ! పంచమనాదయుక్తిఁ బికభామిని మాయతె జంగు దోచ నా! చంచలశేత్ర హస్తజలంజంబులు మోమునఁ జెల్చి యేడ్చె నేత్రాంచల బాష్పబిందుని వహంబులఁ దోచు మరోజకుంభముల్! మందునఁ దోచు పద్మకుశలంబుల తోడుతఁ జెల్చి నేయఁగన్!

—హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము 5 ఆ. 69 ప.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిబాంద్రమాసాదిని ప్రచురింపఁబడును
సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతినంచీకయందును 3,4 రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

సంపత్తర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధ స వత్సరము	"	3	0	0
విడిపత్రిక	"	0	10	0

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0.10-0 ప్రాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప జాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా యింనుకొని తక్కినసొమ్ముమాత్రము పంపవచ్చును. ప్రస్తుతము పోస్టులు రూపు ప్రకారము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మః యార్దరు పంపిన క ఖర్చు తగ్గును. వీ. పీ. లు పంపినచో సొమ్ము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

మే నే జ దు, భారతి.
తపాలచెట్టె నెంబరు 212 మద్రాసు.

గాంధీమహాత్ముని ఉపవాసదీక్ష

[వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు]

శా. అయ్యయ్యా! యిది యేమి కర్మము మహాత్మా! ధర్మనిరూపకుల్
కొయ్యల్ కొండలు చేయుదుండగముల్ గూలార్పగా నిత్యటిక
ముయ్యోనా ధృవవాసముండెద రటేమో! డెంద మాందోళితం
బయ్యో, మీమది నేమి దోచెనె! భవిష్యం బింక నెట్లున్నదో!

శా. పాపము శాంత మయ్యెదమ! పాపము! గాంధీమహాత్ముడట్లు కు
ట్టుపిరివాడు పన్నుపడి యండగ దుండగముల్ పొనర్చుదు
ప్రక్కపులుయేపు చెల్లెడు నెకో! షరమాత్ముడు లేడోకో! జగం
బాపద లంది కుంది యడగారుట కాతడు కాతల్లెడకో!

శా. సర్వాధీశ్వర! సర్వకారణ! విభూ! సర్వజ్ఞ! చేర్వయ్య మీ
నిర్యాపాంబున కిస్సడే యదను; గాంధీస్వామి నిష్కర్మతో
దుర్వారం బగునట్టి తీవ్రతపమంకుం గూరుచున్నాడెదో
యిరై యొక్కదినంబు; తెల్లరకు మీర్ హృద్విధి వల్లెకో!

ఉ. మానుషయత్న ముత్త; దీక్ష మార్గ మొకండె యటంచు నెంచి స
త్సానిధి. సత్తపోనిధి, సుదర్శనమూర్తి, యుపాస్తి నైకొనెన్
దీక్ష బరాత్మరుం జరుగుచెంచి గజేంద్రున కిచ్చినట్లు గా
మానవకోటి తెల్ల బరమం బగుమోక్ష మొసంగుగావుతన్.

* * * * *

[శ్రీ యుత నెదురు మూడి కేషసిరి రావు గారు]

సీ. అతులజితేంద్రియ ఉమలభక్తియుతుండు, సత్వరతుండును సత్వగుడు!
గాంధీమహాత్ముడఖండక్ష వహించి, షరమేశ్వరధ్యానవరత బూనె!
రక్కసు ల్సార్వభౌమత్యంబుతోదొల్లి, తప మొనర్చిననె యెంతయునుభితి!
తాపంబు నైరింప దరము గాదని సురల్, హరిహరులకు మ్రొక్కి యడలలేదె!
అట్టిచో స్తుతీకు డైనమహాత్ముడు, లోకహితార్థంబు భీరముగ!
నిరశన వ్రత మూని వరతపమొనరింప, భూతిము ల్బొందిని బొందకున్నె!
పదునాల్గుభువనముల్ పాహి పాహి యటంచు, ప్రార్థింపకుండునే షరమపురుషు!
కరుణాపయోనిధి సరసిజాతుడు శౌరి, శరణాగతార్థి సంపారణకీలి!
తాపసమందారు డాపదలను బాప, కంకణ మూనిన కారుణికుడు!
భక్తుల నెఱకొంగుబంగార మాశ్రిత, రక్షకుం డరయ శ్రీరామవిభుడు!
సకలభూత వ్రాతసంరక్షకుడు హరి, ఏక్షింపడే కలూషక్షణముల!
సాత్వికశాంతి విశాలభారతభూమి, యానందమున నాట్య మాడకున్నె!
గీ. అంతరింపవె మతకలహంబులెల్ల, ప్రబలకుండునె సోదరభావ మవని
కలుగు సన్మంగళంబు నిక్కంబు మనకు, మనమహాత్మునిఘనతపోమహిమవలన.

ఓం శాంతి శాంతి శాంతి.

మహాత్ముని మహాపాపవాసదీక్ష

మూడవ రోజు

శ్రద్ధానందస్వామి శుద్ధి సంఘటన ప్రచారమును నిలుపుట

లాలాజీ మహాత్ముని కడ కేగెను

ఉపవాసము వలన ప్రమాదము కలుగునా?

దేశబంధుదాసు గారు తంత్రివార్త నంపిరి.

శ్రద్ధానందస్వామి

మహాత్మునితో సంభాషణ

18 వ తేదీని శ్రద్ధానందస్వామి మహాత్ముని సందర్శించి సంభాషించెను. ప్రస్తుతము శుద్ధిసంఘటన ప్రచారమును నిలువజేయును.

నాయకుల ప్రయత్నము

మహాత్ముని కారాగృహప్రవేశదిన మగుటచే భారతీయులకిప్పుడు రాజకీయముగ చిరస్మరణీయమైన 18 వ తేదీ ఉదయముననే ఉపవాసనియమమును ప్రారంభించుటకు మహాత్ముడు కృతనిశ్చయముడయ్యెను. హాకిం అజ్ఞులుభాను, డాక్టరు అన్నాసీ, మాలానా మహమ్మదాలి, మాలానాహజరతు మోహనీ, గార్లు మున్నగువారు మహాత్మునితో నైదుగంటల సేపు సంభాషించి ఉపవాసమును ప్రారంభింపవలదని చాలదూరము వేషకొనినను మహాత్ముడు వినలేదు.

నాయకుల తంత్రివార్తలు

ఇప్పుడు మృతినొందుట మహాపాపము. మృతి నొందదగిననవయ మింకను రాలేదు. గాన ఉపవాస ప్రసక్తమును వదలివేయుడు. అని శ్రీమూర్తి. సి. రాజగోపాలాచారిగారు తంత్రివార్త నంపిరి.

లాలా లజపతిరాయి, పోలకు, మాలానా పోకతాలి, సేతుజమునాలాలు బజాజుగార్లు 19 వ తేదీ సాయంత్రం ఢిల్లీ చేరిరి.

దేశబంధుదాసుగారు చాలా ఆందోళనమును తెలుపుచు తంత్రివార్త నంపిరి. త్వరలో ఢిల్లీకి వెళ్లదలచిరి.

ఆంధ్రానుగారు కేపు 21 వ తేదీని, హలు రిఫర్డుగారు 22వ తేదీని ఢిల్లీ చేరెదరు.

దేశబంధు దాసుగారును స్వరాజ్యవక్తము వారును 22 వ తేదీ ఉదయమునకుగాని 23 వ తేదీ కిగాని ఢిల్లీలో నుందురు.

నాయకుల సభ

23 వ తేదీని నాయకుల సభ ఢిల్లీలో ప్రారంభమగును. ఆ సభలో సర్వమతసామరస్యమును నెలకొల్పుటనుగూర్చి చర్చింపబడును. సభ మూడు దినములు జరుగవచ్చును. అంతకంటె హెచ్చురోజులు పట్టినను నట్టవచ్చును. 200 మంది నాయకులకు తంత్రివార్తలు పంపబడెను.

రెండవరోజు

నిన్న రెండవ ఉపవాసదినమైనను మహాత్ముడు మామూలుగా వచ్చినవారితో సంభాషించుచునే యుండెను. అలసట నీరసము కనబడలేదు. సాయంకాలము ప్రతిదినమును బండిలో మికారు వెళ్లుచునే యున్నాడు.

“మామూలుగా ఎంగుయిండియా, నవజీవను పత్రికకు ల్యవ్యాసములను వ్రాయు మున్నగు నిత్య

కృత్యమును చేయుచునే యుండును. మూడవ వారమున నెకవేళ న్యయముగ వ్రాయుటకు శక్తి యుండదేమో అనుసంశయము కలుగుచున్నది.” అని మహాత్ముడు నిన్న నడివెను. చాలమందితో సంభాషించెను.

వైకం సత్యాగ్రహమునుగూర్చి జార్జి టోనెపు ఫణికు, మాధవనుగార్లు నిన్న విన్నవించగా మహాత్ముడు సావధానముగా నాలకించెను. 21 రోజులు నిండినవిమ్మట తాను న్యయముగా వైకం సత్యాగ్రహమును నడిపించదనని తెలిపెను. మహాత్ముడు చాల ఉల్లాసముగానే యుండెను.

మధ్యాహ్నము 2 గంటల వరకును ఎవ్వరిని మహాత్ముని దర్శనార్థము రానియగూడదని నిన్న నిశ్చయింపబడెను.

సమయమునకు లాలాజీవచ్చుట గొప్పమేలు. మతకలహముల నడంచు విషయమున లాలాజీ మహాత్మునకు కుడిభుజముగా నుండగలడు. మహాత్మునిజీవిత మమూల్యము. ఆతడు ఉపవాసనియమమును వదలు టత్యవసరము. నాయకు లందఱును మనఃపూర్వకముగ బాసచేయవలె దేశీయులందఱును దీక్షితులు కావలెను. మతవిరోధములను పెంచుటకు కారకులగువారికి పశ్చాత్తాపము కలుగవలెను. అట్టి నిదర్శనముల నగవరచి మహాత్ముని ప్రార్థించినచో నతడు దీక్షను వదలివేయవచ్చును.

నిన్న ఉదయమున వెలువడిన పత్రికలన్నియును మహాత్ముని ఉపవాసదీక్షనుగూర్చి విచారమును వెల్లడించుచు ప్రధానవ్యాసములను ప్రకటించెను.

స్టేట్సుమను పత్రిక

గాంధీగారు తపమును ప్రారంభించిరి 21 రోజులు ఆహారమును వర్జితురట. ఈవార్త చాలభీతిని కలిగించుచున్నది. “భగవంతునే పదభ్రష్టు నొనరించిరా? మరల నాదేవదేవుని మన హృదయపితములందు ప్రతిష్ఠింపవలెను” అని మహాత్ముడు చేసిన సంతాపకరమగు విజ్ఞప్తి ఆయనకు కలిగిన తీవ్రతనుమగు హృదయవ్యధను వెల్లడించు చున్నది. ఇప్పుడైన దేశీయులు గాఢభక్తిని వెల్లడి తురుగాక” అని స్టేట్సుమను పత్రిక వ్రాసెను.

* * * * *

పంజాబు మహమ్మదీయపత్రికలు

20 వ తేదీ మొదలు వారమురోజులవరకును మతకలహములనుగూర్చి ప్రధానవ్యాసములను వ్రాయకుండుటకు లాహూరులోని జమీందారు, సేయానతు, ముస్లిం టోలులుకు పత్రికల వారు నిశ్చయించిరి. అవ్యతనలో టాంజిముపత్రికగూడ నీపద్ధతినే అవలంబింపవలెనని ఏరాపత్రికాధిపతికి గూడ తంత్రివార్తవెంపి. ఇటుల మహమ్మదీయపత్రికలు విరమించిననుగూడ హిందూపత్రికలు ప్రతికూలవ్యాసములను ప్రకటించుచున్నచో మహాత్ముడు కేదైన నాపద తటస్థించినచో అందులకు ప్రతికూలపక్షమువారే బాధ్యులగుదురని మహమ్మదీయులు తెలిచి అప్రకారము మహాత్ముడు తంత్రివార్తనంపిరి.

“మీరు పంపిన తంత్రివార్త ఆలస్యముగా చేరినది. 2 వ తేదీని జరుగు సభకు నేనందుకొనవలసిందగుటకు చింతింప న్నాను. మహాత్ముడు ఉపవాసదీక్ష మూడుటచే చాల మనస్తాపము కలిగినది. శుద్ధివిధానమును రెండుమతములవారును విరమింపవలెను. అల్లరుల నడచుటకు దీక్షబూనిన యువకులను హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను సమకూర్చి జతలుగా ఏర్పరపవలెను. స్థానిక నాయకులు దీక్షబూనినగాని యితరులేమిచేసినను లాభముండదు” అని శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసయ్యగారు నేడునాక్షింజ్ మున్నగు నాయకుల ఆహ్వానమునకు ప్రత్యుత్తరముగా తంత్రివార్తనంపిరి. (ఆ.ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముడు ఉపవాస వ్రతము

మాంచెప్పగుగొడ్డియను పత్రికాభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—పూర్వముకంటె ఇప్పుడే మహాత్ముడు గాంధీగారి విషయము ఆయన అనుచరులకును ప్రతిపక్షులకును చిక్కుగలుగుచున్నది. ఒకవారము క్రిందటనే దాసు పక్షమువారితో తగవులాడుట మానుకొనిరి. ఒక విదేశీవస్త్రులపాపకరమును దప్ప ఇతర ఆచార్యులవ్యాసము కార్యక్రమము నాపుడేసిరి. తనశిష్యులుగూడ ఖడ్గదండము విశ్వాసము నొంచవలెననిరి. సంపూర్ణ భారత విశ్వతాదర్యముల పట్ల విశ్వాసముతో నుండవలెననిరి. తానుగారును ఆయన మిత్రులును. జాతీయ మహాసభలో పని చేయుటకు స్వేచ్ఛ ను స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిరి. దీనింజూడ రాజకీయ స్వరాజ్యవాదులకు గాంధీగారు ఎట్టిమరతులను లేకనే లొంగిపోయిరని తోచుచున్నది. కాని ఇప్పుడు బాధ్యతగల సంఘమువారు గాంధీగారిని జాతీయ మహాసభాధ్యక్షుడవలె విశ్వకొనిరి. భారత గాంధీగారిజీవల మొన్ననే భారతజేతము కంటకును స్వపరిపాలనమును సాధించుటకు అన్ని పక్షముల వారును సంఘీభావముతో పనిచేయవలెనను కార్యక్రమమును ప్రకటించిరి. ఇదేగతుక గాంధీగారిని యెలాననుండి విడుచు సమయమున జరిగినచో ఎవరును నమ్మియుండదే. వారుగారు. నమ్మియుట వీలులేకయుండదే. ఇదంతయు లెనంటు కాశ్మీరగార్లు ఇంగ్లాండుకుపోయి జెప్పినసంగతులకే గాంధీగారుమారిరి. అంతకంటె తేరుగారు. తుదకు గాంధీగారు కాసనసభల ప్రవేశమునకు అంగీకరించుట తటస్థించును.

చీనావార్తలు

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రివార్త

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—పికింగువార్త లిట్టు, తెలుపుచున్నది. చాంగ్ నిలిస్ గారి నైస్యములవిమానవెంకటి నిన్నటి యుదయమున చిటావాంగ్లోలో అంగరుడిగిన రెండు విదేశీవాకల మీద బాంబులను వేసెను. నౌకలకు నష్టముగలుగలేదు.

లూసేనాని చెకియంగు నైస్యమును తేరుకొనుటకు బ్రహ్మప్రయత్నములను జేయుచున్నాడు. హంగ్కూ లాహో పంక్షిదగ్గర ఫైర్ముగ నిలబడెదననెను. ఈరెండు ప్రదేశములందును నిన్నటిదినము గొప్పపోరాటము జరిగెను.

యన్. యన్. పట్టిజ్జయను స్త్రీమరు సుమారు అక్టోబరు 13 తేదీ ఆఫ్రాంతమునాటికి కలకత్తాను చేరవలసియున్నది. ఇదివరలో తెలియజేయబడిన ప్రకారము శైమైకా, బ్రిటీషు గయానాలనుండి వచ్చుచున్నవారేగాక ఆయోడమీద మూసం నుండివచ్చుచున్న 38 మంది నలసపోయిన భారతీయులు కూడ కలరు. ఆ. ప్రె.

ఆగ్రాజిల్లాలో వరదలు

30 గ్రామములు నాశనమైనవి

ఆగ్రా, సెప్టెంబరు, 19:—వరదలవలన ఆగ్రాజిల్లాలో 30 గ్రామములకుపైగా నష్టము తగిలినదనియు, కనీసము 30 గ్రామములు నాశనమైనవనియు కల్వర్లు తెలియ జేయుచున్నాడు.

ఈజిప్టులో పురాతనవస్తు

పరిశోధనము

ఈజిప్టులో పురాతనవస్తుపరిశోధన సంకర్షమున రెండు సమాధులుగల గోరియొకటి కన్పించెను. ఈజిప్టునేలిన మూడవ మంజూలదని తెలియుచున్నది. కాని ఈజిప్టు శిల్పిపనివరిగని పింజుడు.

గాంధీగారి ఉపవాసము

మహాత్మాజీయల బహిరంగసభ

బహిరంగసభను సమావేశపరచుటకు బూతుకొనిన అట్లు లు లతీపురముకి, అట్లులు హమీదుఖాను, ఎస్. ఎ. షాఫీమహాత్మాజీగారి ట్టు వ్రాయుచున్నారు:-

గాంధీగారు ఎన్నడు లేనట్టి యిట్టి ఉపవాసదీక్షకు బూతుకొనుచున్నారనుచున్నది విని మదరాసులోని మహాత్మాజీ యులు విస్మయము చెందిరి. ఇస్లామును తమనకు గొప్ప స్నేహితుడును, మాతృభూమి స్వాతంత్ర్యము కొరకు ఎక్కువగ పాటుబడునట్టి మహానాయకుని దీనివలన ఏమి ప్రమాదము కలుగునోయని శంకించుచున్నారు. కావున గాంధీగారిని యీ ఉపవాసదీక్ష మానుకొనమని గోరుటకును, ఉత్తరహిందూస్థానమునందు హిందూమహాత్మాజీయల లిరువురును తమ తగవులమాని ఐక్యముతో మెలగుచునాయకుని గోల్కొట్టినట్టి ప్రమాదము తొలగించవలెనని నాయకులను గోరుటకును, తిరువళ్ళీ జేసముద్రతీరమున తిలకుపూటునందు సోమవారము సాయంత్రము 5.30 గంటలకు మదరాసులోని మహాత్మాజీయల డెల్లరు ఒక బహిరంగసభ నావిందుటకు నిశ్చయించడమైనది.

గాంధీజీ వార్తనపుట

అట్లులు లతీపురముకి, హమీదుఖాను, ఎస్. ఎ. షాఫీ మహాత్మాజీగారు గురువారమునాడు గాంధీగారికి వార్తనంపిరి:-

“ఉపవాసదీక్ష మానుకొనమని మదరాసు మహాత్మాజీ యులు వేడుకొనుచున్నారు. భారతపాతన ఉపద్రవమునుండి రక్షించెదమగాక. మహాత్మాజీయ బహిరంగసభ గావించబడుచున్నది. వివరములు మున్ముందు చెలియజేయబడును.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు

“మీ ఉపవాసవార్త విని అందరూ దుఃఖిని ముగ్ధులైరి. భయముంచి ఉపవాసదీక్షను మానేగోరవను” అని నేడు [20 వ తేదీ] చెన్నపురినుండి శ్రీనివాసయ్యంగారు మహాత్మాజీనకు తంతివార్తనంపిరి.

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు నేడురాత్రి నెలము ముండి ఢిల్లీకి బయలుదేరెదరు.

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు

“ఈ సల 28 వ తేదీని ద్రవిడరాష్ట్రమునందంతటను బహిరంగసభలను జరిపి మత సహన సోదర భావములను కలిగించుటకు మహాత్మాజీ ప్రణామము కాపాడుటకును సర్వేశ్వరుని ప్రార్థింపవలెను. అన్నియతమునాయకులతోడనులెను.” అని ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు పంఛాధ్యక్షుడు ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు తంతివార్తనంపిరి.

నాయకరుగారి అరెస్టు

రామస్వామి నాయకరుగారిని మరల రాజద్రోహమునకు అరెస్టు చేసినందుకు సానుభూతిని తెలుపుచు గోవిందచవారుగారిగారు ఈశాండులోనున్న నాయకరు గతిగానికి తంతివార్తనంపిరి.

14 వ తేదీని వైకంఠా సత్యాగ్రహము ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వముచే సోమరి పిల్లకాయలు కొందరు వారిపై రాళ్లను యిసుకను చిల్లిరి. నాయకుడు శంకరన నాయకునికిని యింకొక వంటిరుకును చెప్పిలు తగిలెను.

కృష్ణస్వామి సతిగాయ దేవాలయములోనికి వెళ్లబోగానుక విరోధించిరి. పిమ్మట మరల రానిచ్చిరి.

అరెస్టుచేసి 30 రూపాయలు విరాళము వచ్చినది.

(ఆ. ప్రె.)

వేంట్ల ప్రదర్శనము

వచ్చేసంవత్సరమునూడ సాగును

లండన్, సెప్టెంబరు 19:-వేంట్ల ప్రదర్శనము వచ్చేసంవత్సరమునూడ జరుగుటకు ఆస్ట్రేలియా అంగీకరించెనని తెలియజేసినది. కాన వచ్చేసంవత్సరమునూడ ప్రదర్శనము జరుగని అధినీతే ప్రదర్శనబాగులందరూ 1926 లోనూడ ప్రదర్శనకు దుమ్ముతైయిస్తారు.

స్టేటుకౌన్సిలు

అసెంబ్లీలో అంగీకరింపబడిన 3 అధికార చట్టములును 1 అసభికార చట్టమును విచారింపబడెను

నీలిచట్టముపై కొంత చర్చజరిగెను గాని 3 అధికారచట్టములును అంగీకరింపబడెను

సర్. ఆర్థర్ ప్రూముగారి అధికారచట్టమును జాయింటు కమిటీయెదుట నుంచుటకు అంగీకరింపబడెను.

స్టేటుకౌన్సిలు తిరిగి సోమవారమునాడు జరుగును.

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 19:-నేడు స్టేటు కౌన్సిలు 2 గంటల సేపు కూర్చున్నప్పుడు భారతశాసనసభలో అంగీకరింపబడిన 3 అధికారచట్టములును, సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారి అధికారచట్టమును విచారింపబడెను. పోస్ట్ ఆఫీసు శాసనసభ చట్టమును గాని యింపీయలు బాంకి శాసనసభ చట్టమును గాని అంగీకరించు నపుడు కౌన్సిలులో యెట్టి యాక్షేపములు రాలేదు. పారిశ్రామిక కార్యదర్శి లేగారును ఆధికారచట్టమే క్యాబుల్సు గారును వీటిని గురించి స్పష్టముగా విశదీకరించి చెప్పిరి. ఇంపీయలు బ్యాంకు శాసనసభ చట్టమును సర్ డిన్ షావాచాగారు బాగుగా నామోదించి అది వర్తకసంఘములలో నమ్మకమును పురికొల్పునని చెప్పిరి.

నీలి చట్టము

అయినను, క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్ను పీనలు కోడ్ను సమరణ జేయుచట్టము విషయమై కొంతచర్చ జరిగెను. దీని నే నీలిచట్టమును చేరుతో భారత శాసనసభ వారంగీకరించిరి. దీనిని విచారింపవలసినదని చెప్పచు శ్రీరామగారు ప్రజాభిప్రాయముయొక్క బలవంతమువలనను ఎచ్చటనో కొన్నిచోట్లనున్న అలవాటుల చొప్పునను యిది ప్రవేశపెట్టబడెనని చెప్పిరి. ఆ చట్టములోనున్న రెండవ సంజాయిషీకాజులోని కొంతభాగమును తొలగింపవలసినదని సర్ దేవప్రసాదు గారి సవరణ నుప పాదించిరి. ఈచట్టము ప్రకారము వ్యభిచారదోషము, వివాహబంధములు లేని యరువురికి గలుగు ద్వితీయ సంయోగమునకు చెందుచున్నదనియు దీనిరిదికి కేవలము వివాహములుగాక పోయినను ఆయాసంఘములలో నుండు ఆచారములవలన ఆనూయితగాగుర్తింపబడుచున్న కలయికలనుచేర్చరాదనియు దేవప్రసాదుగారు కోరిరి. నల్లేశ్, కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు మలకారులో ప్రబలియున్న “సంబంధము” నిజముగా వివాహము కాకపోయినను హిందూదేశములో యితరచోట్ల వివాహమెంత పవిత్రమైనదో అదియును అంతపవిత్రమైనదని చెప్పిరి.

సర్ సరసింహశర్మగారు దానిని సవిస్తరముగా తెలియజేయవలసిన యావశ్యకతను గూర్చి విపులముగా చెప్పి, మలకారులోని ప్రజలు హిందూదేశములోని యితర భాగముల వారికంటెను యితర దేశములకంటెను గూడ నాగరకత జెందిన వారని చెప్పిరి. సర్ దేవప్రసాదుగారు తెచ్చినసవరణకు యింకను అభ్యంతరములు చెప్పబడెను. సర్ మహమ్మదు షాఫీ గారుగూడ చట్టములోనున్న దానిని సవిస్తరముగా తెలియజేయవలసిన ఆవశ్యకతను గూర్చి చెప్పిరి శ్రీరామగారు క్లుప్తముగా జవాబు చెప్పిరి. సర్. దేవప్రసాదు గారి సవరణకు 80 ఓట్లు ప్రతిపాదముగా వచ్చి యోడిపోయెను. 4 ఓట్లు మాత్రము అనుకూలముగావచ్చెను. తక్కి వారు తటస్థముగా నూరకుండిరి.

క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్లో 52 సెక్షన్లలో నున్న 14 ఏండ్లకు చట్టము ప్రకారము 16 యేండ్లు చేయుటకు. దానిని 18 యేండ్లుగా మార్చవలెనని ప్రతిపాదించి సర్ దేవప్రసాదు మరెయిక సాగి యోడిపోయెను.

పిమ్మట నీలిచట్టము భారత శాసనసభలో అంగీకరింపబడిన ప్రకారమే అంగీకరింపబడెను.

1865 సంవత్సరపు భారతీయ వారసత్వపు శాసనము

27 సెక్షన్లయొక్క సవరణ

మరణశాసనములేకుండ భార్యగాని భర్తగాని చనిపోయినప్పుడు, పిల్లలు లేకపోయినపుడును మిగిలియున్న భర్తకుగాని భార్యకుగాని కష్టములు కలుగకుండ మరింత సమపాయమును కలిగించుటకై 1865 సంవత్సరపు భారతీయ వారసత్వపు శాసనములోని 27 సెక్షన్లను సవరణజేయుటకు సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారి రొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. తనచట్టమును గురించి చెప్పనపుడు సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారు తనచట్టము యాదేశముతోనున్న యూరపింతులకును ఆంగ్లో యిండియనులకుమాత్రమే చెందునని చెప్పిరి. 1865 సంవత్సరములో భారతీయవారసత్వపు శాసనము చేయబడినప్పుడు, యంగ్లీషు లా ప్రకారము, భర్త మరణశాసనము లేకుండ చనిపోయినయెడల,

పిల్లలు లేక వంశము పూర్తయిన నుండిన పక్షముందు విధవ రాల్చిన భార్య, ఆ స్త్రీలో సగపాలు తీసికొనుచుండెను. ఇదియే 1865 సం వారసత్వపు శాసనముయొక్క 27 సెక్షన్లలోనున్న నిబంధన. 1880 లో మరణశాసనములు లేకుండ చనిపోయినవారికొరకు చేయబడిన శాసనము ప్రకారము భార్యపై ఆ స్త్రీపై తమ 500 పానుల విలువనుమించక వారసులెవ్వరైన లేకున్నయెడల ఆ స్త్రీయంతయు భార్యకే చెందుచుండెను. మరియు నొకవేళ ఆ స్త్రీయొక్క విలువ 500 పానులకు మించియున్నను, మరణశాసనముగాని వారసులుగాని లేనియెడల 500 పానుల వరకు ఆమెకు హక్కుండునట్లు చేయుట ఆ స్త్రీయంతయు విధవరాల్చియొక్క స్వాధీనమే చేయుచుండెను. వారసత్వపు ‘లా’ను యేకముఖము చేయు యాచట్టము సంబంధమున యింగ్లాండులోనున్న ‘లా’కును యిండియాలోనున్న ‘లా’కును గల వ్యత్యాసము సభవారిపై జాకర్చించెను. బెంగాలు ఎడ్రక్ సంఘము వారును, బెంగాలు ప్రభుత్వపు సాలిసిటరును అడ్డవివేర్చిటరు జెనరలును సవరణ చేయవలెనని తలచిరి. ప్రస్తుతచట్టము ఎక్కువ విశాలమైన యంగ్లీషు ‘లా’ ననుసరించుచున్నది. 48 సెక్షన్లలో మరణశాసనములేకుండ భార్య చనిపోయి భర్త మిగిలినయెడల, ఆమెకు తనసామ్రామిక యంతహక్కున్నదో అంతేహక్కు భర్తకును ఉన్నదని చెప్పబడియున్నది గావున యాచట్టము ప్రకారము భార్య చనిపోయినననుక భర్తకును అంతయే హక్కుగలదని మాత్రము చెప్పవలసియున్నది. ఫలితము యిండియన్ శాసనము ప్రకారమే జరుగుచున్నది గావున వ్యత్యాసము తీయవలసరము లేదని నూచింపబడెను.

మొదటిసారి చట్టమును చదువుటకు సభవారంగీకరించిన పిదప సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారు, కౌన్సిలు అసెంబ్లీలో నుండి తీసికొనబడిన 12 గురు సభ్యులుగల ఒకజాయింటు కమిటీయెదుట నీచట్టము నుంచవలెనని యుపపాదించిరి. ఇదిగూడ అంగీకరింపబడెను. సభ సోమవారమునాటికి నిలిపివేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

అహమ్మదీయ అంజుమాన్

యిసాతీ యిస్లాంసభ

మాల్వీ నియామత్ ఉల్లా ఖాన్ గారిని రాలురువ్వి చంపుట - ఆఫ్ గను ప్రభుత్వమువారిది అక్రమమును తీర్మానము నామోదించుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 18:-లాహోరులోనున్న అహమ్మదీయ అంజుమాన్ యిసాతీ యిస్లాంసభ్యులు నేడొకసాధారణసభ చేసిరి. డాక్టరు మిర్జాఅహమ్మద్ బేగ్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. అప్పుడు మాల్వీ నియామత్ ఉల్లా ఖాన్ అహమ్మదుగారిని ఆఫ్ గను ప్రభుత్వమువారు రాలురువ్విచంపుట కొరకునలో చెప్పబడియున్న సహనమునకు పానుశ్రీకరుకును కేవలము విరుద్ధమని, ఒక తీర్మానము గావించిరి.

మరియు అహమ్మదీయోద్యమ స్థాపకుడు కీ|| శే|| మిర్జా అహమ్మదు తా నెప్పుడును ప్రవక్తనని చెప్పకొనలేదనియు మహమ్మదుయొక్క ప్రవక్తత్వమును అతడు సంశయింపలేదనియు, అహమ్మదీయ కాఫరులని పిలువలేదనియు తీర్మానములను గావించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ర్యాంగిలుద్విపము

లో సోవియటు పతాకము పెగురచేయుటచే బ్రిటిషు రాజ్యాంగాధికారులు కలవరబడలేదు. అంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను సరికనుజేయుటకుమందు ఈద్విపము రషియనుల కిచ్చివేయుచున్నది తెలియజేసిరి.

అంతర్జాతీయ ధీమంతల సహకార

సంఘము

ను ప్యారిసులో సెలెబ్రేషన్లైనని ప్రెంచివారు కోర అది అంగీకరించబడెను. దీనినిమి త్రిము ప్రెంచివారు సాలేనా 1,000,000 ప్యాంకుల నిచ్చెదరు.

ప్యారిసులో పెట్టినచో అంతర్జాతీయ భావము పాపునని ఆస్ట్రేలియావాస్తవ్యుడగు చార్లటన్ గారి రాక్షేపించి తటస్థదేశములో నుంచవలెనని. కాని ఆక్షేపమును గుర్తించిన ప్యారిసులోనే నుంచుట ఒప్పుకొనిరి.

ఎం గు యిం డి యా వ త్రి క

మ హాత్మ ని వ్యా స ము లు

హిందువులకు ప్రకృతినహజమగు భీరుత్వమును వదిలించుటకు లో?

వైకంఠ త్యాగ్రహము గూఢార్థము

పశుబల మనసరమా?

లేనిచో మతసామరస్యము కుదురదా?

“హిందువులగుడ అత్యంత శక్తిని వృద్ధిచేసింది. కొనినసేగాని దౌర్జన్యవిధానము ననుసరించినసేగాని శాంతివిధాన ప్రాప్తి స్వమును వారు ప్రాప్తించజాలరు. అని యొక మిత్రుడు వ్రాసిన లేఖలోని సూచనలను నిరసించుచు మహాత్ముడు 18 వ లేదని వెలువడిన యంగ్లయిండియా పత్రిక కీ వ్యాసమును వ్రాసెను.

“ఇది మన దేశమునకును మనజాతికిని చాల విషమదశ. ఇట్టిస్థితిలో నేను సామరస్యమును కలిగించవలెనని పెక్కువేల మంది నాపై దృష్టినిగడుపుట మరలతనంతాపకముగానున్నది. ఖిలాఫతుఆందోళనమున నేను ముందునిలిచితిని. ప్రతిభలమున కాసింపకుండ దానముచేయుడని నిర్ణయముగను నిస్సంకోచము గను బోధించితిని. నావాదము నిర్దృష్టము.

“ఈసిద్ధాంతము ప్రస్తుతస్థితిలో పనికివచ్చునా? పుష్కలముగా కలవారుగదా ప్రతిభలాక్షేపకేతుండ నీయగలుగుదురు. అట్టిచో హిందువులు ఇతరులకుదానముచేయుటకు హిందువుల కేమైననుదా?” అని విలేఖరివ్రాసెను.

ప్రకృతిభీరుత్వము

హిందువులలో నూటికి 90 మంది భీరువులను విషయమున నాకును విశేషములేని అభిప్రాయభేదములేదు. అట్టిభీరులను భీరులగా చేయుటకులే శరీరదౌర్బల్యమును వృద్ధిచేసింపవలెనా? అత్యంత శక్తిని వృద్ధిచేసింపవలెనా? “బలహీనులకు ప్రపంచమున తావులేదు” అని విలేఖరి వ్రాసెను. ఇచ్చట శరీరబలమునియే ఆతనియభిప్రాయమని తలచెదను. అదియే యైనచో ఆదిపరయైన సిద్ధాంతముకాదు. మానవునికంటె వేయిరెట్లు బలముగలజంతువు లేనియో ప్రపంచమునందున్న మానవుడు జీవించుచునే యున్నాడు. బాహుబలసంపదగలజంతు లేనియో అంతరించి నవి. ఇప్పటికిని అంతరించుచునేయున్నవి. కాన అత్యంత శక్తిలేని మానవులకు ప్రపంచమున తావులేదని చెప్పవలసియుండును.

శాంతిక్షమలు (దౌర్జన్యపరిత్యాగము) సర్వమతసామాన్యధర్మములు. కొన్ని మతములు వీనినిచాలాప్రబలముగను కొన్ని సామాన్యముగను విధించెను. అధికముగ దౌర్జన్యము కూడదని అన్ని మతములు సంగీకరించెను. భీరుత్వము కలిగి శాంతిమార్గము నవలంబించుటలేదుగాని దౌర్జన్యహీనతను మరుగుపరుచుటకు శాంతిసాధనము సాకుగా నుండగూడదు. పామరజనలతో మనకిపుడు ప్రసక్తిలేదు. పామరులను ముకుత్రాటనడిపించుచున్న మనవిషయమే మనకిపుడు కావలసినది.

భీతివలన మన మేకార్యమునుచేయగూడదు

దృష్టాంతమును నేను నిరసించును గాని దానియందు కొంతవిశేషములేకపోలేదు. దానిని వెల్లడించుటకే నేనిపుడు పూనుకొంటిని. రక్షము ప్రపంచినసేగాని యొక మత్యము కలుగడను కీర్ధాంతము నీరపడినపుడును, భీమబుడను మేక తాలీగారును నేనునుగూడ శాంతముగా బ్రతుకనవకాశములేదని నిర్ధారణయైనపుడును నేనాతనితో పోరాడగోరెదను. నేనపుడతనినిపోరితమునకుకిలవలసివచ్చును. రోకళ్లవంటితనవ్రేళ్లకునన్నాతడవలెగాచుట్టవేసి నాశరీరమును భిన్నాభిన్నము చేయగలుగునని నేనెరుగుదునుగాని ఆనాటితో హిందూమతము స్వాతంత్ర్యమును బడయును. లేక ఆతడే నావలన నిహతుడగుట కొడవడినచో నాటితో మహామృదీయమతము స్వాతంత్ర్యమును బడయును. సామాన్యముగా మహామృదీయలందరును చూపెడు మూలధర్మములను కలిగినపాతకమంతయు దీర్చి కాయుడుసోదరుడు తనమృతివలన సంతరింపజేయగలుగును. అట్లుగాక రెండు మతములకును సంబంధించినపలు గాతులమాత్రమే పోరునల్పుమందుటచే నది చాలాపనికరముగానున్నది. అట్టితత్త్వములపై నాధారపడినకాంతి చివరకు క్రోధకారణమేయగును.

దౌర్జన్యవంతులను చేయుటకులు?

హిందువులలోనున్న పిరికితనమును పోగొట్టవలె ననిన హిందువులలో ని వి ద్యా ధి కు లు ప లు గా కు ల తో పోరు సలుపవలెను. మనము దుష్టకర్తలు మున్నగు మోసములేని సాధనముల నుపయోగింపవచ్చును. నా అహింసావ్రత మందుల కభ్యంతరముగా నుండదు. అహింసలో విద్యాధికులమగు మనము మడియవలెను. అట్లు జరిగినచో హిందువులకును మహామృదీయులకును గూడ దౌర్జన్యము కలుగును. తక్షణమే హిందువుల పిరికితనము తొలగును. ఇప్పుడున్నస్థితిలో రెండు మతములలోను విద్యాధికులు పోగొడబోతులకు దానాను దానమై యున్నారు. అనగానేమి? వైనికశక్తివిజృంభణమే. అంగదేశమున ప్రజలు వైనికశక్తిని తలపడి విజయమును బడసిరిగాన జీవింపగలుగుచున్నారు. కర్తవ్యప్రభువు మనకు చాల అపకారమును చేసెనుగాని వైనికాధికారము నడంచుటలో మాత్రము దీక్షబూని యుచియున్నగా పనిచేసెను. రోము వైనికులవశము కాగానే ఆరాజము అంతరించినది. మనమతమిప్పుడు తుంటురులసంరక్షణకు లోబడు దుగ్ధతి నూహించుకొనినంత మాత్రముననే నా ఆత్మ పరితపించుచున్నది. మన దేవాలయములను మనలకు మన అలంబిద్దలను కాపాడుటకు మనమెన్నడును దుండగిండ్ల సహాయముపై నాధారపడగూడదు. మనకు శరీరబలము లేకపోయినను చలింపకుండ స్వస్థానమున నిలిచి పోరియో పోరకయో ప్రాణముల నర్పించుటయే కర్తవ్యము. కాంతిని స్థాపించుటలో నేటు జనునాలాలు బజాజుగారును వారి మిత్రులను ప్రాణముల నర్పించినచో వారు కీర్తి కాయులగుదురు. నేనుగాని డాక్టరు మూంజీ గారు గాని యితరుల సహాయమును కోరకుండ దేవాలయమును కాపాడుటలో ప్రాణములను నడలగలిగినచో నది ఉత్తమమరణమే యగును. అదియే ఆత్మకు సంబంధించిన దౌర్జన్యము.

పాపభీతిలేని పత్రికలు

ఇంకను చేయదగిన సామాన్యకృత్యము లేన్నియోగలవు. నాగపూరుకొట్లాటల నిజకారణమును మనము తెలిసికొనవలసియున్నది. నాకును డాక్టరు మూంజీగారికిని లేఖలుజరుగుచున్నవి. ఢిల్లీకొట్లాటలకుగల మూలకారణమును తెలుపుటకు ఢిల్లీ నగరవాసులగు హిందువులను- మహామృదీయులను, నేను బ్రతిమాలుచున్నాను. ఒంటరిగాగాని యితరులతో గలసిగాని మాధ్యమమునరించెదనని నేను తెలిపితిని. వారింకను ప్రత్యుత్తరమివ్వలేదు. సరియగువృత్తాంతము తెలియుటలేదు. నేను పాక్షికచార్తలను నమ్ముజాలను. దోషమంతయును మహామృదీయులలోనే యున్నదని నేను నమ్ముజాలను. ప్రధమకారణము నాకు తెలియదుగాని పాపభీతిలేని పత్రికాధిపతులు (రెండుమతములలోను) కొందరు యిప్పటికిని అమానుషముగవారికి దుష్పరిచేయుచు ఉద్రేకమును కలిగించుచున్నారని నేనెరుగుదును. వ్యక్తిసంభాషణలలో వీరివిషయోధన లపారముగా నున్నవనియు వారు విపరీతికల్పనలుచేసి అతిశయోక్తులనుకల్పించి ప్రజలను కోపపరచుటగా చేయుచున్నారనియుగూడ నేనెరుగుదును. దీనిరహస్యమును వెల్లడియువరకును నాకు శాంతి కలుగదు. నిజవృత్తాంతమును తెలిసికొనగలిగినగాని మహానర్థదాయకముగ నీమతకలహమును పూర్తిగా నిర్మూలించాలము. నేను స్వరాజ్యపక్షమువారికి పూర్తిగా లొంగిపోవుటకుగల ముఖ్యకారణములలో నిదియొకటి” — మో. క. గాంధీ.

రవీంద్రనాథ టాగూరు

కలకత్తానుండి బయలు దేరినారు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు, 19:—కొలంబోనుండి స్వయింకు స్త్రీమరును తీసికొనవలెనని డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరు గారు కలకత్తా నుండి నేను బయలు దేరిను. అ. (ప్రె.)

వైకంఠ త్యాగ్రహము

దానిసాంకేతికము

“వైకంఠ త్యాగ్రహమునందు ఘన మగు సాంకేతికము కలదు. దానినెల్లవారును సరిగా గ్రహించియుండలేదు. సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిన యావత్తులు గట్టిపట్టుదలను అత్యధిక మగుత్వమునకలిగి మిక్కిలి శాంతిమార్గమున పనిచేయుచున్నారు. వారిలో కొందరు సంఘబహిష్కారము (కులమువారు వెలికే యుట)నకుగూడ పాత్యులైరి. ఈవెలి అనగానేమో బొంబాయి రాష్ట్రమువారికిని పశ్చిమముద్రప్రాంతమువారికిని సరిగా తెలియదు. ఈసత్యాగ్రహమున పనిచేయుచున్నవారి కుటుంబములలో వారిభాగమునకు వారికిగల హక్కుగూడ తొలగిపోవుచున్నది. ఈవలంబీరులు వావాలుచేసినచో హక్కు నిలబడవచ్చునగాని వారుసత్యాగ్రహము నవలంబించినందున వ్యక్తులకుసంబంధించిన నష్టములకు వారు న్యాయస్థానములకు వెళ్లగూడదు. సంస్కరణముకొరకు కష్టముల ననుభవించుటకు వారు పూనుకొనిరి. కష్టములననుభవించుచుండియు సద్వర్తనమును వదలకుండుట వలననే వారు విజయము కావలెను. వారి పరిశుద్ధవర్తనమును కష్టములును మెచ్చికొలది విజయము సమీపమునగాన తమ్యకులమువారు వెలివేసినను తమసాత్తుకు హరించినను వారేమియును చేయగూడదు. అట్టిస్థితిలోగూడ వారువిచారమును పొందకపోవుటయేగాక త మృట్లు బాధించుచున్న బంధువులనుగూడ వారు నిర్మలముగా ప్రేమించవలెను.

ఈసంస్కర్తలు పాపకార్యములను చేయుచున్నారను నమ్మకమువలననే వారిబుద్ధిని మరలించుటకే పూర్వచారపరా యణు లిటుల సంస్కర్తలకు ఇడుమలనుకలుగజేయుచున్నారు. సత్యాగ్రహ లంఘనకు ప్రతీకారముచేయక దైవప్రార్థనమువలన ను వి మ ల వ ర్త న ము వ ల న ను కష్ట ము ల కు పా లగుటవలనను విజయమును బడయగోరెదను. సత్యాగ్రహులూగ్రహమును వెల్లడించినచో ప్రత్యేకంగము కలుగును. ప్రత్యేకము శీఘ్రముగ లభింపదు. ఎన్నటికిని లభించనటులే కనబడును. అట్లు లున్నను గూడ ప్రత్యేకంగము కలుగగూడదు. కొంత దౌర్జన్యముచూపిన కార్యము సఫలమగునట్లు కనబడునుగాని అట్టిభ్రమకు సత్యాగ్రహులు లొంగగూడదు.

ఇవియన్నియును సత్యాగ్రహప్రత్యేకర్యములు. సత్యాగ్రహముకంటె ఉత్తమసాధనము లేదని నే నిదివర కనేకసారులు వ్రాసియుంటిని. ఫలితము కలుగుట నిశ్చయము. ఆలస్యమునకు సహింప వలసి యుండును. వైకంఠో సత్యాగ్రహు లనుభవించుచున్నట్టి యిబ్బందుల సంగతి పెక్కుమందికి తెలియదు. వారికుటుంబములవారును కులమువారునుగూడ వారికి చాలబాధలు కలిగించుచున్నారు. కాని క్రమముగా నివన్నియు తొలగిపోవునని నాకు గట్టిసమ్మతము కలదు. గాన సత్యాగ్రహులు కొంచెమైన చలింపకుండ నడుచుకొనవలెనని మెచ్చరించుచున్నాను.

మో. క. గాంధీ.

బాకెట్టుదంపతులవిందు

గాంధీగారు ఉపవసించి యుండుటచే

మోతీలాల్ నెహ్రూ మొదలగు

స్వరాజ్యవాదులు రాలేదు

సింహా, సెప్టెంబరు 19:—సర్ బాబీర్ లడీబాక్ అల్లాగూడరు మడ్డిమకొగార్లు స్టేటుకాన్సిలు ఆసెంబ్లీసభ్యులకు నిన్న సాయంకాలమున విదొనర్పిరి. వీరుగాక ప్రసిద్ధిచెందిన స్త్రీ పురుషులుగూడ చాలమందివచ్చిరి. సర్ బాబీర్ బాకెట్టుగారి నివాసగృహమును “యా-రో-సు”యొద్దనున్న పచ్చిక బయలు మీద యేర్పాట్లు గావింపబడెను. సీఫోర్సు బ్యాండు కూడ నుండెను. విందు ప్రారంభింపబడక పూర్వము వర్షమువచ్చి ఏర్పాటులకు కొంతభంగము కలిగించెను. కాని వెంటనే ఆకాశము నిర్మలమయ్యెను. కొంతమంది స్వరాజ్యవాదులు కూడవచ్చిరి. కాని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూమొదలగు కొందరు స్వరాజ్యవాదులు గాంధీగారు ఉపవసించి యుండుటచే తామీ విందుకు రాజాలమని విచారించుచు న్రాసిరి. ఫలాహారపుయోర్పాట్లు చక్కగా గావింపబడెను. సాయంకాలమును సంతోషముగా గడపిరి గంట లయినపిదప యెవరిండ్లకు వారు పోయిరి.

అ. (ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

బలిదేవని (గుంటూరుజిల్లా)

(ఒకవిలేఖరి)

సత్రైసపర్వతంజి వ్యాప్తి నేటరు డి.వి. పేరయ్యనాయుడు గారు 18.9.1924 తేదీన మా గ్రామములో శరీరాశోగ్య పీఠనిగురించియున్న, గృహములపరిశుభ్రతనుగురించియున్న, గ్రామశానిటరీ విషయమునుగురించియున్న వ్యాప్తి నేమకా చేయించుకొనుటపట్ల కలిగిన పౌఖ్యమునుగురించి యున్న మిఠింగుచేసి ప్రపంచాస్వములు యిచ్చినందున సదరుసభకు 200 మంది వచ్చి, వారుచెప్పిన ప్రపంచాస్వములను చక్కగావిని మిక్కిలి ఆనందించినవారలయి యందువిషయమై (మా గ్రామములో ఒక శరీరాశోగ్యసభను యేర్పరుచుకొని సదరు సభకు మహారాజుగ్రామమునకు యిసిరెడ్డి యల్లమందారెడ్డిగారు ప్రసిద్ధులుగాను, మహారాజుగ్రామి రెడ్డి చెల్లెటిమ్మగారు 2 రెడ్డిచెల్లెడల వెంకటరామరాజుగారు 5 యిసిరెడ్డి రామలింగారెడ్డిగారు 4 పాడి వెంకటప్పగారు 5 చక్కా నారాయణశెట్టిగారు మొదలగు యేర్పడిరి. సదరు సభను వృద్ధియగునట్లు చేయ నుద్దేశ్యము యున్నారని.

గుడివాడవారలు

గుణవతి ఉత్సవము

ఈ సంవత్సరము నూతనముగ నీయంత్యములను లింగం సీతారామాంజనేయ చాదరిగారు కమ్మవారి సత్రమున స్థాపించి ప్రసిద్ధి కెక్కిన గాయకులచే జంత్రిగాత్రశాటలచేతను, హరి కథలచేతను, ప్రజలను రంజింపజేసిరి. ప్రసిద్ధమార్దంగికులగు పాటూరి వీరరాఘవయ్య చాదరి కంజరిని వాయించిరి.

యూనియన్

యూనియన్ స్థితి సభ్యులలో వైషమ్యములుండుటచే బాగుపడునను నాశలేశమైనను లేదు. దీనికోక చిన్ని యుదాహరణము చెప్పవలెను. పూర్వము లోకల్ ఫండువారి క్రింద నున్న సత్రము లిట్టివల యూనియన్ వారి సరముచేసిరి. అట్టి వానిలో మాయూరగల సత్రముకంటే, ఈసత్రము యూనియన్ క్రిందికివచ్చినది మొదలు దానిని మార్చివేట్లక్రింద నుపయోగ పర్చు కొందరు మహానుభావులు భగీరథ ప్రయత్నములు చేసిరి. కాని వారికోర్కె సఫలముకాలేదు. యూనియన్ వారి దిబండ్లదొడ్డి క్రింద యేర్పరచుటచే బండ్లవాండ్లచటగల చెట్ల మొదట పొయ్యిపైటి వండుకొనుటలన పూర్వము కోసనీమవలె కొబ్బరి చెట్లలో కన్నులపండువుగానుండు సత్రముదొడ్డి ఆచెట్లన్నియు చచ్చిపోవుటచే చూచుట కసహ్యముగానున్నది. మరల నెప్పటి కైన నీసత్రము లోకల్ ఫండుక్రిందికి వెళ్లిన బాగుపడునేమో.

దొంగలు

పెద్దపెద్ద అధికారులకును ఆఫీసరులకును స్థానమైన యీపురమున వెన్నెలరాత్రులనియు చీకటి రాత్రులనియు భేదములేకుండ దొంగతనములు స్థిరవాసమేర్పరచుకొనినవి. నిత్యము కన్నములే. వేయి చెండువేలరూపాయల వస్తువులుపోయినను కత్తలేదు. ప్రక్కనున్న పల్లెటూరుల నివసించుచు జనులు హాయిగనిద్రించుచుండ ఉద్యోగులు గల యీపురమున కియవట్ట యేలే!

జూదము

ఇచట వీధివీధికి జూదగాండ్ల సంఘములున్నవి. వేసకువేలు పోవుచున్నవి. పిన్నలు పెద్దలను విచక్షణ లేకుండ ఆడుచున్నారు. ఇందులన పెద్ద దొంగతనములేగాక చిన్నదొంగతనములు చాడితనము యెక్కువవచున్నట్లు భావింపవలసి వచ్చుచున్నది.

సబ్ మేజిస్ట్రేటు

జేపాకామేశం పంతులుగారు మాకు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా వచ్చియున్నారు.

పంచాయతీకోర్టు

గవర్న మెంటువారు మొన్న నొక పంచాయతీకోర్టు నేర్పరచిరి. దీని మొదలుగ నెన్నుకొనువాక్కు ప్రజలకిచ్చిరిగాని దీనియందుగల యధికారము గవర్న మెంటుదగుటచే కాలిగెను సభ్యులు ప్రతినిధులుగా నిలువవచ్చునా నిలువరాదా యను పంచాయతీ మానుకొన్నందున ఇది స్థాపింతురన్న ప్రయత్నము

రము గ్రామములో యెక్కువ కాసందుననున్న ఉండవనివారు సభ్యులుగ కాకుండుట తటస్థించినది.

కార్టర్లము

సిద్ధాంతమునుండి మాయూరు చదువుకొనుటకు వచ్చుచున్న యొక కమ్మవిద్యార్థిని ఆరెనివద్దనున్న తీర్థ రూపాయలను వస్తువులను అపహరించుటకు యొక బాటసారి కర్రతో తలపైకొట్టి అతడేమి తెలిచిర్యముపగిలి రక్తము కారుచుండ ఆరెనిబోవు గుడివాడ డి. పి. డబ్బు. ఓవరుసీరుగారు బయి స్కిత్ పై పారిపోవు దొంగ జనువెంట పరుగెత్తి కొందరు రైతులసాయముచే పట్టుకొని అధికారుల పరముజేసివారు. వాడిపుడు జెయిలులో నున్నాడు.

దొంగనోట్లు

దొంగనోట్లను సృష్టించినవారిని విచారించి మామేజిస్ట్రేటుగారు యాకేసును పెన్కొకోర్టుకు కమిటీజేసిరి.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

తైలరోన్నత పాఠశాల

పెద్దెంబరు 18:— ఈ పాఠశాల దావాలో మాసలు కోర్టువారి తీర్పుప్రకారము కవిషవర్గా నిర్ణయింపబడిన యర్రమిల్లి నారాయణమూర్తి బియ్యే బియ్యే గారివల్ల చెండు కమిటీలు యేర్పరచబడినవి. నారాయణమూర్తిగారు కవిషవర్ వారంటును మొన్న సోమవారం రోజున కోర్టువారికి ఒప్పజెప్పి వేసిరి. కోర్టువారు మంగళవారం రోజున అందుపై తగినఆర్డరును జేసిరి. నారాయణమూర్తిగారి పనిని చాలాకొనియాడిరి. మొట్టమొదట కవిషవర్గా నిర్ణయింపబడ్డ పి. పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి గారు వారిపనిని పూర్తిచేయకయే కవిషవర్ ఒప్పజెప్పి వేసిరి. ఇక కమిటీలవిషయమై పాఠశాలయొక్క మూలధనము నిమిత్తము చందాలుజేసినవా రందరివద్దనుండి ధనము వసూలొకన చేయబడలేదుగాన జనరల్ కమిటీలో ప్రస్తుతము పదునలుగురు మాత్రముండిరి. వీరిలోనుండి యీసారి యెగ్జిక్యూటివ్ కమిటీగా ప్రెసిడెంటు కెక్రటరీలతో కలిసి ఏడుగురుమాత్రముండుటకు నిశ్చయింపబడినది. అందులో కెక్రటరీగా పీడరున్న మొదటివాడిని అయిన రామవరపు వెంకట్రామయ్యగారు యేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి. ప్రెసిడెంటువిషయమై పూర్వపు ప్రకారమే మాడెమ్మూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారే ఎకని ఫీజియోగా యుండురు. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీలో నెన్నుకొనబడిన తతిమ్మ అయిదుగురున్న ఎవరనగా (1) పి. పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి. (2) సి. వై సోమయాజులు (3) గ్రంథి వెంకటరెడ్డి (4) జంధ్యాల సుందరరామయ్య (5) శ్రీపాద రామమూర్తిగారయి యున్నారు. వీరందరుకూడా పీడర్లే.

ఒక అకాలమరణము

మా గ్రామములో గొప్పకుటుంబమునకు చెందినవారున్న గొప్ప భూస్వాములున్న బ్రాహ్మణులున్న అయిన చక్రావధానుల సీతారామయ్య ధనేజీగారు చెన్నపట్నం జనరల్ ఆసుపత్రిలో ముప్పదియొమ్మిదవయేటనే ఆకాలమృత్యువువారబడి రని వినుట కెంతయుచింతించుచున్నాను. వీరు మొదటినుండియు స్వదేశీయండు మిక్కిలి తిభిమానముగలవారు. ఎల్లప్పుడు ఖద్దరునే ధరించేవారు. ఖద్దరు తయారుచేసేకాలకు విరివిగా ధనసహాయమునుకూడా చేసిరి. కాంగ్రెసు బ్యాపరములయందు కూడా అభిమానులు. ఉదారస్వభావులు. దానధర్మములయందు పేర్పొందినవారు. వృద్ధులైన వారితల్లిగారిని యితరబంధువర్గమునకున్నా నాసానుభూతిని తెలియపరచుచున్నాను.

ఓడరేవు

మా ఓడరేవువిషయమై వెనుకనొకసారి పి. పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి గారు మదరాసుశాసనసభలో నర్సాపురంరేవును బాగుచేసేయేర్పాటు గొర్న మెంటువారేదైన నాలోచించుచున్నారాయని ప్రశ్నింపగా అప్పట్లో లేదని గొర్న మెంటు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరిగాని యిప్పుడు మారేవును గురించి యిట్టి ఆలోచన గొర్న మెంటువారికున్నదని వినుచున్నాను. ఈమధ్య చెన్నపట్నం ప్రెసిడెన్సీపోర్టు ఆఫీసరుగారు కాకినాడవైట్ ఆరేవును బాగుజేసేటపుమార్గమున్న దేమో విచారణజేయుటకు వెళ్ళి నట్లున్న అచ్చట నిరాశ చెందినట్లున్న తిరిగి వచ్చేసెలలో యీ వైపుకి వచ్చి బందరు నరసాపురంరేవులను చూచుటకు నిశ్చయించుకొన్నట్లున్న విడిచి. మొదటినుండియు కాకినాడ రేవును బాగుచేయుటకుగాను లెక్కలేని ద్రవ్యమును గొర్న మెంటు ఖర్చుపెట్టిరి. ఆ ద్రవ్యమంతయు బూడిదతో పోసిన

పన్నీరువలె నిష్ప్రయోజన మయినట్లు స్పష్టపడుచున్నది. విశాఖపట్నం గాక అచ్చటనుండి చెన్నపట్నం లోగా నొకమంచి రేవును యేర్పాటుచేయుట విధి. మొదటినుండి ప్రోసిజేయబడినను మా నర్సాపురం రేవు యిప్పుడు గొర్న మెంటు దృష్టిలో పడినదని వినుట కెంతయు సంతసించుచున్నాను.

మాతాలూకాబోర్డు

మాయూనియను బోర్డువారు యేకారణముచేతనో గాని గడ్డి బజారులో నొక ప్రోత్సాహకర్తయైన కట్టుటకు నిశ్చయించి దాని నామోదించువని దానిని మాతాలూకాబోర్డున కంపిరి. ఈలోపల పదరుసంగతి ప్రజలకు తెలిసినది. అచ్చట మార్కెటును కట్టకూడదనిన్ని ఆఫీసులు ఉత్సవసందర్భములలోను యికా యితరఉపయోగములకు కావలెననిన్ని గ్రామములలో కోర్టు చాలా భేదకరమృతులలో యున్నవి గనుక మార్కెటును పెట్టబోవుదబ్బును రోడ్లమరమ్మతుకు జరూరుగా ఉపయోగము చేయవలెననిన్ని గనుక యూనియనుబోర్డువారి తీర్మానమును తాలూకాబోర్డువారు ఆమోదించకూడదనిన్ని ఆభ్యంతరములు మహాజరుపూర్వకము గానున్న పిటీషనుల మూలముగా నున్న ప్రజలు పెట్టిరి. అవతలయూనియన్ బోర్డు ఇవతల ప్రజలు పిటి రెండింటిసందున మాతాలూకాబోర్డు ఇరుక్కుని మంచి యుక్తిగా దానినుండి తప్పించుకొనెను. గ్రామములో యున్న పెద్దమునుష్యుల యొక్కయున్న అనభవకాలల యొక్కయున్న రెవిన్యూకాలవారి యొక్కయున్న యికా ప్రజలయొక్కయు అభిప్రాయములు తీసుకొనుటకుగాను మా తాలూకాబోర్డువారు వారిలో నొక ఉపసంఘమును యేర్పాటుచేసిరి. ఈ ఉపసంఘపు రిపోర్టునుబట్టి ముందు తాలూకాబోర్డువారు తీర్మానించెదరు. ఈఆలోచన మంచి సమంజసముగా యున్నదని చెప్పుచున్నాను.

బ్రహ్మవిద్య

రావుసాహేబు గంగనపల్లి శంకరరావుగారు బి. యేం (రిటైర్డ్ అశిష్టెంటు కెక్రటరీ ఆఫ్ డిబోర్డు ఆఫ్ రివిన్యూ) పూపురమందిరమువద్ద 2వ తేదీని బ్రహ్మవిద్యనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. ఆనాడు వావిలాల శివావధానులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యమునువహించిరి. సృష్టతులనుండిన్ని భగవద్గీతనుండిన్ని సహేతుకముగా శ్లోకములను చెప్పుచు ఉపన్యాసమును కడురమ్యముగా జేసెను. ఉపన్యాసానంతరము అచ్చొత్తించిన కాగితములను వారిలోనొకరు పంచిపెట్టిరి. ఆకాగితమువల్ల బ్రహ్మవిద్యయనగా తియాసఫీయని గ్రహించగలిగితిమి. కాని శంకరరావుగారు ఉపన్యాసములో వివాదాంశముల నెత్తుకొనలేదుగాన ఉపన్యాసముగూర్చి ప్రశ్నించవచ్చు నప్పుడు ఎవ్వరును ప్రశ్నల నడుగలేదు.

వివిధవిషయములు

మాకు వచ్చే అక్టోబరు మొదటి తేదీనుండి ఇంకొక సలు కోర్టువచ్చునని తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు బెజవాడలో ఆరు నెలలనుండి పనిచేయుచున్న అడివనల్ సబుకోర్ట్ యిచ్చటకు మార్చబడును. యీ మధ్య జిల్లాజడ్జిగారివద్దనుండి యీ సబుకోర్టును పెట్టుటకు జాగా చూడవలెనని తింతించుచున్నది విన్నాను. పని అంతలో ముగియని యెడల యికా వైగా యుండును.

మా రేవునుగూర్చి వెనుక పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి. గారు శాసనసభలో ప్రశ్న జేయగా దానివిషయమై గొర్న మెంటు వారు యేమిఆలోచన చేయుటలేదని బదులుచెప్పిరి. కాని యిప్పుడు మారేవును బాగుచేయుటనుగురించి వారలోచన చేయుచున్నట్లు వినుచున్నాను. కొద్దికాలములో చెన్నపట్నం ప్రెసిడెన్సీపోర్టు ఆఫీసరుగారు మా జిల్లా కలెక్టరుగారున్నా గోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారున్నా యీ మువ్వరసమావేళమై బందరు నర్సాపురం, కాకినాడ యీ మూడురేవులలో వేటిని అభివృద్ధి చేసినయెడల గొర్న మెంటువారికి తక్కువఖర్చున్ను ప్రజలకు ఎక్కువ పొలున్నా అగునో వాటిని అభివృద్ధిచేసే తలంపుగొర్న మెంటువారికున్నట్లు విన్నాను.

కృష్ణాజిల్లాను విభజనచేసి పడమటి గోదావరిజిల్లాను వచ్చే నెల మొదటి తేదీనుండి యేర్పాటుచేసెదననిన్ని యీజిల్లాకు పస్తుతము గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారున్న టూరిపు.సి.యస్. గారిని కలెక్టరుగా నిర్ణయించినట్లున్న కలెక్టరుగారి కచ్చేరి, నిడదవోలులో నూతనముగా కట్టెవరకు మా నరసాపురంలోనే యుండుదననిన్ని గాలివార్తలవల్ల తెలియుచున్నది.

దక్షిణ హైదరాబాదు

(స్వ. కీ. య. వి. లే. ఖ. రి.)

బహుమాన ప్రధానోత్సవము

రక్తాక్షి సంవత్సర భాద్రపద బహుళ ౧ ఆదివారము నాడు సాయంత్రము ౫-3౦ గంటలకు నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర కేంద్ర సంఘము, హైదరాబాదు ఆంధ్రజనసంఘము, పరోపకారిణి బాలికాపాఠశాల కమిటీవారి పక్షమున రెసిడెన్సీ మార్కెటు సమీపముననున్న శ్రీధరయేటరుండు విద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకు, బహుమానముల నివృత్తికై బహిరంగసభ సమావేశము చేయబడినది. శ్రీపురుషులు పెక్కులను సభకు విచ్చేసిరి. ఆంధ్రజనసంఘమునకు సభ సలహాదాత.

సుప్రసిద్ధాంధ్ర ప్రముఖులగు శ్రీయుత పింగళి, వేంకటరామారెడ్డిదేశముఖు విద్యేపల్లిగారిగుణగణములను, దేశహితైక కార్యములందువారుజూపుచున్న సహానుభూతిని శ్రీయుతరావు బహదూరు వెంకటరెడ్డిగారు (ఆంగ్లేయభాషయందును, బూర్గుల, రామకృష్ణ రావుగారు బి. ఎ. ఓ. యల్, (ఉర్దూలోను), డాక్టరు రామస్వామి నాయుడుగారు (తెలుగులోను) ప్రశంసించుచు శ్రీవారిని వాటిసభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించవలెనని కోరిరి.

అధ్యక్షులు తమ ఆరంభోపన్యాసమునందు సభాద్వేష్యములను వివరముగ జెల్పుచు ఆంధ్రులను గురించియు, ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధిని గురించియు చర్చించి తమకగ్రాసనాధిపత్య మొసంగినందులకు కృతజ్ఞతను మ్రచించిరి. రావుబహదూరు వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షులను ప్రవచనాలంకృతులగు నొనర్చిరి.

పెద్ది నరసయ్యగారి పుత్రికారత్నంబగు శ్రీమతి తారా బాయియను చిన్ని బాలిక హాస్యనియము వాయిందుచు మృదు మధురస్వరముతో దైవప్రార్థనలనిపెను. తదనంతరము అధ్యక్షుడు బాలికాపాఠశాల వృత్తాంతమును నివేదించుచు కమిటీవారు పాఠశాలాభివృద్ధికై యునర్చుచున్న కృషిని ప్రశంసించిరి. పాఠశాలలోని బాలికలు అత్యుత్సాహముతో బాలికల విద్యావశ్యతను సూచించుపాటలను బాడుచు కోలాటమాడిరి. తరువాత సంభాషణ (పాటరూపమున) జరిగెను. సహకార్యదర్శి యగు పెద్దివరసయ్యగారు పాఠశాలనివేదికను జదివి వినిపించిరి. వీనిఆంధ్ర ఆంగ్లేయప్రతులు సభ్యులకు పంచి పెట్టబడెను. బాలికలందరకు కమిటీవారి బహుమానములు, మిఠాయి, అధ్యక్షులు స్వయముగ నొసంగిరి. పాఠశాలనివేదికవలన నిదీవృద్ధిహాస్యోన్ముఖముగ నున్న టుల చదువరులు గ్రహించగలరు. హైదరాబాదు ఆంధ్ర జనసంఘమునుగురించి అధ్యక్షుల ప్రశంస దీగినతరువాత సంఘముయొక్క కార్యనివేదనమును శ్రీయుత అక్కినపల్లి బాసకీరామరావుగారు (కార్యదర్శి) కొండగడప జమీందారు ఉర్దూలోను, పండిత ఆదిరాజు వీరభద్రరావుగారు (సంయుక్త కార్యదర్శి) తెలుగులోను నివేదించిరి. సంఘము పక్షమున జరిగిన వ్యాసరచన పోటీపరీక్షయందు విజయ మొందినవారికి నీడిన పజాపబడిప్రకారము బహుమానము లొసంగబడెను.

౧. శ్రీయుత పింగళి వెంకటరామారెడ్డిగారి సువర్ణరజిత సతకము (౨౦ రూపాయలవలె). ఉస్మానియా బి. ఎ. తరగతి యందు చదువుచున్న ఇల్లెండుల సీతారామరావుగారికి.

౨. ఆంధ్రజనసభాసమావేశపు ప్రకరూపమున బహుమానము (౧౫ రూపాయల వలెగల ఆంధ్రజనసంఘము, చాడర్లుటూర్లు విద్యార్థియగు భృగుబండ చంద్రమౌళిగారికి.

౩. శ్రీ సదాశివరెడ్డి దేశాయిగారి ౧౦ రూపాయలను బహుమానము. సిటీకాలేజీ విద్యార్థియగు కంభంపాటి, హామయాలగారికి.

౪. సూర్యాపేట వర్తకసంఘమువారి పుస్తకరూప బహుమానము (౫ రూపాయల వలెగల గ్రంథములు) ప్లాస్టిక్స్ స్కూలునందు అయినవభారము చదువుచు పరీక్షాప్రతములు అత్యుత్తముగ వ్రాసి విజయమొందిన డాక్టరు రామస్వామి నాయుడుగారి పుత్రికారత్నంబగు శ్రీమతి సత్యవతిబాయిగారికి.

సుప్రసిద్ధ ఇంజనీయరును, భక్తాగ్రగణ్యులును, బహుళ గ్రంథరచయితలును నగు వేలూరి రంగధామ నాయుడుగారు స్వరచించిన గ్రంథములను, ఆంధ్రకంపెనీవారు శ్రీశేషాద్రి రమణాచలచే రచియింపబడిన “నిజాంరాష్ట్ర ప్రశంస” యను నుత్తమగ్రంథముయొక్క ప్రతులను వైపరీక్షాభ్యర్థుల కందరకు నివృత్తికై దయచేసి సంఘమువారి కృతజ్ఞతకు బాట్రులైరి.

శీర్ష సభ్యులనుగురించి అధ్యక్షుల ప్రశంస జరిగిన తర్వాత కేంద్రసంఘనిర్మాణము, ఉద్దేశ్యము, కార్యనివేదన మును గురించి శ్రీయుతలు కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు (ఉర్దూలోను), పద్దెండ్రు నరసింహారావుగారు (తెలుగులోను) నివేదించిరి.

తదనంతరము ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షులలో ను, హైస్కూలు లీవింగు ఫర్మి కెటు పరీక్షయందును అత్యుత్తములుగ నుత్తీర్ణులైన సిక్రింజీ విద్యార్థులకు బహుమానము లొసంగబడెను.

౧. మ. రా. పరాంతుకం వారాయణరావుగారికి సువర్ణ సతకము. — బి. ఎ. పరీక్ష.

౨. గంగరాజు రఘునాథరావుగారికి సువర్ణసతకము — ఇంటరుమీడియటు పరీక్ష.

౩. పట్టుకరు నరసింహులుగారికి రజితసతకము — మెట్రికు (ఉస్మానియాపరీక్ష).

౪. సూర్యగనంతులుగారికి రజితసతకము — హైస్కూలు లీవింగు ఫర్మి కెట్ పరీక్ష (రాష్ట్ర) మనకంతుకు ప్రథములుగా నుత్తీర్ణులై గోల్డె గారి విద్యార్థివేతనమును వీరు బొందిరి.

అధ్యక్షులు తమ యంత్యోపన్యాసమునందు బాలికాపాఠశాల కమిటీవారు చేయుచున్న పనిని కొనియాడిరి. చందాల మూలమునను, దీపావళిభిక్షపేటి ద్రవ్యమును సేకరించి జయప్రదముగ సర్కారువారియ్య అల్పసహాయముతో నహాపుటము, కొంత పైకము బ్యాంకులో నిలువయుంచుటయు ప్రశంసార్హమని నెలవచ్చిరి. ఆంధ్ర జనసంఘమువారు చారిత్రిక పరిశోధన విషయమున నొనర్చిన సేవ భాషాపాత్ర మని నెలవచ్చిరి. నిజాంరాష్ట్రముయొక్క పూర్వచరిత్ర ఇంకను జయలపడలేదని యు, కాసనాధిపతులు, తాళపత్రగ్రంథములు మున్నగు నవి సంపాదించి, వానిని పరిశోధించినచో ఎన్నియోసంగతులు బయల్పడుననియు, ఈ పని అన్నిటి కంటె ఎక్కువ ఉత్సాహమునందనియు వక్కాణించిరి. ఇంతవరకు కీ. శే. చెలికాని ల చా. రా. పు. వం. గూ. రి. సు. బా. రా. పు. కొ. మ. త్తా. జ. ల. త్త. గ. రా. పు. పం. తు. లు గార్లు పరిశ్రమయొనర్చిరిగాని వారియకాలమరణమున తీరనినష్టమువాటిల్లినది గనుక నీ విషయమున రాష్ట్రీయులే శ్రద్ధ వహించుట అత్యవసరమనినుడిచిరి. ఒక్కొక్క పోతనామాత్యుడు, రాజమల్లారెడ్డి, బ్రిటిషు ప్రాంతములోనివారు కారనియు, నిజాము రాష్ట్రమునకు తెందినవారయనియు, పరిశోధకు లిటీవల ఈ ప్రాంతమున దొరకేస యాధారములనుబట్టి నిర్ణయించుట రాష్ట్రీయుల కంతయో ఉత్సాహకరమని నెలవచ్చిరి.

కేంద్రసంఘము కేయుచున్న పనిని వేరే క్లాసిఫై నవసరము లేదనియు, రావుబహదూరు వెంకటరెడ్డిగారు దాని కధ్యక్షులు గను, పండిత మాడపాటి హనుమంతరావుగారు కార్యదర్శిగను నుండుటయే దాని యుత్సాహమును చూపుచున్నదనియు అభిప్రాయపడిరి. గ్రంథాలయములు, సంఘములు మున్నగువాని సంఖ్య అభివృద్ధి కెందుమందుటయే దీనినిరంతరకృషికి సాక్ష్యమని నెలవచ్చిరి. శ్రీ శేషాద్రిరమణాచలచే ఆంధ్రదిన పత్రికయందు నిజాంరాష్ట్రాంధ్రదేశమును గురించి వ్రాయబడిన వ్యాసమునందు హనుమంతరావుగారి నాయకత్వమును గురించి వ్రాయబడినదంతయు అందరెరిగినదియేగావున తిరిగి దేవులు అనవసరమనిరి. నిజాంరాష్ట్రాంధ్రసిద్ధిపైసనే మన యభివృద్ధి యంతయు ఆధారపడియున్నదనియు, దీనికంటె తోడ్పడుట అవశ్యకమనియు బోధించిరి.

బ్రిటిషు ఆంగ్లము మనవలన బొందిన సహాయమునకంటె మన యభివృద్ధికై సర్వసక్తి చాల తక్కువయనియు, ఆంధ్రుల సర్వతోముఖమైన యభివృద్ధికై కృషి సలుపుచున్న ఆంధ్రప్రతికయందు సహితము ఒక లక్షలనుండి ఆంధ్ర సోదరులను గురించిన సమాచారములను ప్రకటించుటకు ప్రతికాధిపతిగారు ప్రత్యేకకృషిసలుపలేదనియు నుడిచిరి. మన సంఘములు, పత్రికలు, గ్రంథాలయములు, అన్ని సక్రమాభివృద్ధి గాంచిన మన మన తి కా ల ము లో నే వృద్ధి లో ని కి రాగలమనియు, మనయభివృద్ధి స్వయంసహాయముననే నాధారపడియుండుటను చెలిసికొని నితరులను నమ్మక కృషిసలుపుటయే కర్తవ్యమనియు ప్రబోధము గావించిరి. తదనంతరము శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులను, సభ్యులను, తదితరులను కృతజ్ఞతానందము లర్పించుచు ఇదివరకు ఆంగ్లోద్యమవాస్తవీకై సేయబడినకృషిని వాటి అధ్యక్షులగు శ్రీ వెంకటరామారెడ్డిగారికి నివేదించుకొనుటలో నీకమందు శ్రీరెడ్డిగారు నాయకత్వమువహించి ఉద్యమమును సక్రమపద్ధతులపై నడువవలయు ననియే ఉద్యమాభిమానుల యుద్దేశ్యమనియు, నీ భారమునతప్పక వహించెదరన్న నమ్మకము గలదనియు నుడిచిరి.

పుష్పగుచ్ఛములు, తాంబూలాది సత్కారములు జరిగిన తర్వాత సభ రాత్రి ౭-3౦ గంటలకు ముగిసెను.

జీవరత్నజ్ఞాన ప్రచారకమండలి పై మండలివారు అహింసా ధర్మప్రచారార్థమై భజన మండలి సహితము గతనెల ౨౨ వ తేదిన బొంబాయిచేరి నగర వివిధ ప్రాంతములలో భజనలుగావించుచు అనేకవేల కరపత్రములు యుచితముగా పంచిపెట్టుచు తమకర్తవ్యమును బహుపుత్రాహముతో పూర్తిగావించుచున్నారు. వీరి సేవావిధానమును, నేటు సాహసముహజములు, అన్యమతస్థుల సేవలు ఆమోదించుచు వేవకువేలు నగరకర్తనములలో చేయచున్నారు. చేపాట్ల తీర్చున వీరు చేయుచున్న ప్రబోధము చాల ఆకర్షణదాయకమై యుష్పారుచున్నది. శివశక్తి భాగ్యరెడ్డి వర్మగారి వ్యాఖ్యానము సర్వసమ్మతముగానుండి ఘనవంతుగా గన్నట్లు చున్నది. అనాథ, మూగ పశువుల మొరలాలకించిన ప్రతిమను జాడు, ఉపకారచివులయెడ తానినివరకు చేయుచున్న అనుచిత కర్మనుగురించి పశ్చాత్తాపపూర్వముడై ఆభయదాన మొసగుచున్నాడు. అనేకపార్సీ మహమ్మదీయ సోదరులుకూడ మండలియెడ సానుభూతి జూపుచున్నారు. ఇక హిందువులమాట చెప్పవలె, మండలివారి త్రివిధసత్కారములలో “అహింసా పరమార్థము” “బిస్ మిల్లా రహిమా నెరహీమ్,” “గాడ్ ఇజ్ రా” అను మహాకృతులు ప్రజలకు ఆనందమొన గూర్చుచుండెను.

ప్రతి దైవమందిరములో వీధిభజనలును, మండలి గౌరవ కార్యదర్శి శ్రీ లాల్ శేషుజీగారి ఆపీలు, వ్యాఖ్యానములు, జరుపబడినవి. ఈ చతుర్థమాస యుత్సవము లో జైన మత సాంప్రదాయానుకూలముగ మతాచార్యులగు శ్రీ ముని మహారాజులు, సాధ్వీ మహేశ్వరులు తమ యువదేశానంతరము మండలివారి భజన, వ్యాఖ్యానములు, జరుపుకొనుటకు సమయమొనగమండించున గతతొమ్మిది సంవత్సరములనుండి మండలిచేయుచున్న సేవను గ్రహించిన మహాజనులు పదివేల రూప్యములు ఇదివరకు దానరూపముగ సహాయము చేయుటకు ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. ఇంతవరకు ఐనూలైన పైకము ౬౦౦౦ బొంబాయినుండి ఈమండలి ప్రచారార్థము అహమదాబాదునకు ప్రయాణముచేయును. బెంగళూరునుండి మునిమహారాజ్ శ్రీతిలక విజయజీగారు దానముగ ౧౦౦౦ రూప్యములను బంపుచు నీవిధముగ వ్రాసియున్నారని తెలిసినది.

“హిందూ దేశములోని వివిధ జీవరత్నమండలిలో, రక్షిణ హైదరాబాదు మండలివారు సర్వతోముఖముగ తమకర్తవ్యమును బహుశ్రద్ధతో పూర్తిగావించుచున్నారు. అనేకవిధముల ఇంతచక్కగా పనిచేయుచున్న మండలి ఇది ఒక్కటియే” బొంబాయిలోని శ్రీజీవయా మండలివారుకూడ నిజప్రకారము తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

వెలింగుటన్ సినీమా

మాం టు రో డ్డు

20-9-24 శనివారమునుండి 26-9-24 శుక్రవారమువరకు సాయంత్రం 6-15 ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు రాత్రి 9-30 మధ్యాహ్నము 2-15, మధ్యాహ్నము 2-15. బహుమతి యివ్వబడుటకు శని, ఆదివారములందు మాత్రమే విలంబగలబహుమాన మివ్వబడును.

న్యూయార్కులోని ప్రజలను దీక్షింపవలెననిది. ప్రస్తుతముగల శృంగారనాటకము లన్నిటిలో మిక్కిలిగాప్పటి, మెట్రిగోరాండు అతిప్రేమ, భోగముగలది. ఇంతటి ప్రేమగలదామా ఎప్పుడును ప్రదర్శించబడినది లేదు. మిరపప్పుడును చూచియుండదు. అస్మియాచక్రవర్తి రాజ్యమునందు గొప్పయుద్ధమునకు మునుపుండినద్యేమము, ప్రేమ, భోగము మొదలగునవి చూడతగినది. హామహాను ఈ ప్రదర్శనము చాలసంతోషమును గలిగించును. వియనాలో జరిగినది మిక్కిలి ఉల్లాసముగానుండును. వియన్నా ప్రపంచమునందుండు పట్టణము లన్నిటికంటెను మిక్కిలి మనోహరమైనది.

చక్రవర్తిగారి ప్రియులు, వారియొక్క వైభవము, గంభీరము మిక్కిలి ఆకర్షకమును కలిగించును.

మిగులనుందరమైన

మేరి ఫిల్ బిన్
మిక్కిలిసాగెన్న నప్రియుడు
నార్ కె ట్టి
వీరిద్దరుచేరినది మెట్రిగోరాండు.

గోదావరి హిందూ సమాజము వారు ప్రచురించిన భగవద్గీత

చక్కని ముద్రణచేసినది. సుందరమైన బైండు. సాగిన గ్రంథాగతిములపై ముద్రితము. మేల పదిఅక్షరాలు.
ఈ ముద్రణతైలి నచనగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సన్మార్గములను బోధించు, ఎల్లరకు సత్వంతోపయుక్తమై యుండును.
ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దీనిగ్రంథము.

ప్రేమస్థైర్యములు ఈక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రాజమండ్రి.
సెంట్రల్ బుక్స్ డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

(1398)

అనంగ ప్రభయాకాశి

ముగిసినది, ఇతరకారణములచే గలిగినవరముల
బహిష్కరిత, ముడుతలుబడిన దస్త్రములు, చిక్కినట్లు
కనబడుట, పొదిగొనబడిన అలసిపోవుట మొదలగు
వాటిని నిశేషకృత్యము, ఖర్చులేకుండా పొగుచ్చేసి, కాశ్యోత్యాయము నిర్మించు, కాస్త్ర సమ్యక్ముగా తయారుచేసిన ఈకృత్య
వర్ణము నిరపరాధమైనట్టి శిశువులకు మాత్రమే కొరతగా ఉండవలయును. పుష్టినియిచ్చుచు యాద్రాక్షాలమువలె నూతనమార్పును
కలిగించును. పూర్తిగా లోపమరలకు ప్రాసిన యనాముగా పంపబడును. 80 గుళికలు 7 లు బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే.

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈతైలమును కైకవాడుటచే నపుంసత్వ
ము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి
సంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును.
ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు ప్రాసిన మాక్యాటలను ఉచితముగా పంపబడును.
రాజవైద్య నారాయణరాజు, కేసినడి, నెం. 49 బందరుబీధి, మదరాసు.

అన్ని కెమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యులకు

టిన్ క్చరు కార్డమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి
గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట
బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొనంగుటచే
వీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల
జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL Phone: 225 P. B. No. 314
Branches: Esplanade, Vepery Ootacamund.
Phone 37 102

"ఇ స నా ఫె లి" ని మలేరియాకు వాడుటవలన

ప్రపంచమందున్న మలేరియాకు బిల్లాలయందు అంతకును అమోఘమైన గుణ మిచ్చుచున్నదను పేరు వానికి
గలిగినది. ఈ యావధముయొక్క నివారణకై గుఱించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. క్రైస్తవ తత్వాల
మునకు లొంతకాంతిచేయును. అట్టి జాగాలలో "ఇ స నా ఫె లి"ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు రుజువుగలదు.
మలేరియాకు ఇది సిద్ధమధుని ప్రసిద్ధిచెందినది.

బిడ్డలకు ప్రమాదముగానన్న "ఇ స నా ఫె లి"ను వాడవలెను.

(1521)

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సోల్ వజుట్టు,

Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ

ఈ సంవత్సరము జరుగవలసిన 8 వ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభయును నేవాశ్రమ ధర్మ గ్రంథాలయ స్థాపనోత్సవమును గుడివాడలో మే నెలాఖరులో జరిగిన మహాసభలతోపాటు జరుపుటకు కొంత ప్రయత్నము చేయబడినది. కాని ఆయా కార్యములకు ఉపద్రవ్యులుగానుండి నిర్వహించుటకు అంగీకరించినవారికి కొన్ని యిబ్బందులు కలిగియుండుటచేత అవి జరుపుటకు అప్పుడు వీలు కలుగలేదు. కృషిచలుకును తదితర గ్రామస్థులకును విరామము యుండును గనుక తత్సభ కార్తిక శుక్లపక్షములో జరుపుటకు ఆనుమతిగాను యుండును. అందువలన మై సన్మానసంఘము వీర్వరుచుటకు సభదినము నిర్ణయించుటకును సన్మానసంఘ మహాసభ అధ్యక్షులను ఎన్నుకొనుటకును వారియితర ఏర్పాట్లనుగూర్చి విచారించుటకును కృష్ణామండలములోని గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభ యీనెల 24 తేది బుధవారం పగలు 10 గంటలకు గుడివాడ నేవాశ్రమ భవనమున సమావేశము అనున గనుక ప్రతిగ్రంథాలయ పక్షమునను ఒక ప్రతినిధిని ఆయినను ఎన్నుకొని పంపకోరెదను. సమావేశకర్తలు:— నూరి నరసింహకృష్ణి, ఆయ్యంగి వెంకటరమణయ్య, సందూరి శివరావు, బ్ర. పట్టాభిరామశర్మ, ఉప్పలూరి మల్లిఖార్జునరావు పంత్ కలశపూడి శ్రీశైలం, మరీదు గోపయ్య, ఆరికపూడి రామకృష్ణులు, గుత్తా వీరయ్యచౌదరి, సుంద్రు వెంకయ్య, వసుమతి వెంకట్రామయ్య, కానూరి వెంకటాచలపతియ్య (తిరురనేని రామస్వామిచౌదరి కాలి పట్టాభి రామశర్మ, గూడూరి రామచంద్రుడు.

తాడిపత్రి స్థానిక జాతీయోపసంఘము

1-9-24 వ తారీఖున సాయంత్రం 4 గంటలకు సరస్వతీ జాతీయపాఠశాల భవనమునందు సమావేశమై కావించిన తీర్మానములు.

(1) అసంతృప్తమండల జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి గారు పంపిన నోటీసుకొరకు అనగా ప్రస్తుతిముపుక్కు మండల జాతీయోపసంఘము రద్దుపరచి తిరిగి సంఘము యేర్పడవలసి యున్నదిగనుక మాస్థానిక సంఘమునంచి మండల సంఘమునకు సభ్యులను యెన్నుకొని పంపమని తెలిపిన నోటీసుప్రకారం, ఈసం మాస్థానిక సంఘము సమావేశమునకు 16 గురుసభ్యులు హాజరయిరి. అందున 8 గురు అభ్యర్థులుగా? ఈదిగువవారికి ఎక్కువ సభ్యులు వచ్చినందున మండల సంఘమునకు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

వడ్డనున్నాటి హనుమంతరావుగారు, జూజూరు టాకోజి రావుగారు, మల్లెల వీరభద్రప్పగారు, కై. పార్థసారథిగారు, సంతటి కొండారెడ్డిగారు.

అయినవసభ్యుడు శ్రీయుత సంతటి కొండారెడ్డిగారు వాస్తవమునకు వెంటనే రాజీనామా యిచ్చినందున వీరిస్థానే శ్రీయుత తాండూలే వెంకాజిరావుగారిని యెన్నుకొనడము అయినది.

(2) మద్రాసులో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు 1 శ్రీయుత వడ్డనున్నాటి హనుమంతరావుగారు, 2 శ్రీయుత జి. టాకోజిరావుగారు, 3 శ్రీయుత కై. పార్థసారథిగారు, 4 తాండూలే వెంకాజిరావుగారు ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనడమయినది.

.3) ఈ సంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత చి. రామేశ్వర రావుగారు రాజీనామా యిచ్చినందున వీరిస్థానే శ్రీయుత కై. పార్థసారథిగారిని యెన్నుకొనడమయినది.

(4) ఈసంఘ కార్యదర్శిగారు యీ సంఘపు లెక్కలు జనవరి లగాయితు యీ సమావేశములో పెట్టగా యాదినన కనుపరచిన పేరకు ఆమోదించడ మయినది.

జనుల, ఖర్చులు
జనవరిలాగాయితు సభ్యులచందాలు } 10-8-0
వసూళ్లు 42 సభ్యులకు
ఈదిగువనకి టప్పులు నెలపులు } 2-2-6
కై. శీనప్పగారివద్ద నిలవ } 3-4-0

మొత్తము. 10-8-0 5-6-6
శేలపులు. 5-6-6
ఈదిగువనకు నగదునిలవ. 5-1-6
కై. పార్థసారథి,
కార్యదర్శి

మై సూ రు చందన సబ్బు ను

పరిశీలించి చూడుడు.

మైసూరు గవర్నమెంటు ఫ్యాక్టరీలో తయారు చేయబడిన చందన సబ్బులు. మిక్కిలి బిచ్చవి.

మీకు ఎట్టి అభిప్రాయమున్నను యీ సబ్బుకంటెను మేలైనవి ఎక్కడనుండి వచ్చినప్పటికిని దీనికి సమానమైనది కాదనవిషయమును మీరే తప్పక అంగీకరింతురు. పగిలి చిందిన నిభులు చే మిక్కిలి మేలైన సామానులను శుద్ధి తయారు చేయబడుటచే శుద్ధమునందును, చక్కమునకు అందమునిచ్చుటయందును పేరుపొందినది.

దేహ శుభ్రమునకును, అందమునకును తగినది ఇదియే. వేదవికాలమునందు గలగు చమరకాయ, గడ్డలు మొదలగునవి రానీయక ఆటంకపరచును.

స్వదేశి సామానులను కొనుడు, విదేశ సామానులను విడుద్రుడు.

(1560) అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.

మహమ్మదు ముహసా హాజి ఇబ్రాహం అండు కో., 32, గిడ్డంగి వీధి, మద్రాసు.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతవృక్ష వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండువులు వారి లోకావయవర కన్యాశుల్కము:—ఈ విశ్వవధును మిక్కిలి చిలువదైనకన్యక, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధములేదనవచ్చు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మూలలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0.4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 5 లు 1-4-0. పాశ్చాత్య వైద్యులు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపాదభేదములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యుత్తమగు గుణమిచ్చును.

వృష్ణరాజసాయనము:—బలహీనత, రక్తిములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి క్రొవ్వులగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణముకావలెను. వైద్యులును గురువులుగాక మంచిర కృత్రిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగియును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెము:—కండ్లమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు బాధలు, విసువని, తెలనొప్పి మొదలు పనిచేయవలయు మొదలగు శిరో, నేత్రలోగములను తప్పక బురుద్దును. 0-8-0

చంద్రవరహరి:—ఎట్టిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

జారికేళాంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీర్లుకారుట, మనక గాయంబుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిగూడెను. 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు భరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినియు ఒకసారి మాఔషధములు కొనివనాకే తెలియును.

పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండువులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1

శ్రీ సీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

(594)

నవ్వుకమగు క్రొత్తమాదిరి నగలుదొరకు స్త్రీసము

ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ.

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. గ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మావద్దను అనేకరకములు క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొల్లులు, కానుకలులు అడ్డగ వైకలు మొదలగు సంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకమాదిరిలు అడ్డగలు, బెడల్లులు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగునన్ని వండి తెలు కూజులు, టవ్వగు, వేలగిన్నెలు, కాపిసెట్లు మొదలగు ప్రాత్రసామానులన్ను అనేకరకములు కాళ్ళుగొలుములు, మొదలగు అన్ని విస్తృతము యెప్పుడునీర్థముగా యుండును. కాను సంగారు మనకున్న చాదివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును.

నచ్చనిది నావసు తీసుకొనబడును.

ప్రతిబిడ్డ:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without Knife. No failure, absolutely safe; highest testimony. Particulars free. Correspondence immediate. H. SELLER, D. Santa (Bengal).

SANTI OIL

Simple, harmless, external application for Rheumatism, weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no swelling. Particulars free. Correspondence immediate. HEALTH HOME, D. Santa (Bengal).

వైద్యుని వియవము, వైద్యుల సామర్థ్యమును గురించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రము

అన్ని బాతులవారును ఏమనునందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుచుకొనుడు.

32 మూలముల ద్రవ్య 1-కి ధర 1 0-0
ఉత్తరము వాసిన బ్యాటరూను ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్మువడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటాపంచలై పోవును, అన్నిబాగా లో విక్రయించబడుచున్నది. (33-8)

తేలుకాటురకు ఔషధము

ఈ ఔషధము నువ్వయోగించినతరుణమే విషమును తీసివేసి, బాధనుపోగొట్టును. బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0. 1-3 బుడ్డవరకు పోస్తున్నప్పు 0.3-0 య్య 4 లు అడ్డగుగా పంపిన ఒక డిజనుబుడ్డు తెలుపాచార్జి లేకనే పంపబడును.

RAJVAID SIR BAMANDASJI KAVIRAJ
152 Harrison Road Calcutta.

కఫహరిచూర్ణము

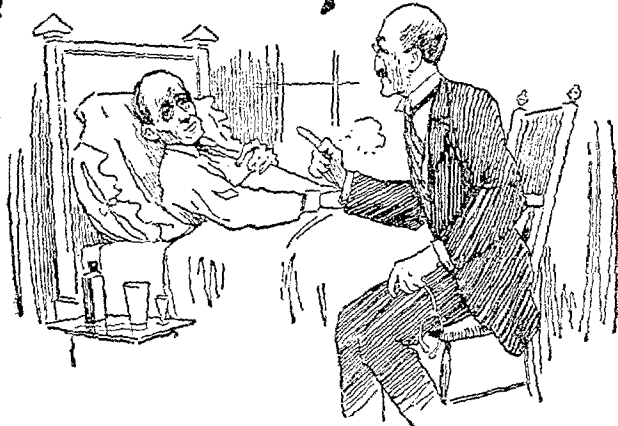
బుడ్డి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మయగలది) 1-కి య్య 2-0-0
ఈ చూర్ణము కంమారికలచే చేయబడినది.
కఫ, తొవ్వనము, కాసువీసన, శ్రేష్టవృద్ధులు మొదలగువానికి యిరుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.
అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

నరముల జలహీనత, దుర్బలత్వము, నశ్వరత, రక్తహీనత, ఆక్సిజను, హలబద్ధకము, చెడురక్తము, రోగము నుండి తేలుట, కాలిజము మూత్రపిండము సంబంధ మైవ్యాధులు, ఆయాసము, మెదడుక్రమబద్ధుడు, శుష్కించుట అన్ని వ్యాధులు, కొలుకు, పెగిలగము మొదలగువాటికి స్వర్ణము చేర్చి తయారుచేయబడిన

నర్వి నన్ ఒక్కటే మీకు గుణ మిచ్చునది.

NERVINUS

Your Only Chance.

అనేకమైన ప్రత్యేక ఔషధములు గణ మియ్యకపోయినప్పుడు “మీకు ఇదియే ఆధారము” అని వైద్యుడు చూపుడు. కాట్టేన్ ఏ. టి. షేక్! షేక్! షేక్! షేక్! సింధునండి వ్రాసినది “అది మిక్కిలి ఉపయోగకారి” డాక్టరు ఎస్. మాస్సి, అహమదాబాదునండి వ్రాసినది “నూరైన స్త్రీనియూ రోగికి మంచి గుణ మిచ్చినది” డాక్టరు ఎస్. సి. దత్తు, క్యానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరు, కాశీపుర, కలకత్తానండి తెలిపినది: “అమోఘమైన గుణము కలిగినది” డాక్టరు ఆర్. ఎస్. ఘోష, జయభారతనండి వ్రాసినది: “ఉపయోగము లేదని చేయవలసినది వ్యాధులు బాగుగా కుదరినవి” డాక్టరు డి. ఏ. వెలేరీనిలోనండి వ్రాసినది: “అత్యద్భుతము”.

ఒక నెలకు సరిపోవు స్వర్ణముతో మిళితమైన నర్వి నన్ ఔషధము ధర రూ. 5.0-0, మైన రుద్దుటకు ఔషధము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 2.5-0, రెండునెలలకి రూ. 7.0-0, వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము. జీవితముయొక్క సౌఖ్యమును ఆనందమును యిష్ట మున్న వారందరను తక్షణమే ఈ విగువ విలీనమునకు వ్రాయుడు.

BEHAR CHEMICAL WORKS, CLEVELAND ROAD, BHAGALPUR.
BRANCH—MIHJAM.
or direct from agents Messrs. W. E. SMITH & Co., Ltd., and Branches Madras and Ootacamund. Messrs. Dadha & Co., Asvin & Co., Iyacanna Mudaliar, Madras. A. Abid & Co., Hyderabad, Deccan, Woollen Mart, Mangalore. T. C. Nataraj & Co., Mysore, Spencer & Co., Champion Reefs, Colombo Apothecaries Co., Ltd., Colombo, and Chemists and Druggists everywhere.

కా మి ని యా నూ నె

వెంట్రుక లేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్విన్నప్పుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి నత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేబాధ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యాషధము వానిని మొత్తముగా హృదయ నెదుగునట్లుచేయును. ఒకసరితప్పలమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిసుభ్రవరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ. 2-10-0.

126

వీపీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

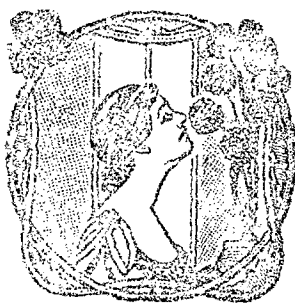
ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు పేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సాలుపజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ.

155 జమ్నామక్కుడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

చెన్న పురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 20-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 30.0-0	మొదలు 42.0-0	వజ్రు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 43 గలవి	రు 14.0-0	14.8-0
నెలూరివి ,, డిటా	రు 16.8-0	17.0-0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి	రు 16.8-0	17.0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	రు 8.12-0	9.0-0
నవ్వులు ,,	రు 22.0-0	24.0-0

(2) వ్యవసాయములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	రు 11.0-0	రు 12.0-0
సెనగలు ,, డిటా	రు 11.4-0	12.8-0
పెసలు ,, డిటా	రు 11.8-0	12.4-0
మినుములు ,, డిటా	రు 13.0-0	16.0-0
ఉలవలు ర 164 ,,	రు 9.4-0	11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0
నెయ్యి మ 1-కి	రు 14.0-0	26.0-0
కొండాపురం వేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	రు 60.0-0	62.0-0
ఇతరప్రదేశము ,,	రు 55.0-0	58.0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 148	మి.మ.నూనె 186	
అమడమనూనె బా 1-కి	రు 190.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 205.0-0	210.0-0
మారపసుపు ,,	రు 140.0-0	160.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు 120.0-0	140.0-0	
గుంటూరుపాయకటు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45,	50	
కాశీపాస్త్రపాయకటు ,,	రు 60,	70
బెల్లము బా 1-కి	రు 35.0-0	60.0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 30.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి వ	రు 32.8-0	38.0-0
చురం ,,	రు 33.0-0	38.0-0
రవుండు ,,	రు 33.0-0	36.0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు 78.0-0	82.8-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 24.2-0	24.10-0
సవరను 1-కి		15.7-0
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 265.0-0	272.0-0
రాగి డిటా	రు 30.0-0	305.0-0
అస్కాచక్కర బా 1-కి రు	39.8-0	40.0-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుక్కమ్మడు 20 డిగ్రీలు రు	76.0-0	77.0-0
తొట్టిక్కమ్మడు డిటా		,,
సింహం డిటా		,,
గురం డిటా		,,

(8) దూది

బొండా వెట్టు బాదన 1-కి	రు 320.0-0	
------------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుతూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు	9.10.0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.6.0	
పుల్లూరు మేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు	8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు	9.8.0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10.2.0	
నూశయేనుగ నెం 20	రు 11.15.0	
జపాన్ నెం 20	రు 12.0.0	
,, ,, 40 ఏ శేలిం అయినను రు	15.6.0	
గోకాకు నెం 12 1/2	రు 9.15.0	
వర్దాన్ నెం 24 1/2	రు 12.2.0	
14 1/2 క్లెల్ల కా పక్షి	రు 9.14.0	

ఉచితము

ఆంధ్ర నైషధసారము	రు 0-12-0
సుగుణమణి-నవల	0-8-0
పాండరీక మాహాత్మ్యము	0-8-0

పై గ్రంథములలో నెయ్యది నెలకు కోరినను శివాజి చరిత్ర ముచితముగా బంపబడును. చార్జీలు ప్రత్యేకము. ఈ పద్ధతి 100 మందికి మాత్రము.

అత్తలూరి సూర్యనారాయణ

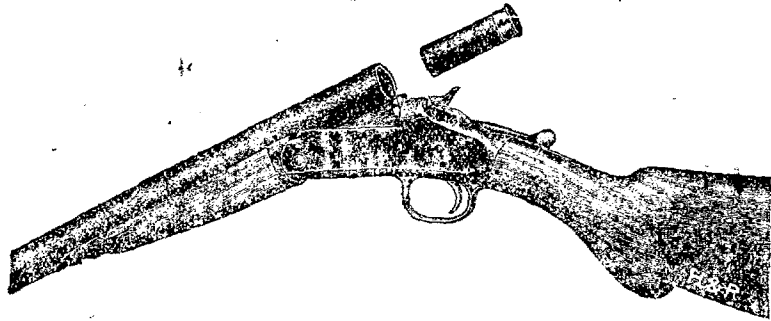
ఈమని, గుంటూరు జిల్లా.

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు తుపాకులు

17 పలువిధ మాదిరిలలో గలవు.

ధర రు 48 లు నుండి

రు 215 వరకు గలదు.

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు 12 బోల్ ఎజెక్టరు తుపాకులు, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న విక్టరీ ఎజెక్టరు ఆమెరికన్ గన్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 48/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు, 30 అంగుళముల బారలుగలవి, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీల్ వెస్టు ఆరమ్మ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 52 1/2/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు 12 బోల్ రులు, లోనికీ గాలి ప్రవేశించుటకు వీలులేని 30 అంగుళముల ఉక్కు బారలుగలవి. యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న హామెరికన్ అండు రిచ్ థర్డ్స్ ఆరమ్మ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు 12 బోల్ రుల హామెరికన్ బ్రీచి లోడ్ నాట్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. టాపు లీవరు, 30 అంగుళముల ఉక్కు బారలుగలవి. యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీల్ వెస్టు ఆరమ్మ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ 2 హాల్బోల్డ్ ఆక్షన్ తుపాకి, ఆపాయములేని 12 బోల్ రులగలవి. జర్మనీలో తయారుచేయబడినది. రు 65/

ది పర్ ఫెక్ట్ సింగిల్ బారల్ బ్రీచి - లోడింగు తుపాకి 12 బోల్ రుల గలది. మామగాను ప్రత్యేకముగా 30 అంగుళముల ఎక్స్ ప్లోజివ్ ప్రత్యేకఉక్కు బారలుతో బెల్ట్ యమునందు తయారుచేయబడినది. వాల్ నట్ ఉడ్ స్ట్రాపు, ఫోర్ ఎండుగలది. అన్నివిధముల పేటలకుతగిన అమోఘమైన తుపాకి. తేలికయైనది, చేతితో సులభముగా తీసుకొని పోవచ్చును. 5 1/2 ఎల్. బి. పాసుల బరువుగలది. 1 కి ధర రు 80/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోల్ రుల సైడ్ లీవరు హామెరికన్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్లు తయారుచేయబడిన 12 అంగుళముల

ఉక్కు బారలు గలవి. లండనులోనున్న మిడ్ లాండు గన్ కంపెనీవారిచే తయారు చేయబడినది. రు 85/

డిటా డిటా డిటా డిటా బర్నింగ్ హామెరికన్ సి. జి. బాన్ చిత్ వారిచే తయారుచేయబడినది. రు 90/

సింగిల్ బారల్ హామెరికన్ లెస్ 12 బోల్ రుల ఎజెక్టరు, 32 అంగుళముల బారలు గల తుపాకి లండనులోనున్న వెల్లిఅండుస్కాట్టుకంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రు 95/

డిటా డిటా డిటా 34 అంగుళముల బారలుగలవి. రు 97 1/2/

డిటా డిటా డిటా 36 అంగుళముల బారలుగలవి. రు 100/

సింగిల్ బారలు 12 బోల్ రుల హామెరికన్ గాఫర్ ఆపాయములేని తుపాకి. చెక్కర్లు ఫోర్ ఎండు అండు స్టాపు, మార్టిని ఆక్షన్, 32 అంగుళముల బారల్ గలది. లండనులోనున్న డబ్ల్యూ. డబ్ల్యూ. గ్రీన్ కంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రు 110

సింగిల్ బారలు 12 బోల్ రుల హామెరికన్ హామెరికన్ - మేడ్ తుపాకి. ఫోర్ వర్లులాపు, 32 అంగుళముల బారలుగలది. లండనులోనున్న సి. పేటెండు సన్స్ వారిచే తయారు చేయబడినది. రు 127 1/2/

డిటా డిటా డిటా డిటా బార్ లాపుతో సహా రు 135/

సింగిల్ బారల్ హామెరికన్ - మేడ్ బ్రీచి - లోడింగు 12 బోల్ రుల టాపులీవరు నాట్ ఎజెక్టరు సైడు హామెరికన్ తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్టి ఉక్కు బారలు. ఫోర్ వర్లులాపులు గలవి. లండనులోనున్న వెల్లి అండు స్కాట్టుకంపెనీ వారిచే తయారుచేయబడినది. రు 165/

డిటా డిటా మిక్సిల్ మేల్ రెన్ బారలుగలవి. రు 180/

సింగిల్ బారల్ హామెరికన్ హామెరికన్ - మేడ్ 12 బోల్ రుల తుపాకి. ఆటోమాటిక్ స్ప్రింగ్. మిక్సిల్ మేల్ రెన్. చెక్కర్లు ఫోర్ ఎండు, పిస్టల్ గ్రీప్ స్టాపు, మిక్సిల్ మేల్ రెన్ సైడ్ లాపు గలది. రు 215/

స్పెన్సర్ & కో లిమిటెడ్.

మదరాసు.

చెన్నై రాజధానిలో యున్న యితరకంపెనీ లన్నిటి కంటెను మేము సరసముగా సరఫరా చేయుచున్నామని రుజువుచేయగలము.

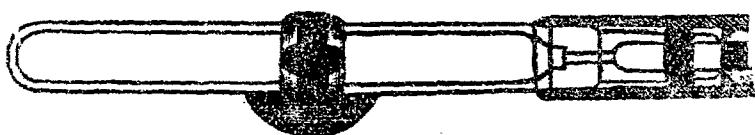
ఆయుధము లన్నియు బాగుగా మా ప్రవీణునిచే బుల్లెటు సాట్లతో సహా పరిశీలించబడి తరువాత పంపబడును.

SPENCER & CO. Ltd., MADRAS.

నెల్ వ ఫిల్లింగ్

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ లోన్ వేనా

జాన్ కెన్ వేన్ ప్రపంచమునందు, సూర్యభక్తి అని చెప్పదగిన ఈ "ఆ గేట్" కలము, ఆమెరికా ఆర్మీ లియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడెక్కడు చూసినా దేశమునందు కూడ మిక్కుటముగా జనాదరణ పొందుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉక్కుపాకికి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాకి నువ్వయింపుట యద్భుతముగ సూర్యభక్తి, వికటూరి సిరాలో ముంపియెడల అంబురు నిమగ్నములవరకు చెక్కగా వ్రాయును.

(2957)

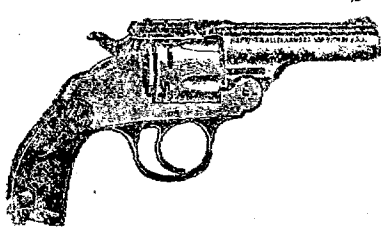
మైలాపూరు

విక్టోరియా డిపో.

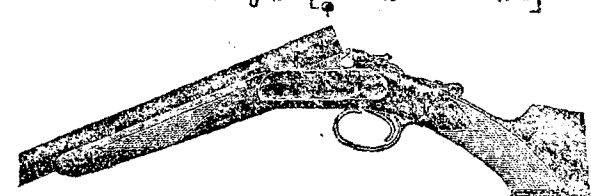
మదరాసు.

ఒంటివారిమోటా తుపాకి నువ్వయింపుట కంపెనీవారిచే చేయబడినది. (8068)

సామాన్యములగు రివోల్వర్లు ఆరులేక బిరుతోటా యొక్కనది [స్థాపితము ౧౮౬౩ నుండి]

ధరలు
చరనము.
కృటులాగు
ఉచితము

బారలు 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములతో దొరకును తిన్నది. జేబులో పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరకును. యు. వి. రామానుజం కెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

చ మ త్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, విశిష్ట గణితము, సాధారణ గణితము, మనోగణితము, త్రికోణ గణిత సమస్యలు, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిత్తులు, చిత్తులక్షణము, యంత్రములు, తమాసాలెక్కలు, గణితావధానము గలవు. మంత్రములు, మనోవిజయము, తేలివని వృద్ధిచేయు రసవంతములైన విశిష్టగణితలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునందు దశమానుభవము, చమత్కారమును, యంత్రము తెలివియు కలుగును. (ప్రతివానిదగ్గర నుంచవలసిన పుస్తకము. వీనివల రు 1 య. వి. పి. చార్జ్ ఆ రి య. 6 ప్రతులు రు 6 య. పలుయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, (2118) ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని (వా. జా. ప. లె. నె.)

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

ఘాటును సువాసన గలవి

తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పువ్వుకొనిన, అడర్లము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, సన్నిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది వైద్యమునకు పనిచేయును. 250 మాత్రల సీసా రు ౦-4-౦ డబ్బ రు 2-౨-౦ వి. వి. అ. పి. జి. వ. అండు కంపెనీ. వెరిడేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

అశ్వశాంతినివహుతి

ఆంధ్ర యు ర్షే ది క్ ఫార్మ సి లి మి టే డ్

19 హోస్ రోడ్డు, మాంటురోడు పోస్టు - మదరాసు.

66 చిక్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ.

వసంత కుసుమాకరము.

బనవరాజీయము మేహరొగప్రకరణము

191-వ పుట మధుమేహనందు సుప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు.

ఇంకను హియ, అజీర్ణము, నిస్సత్తువ మొదలగు వ్యాధులలో గూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము. రక్తమును శుద్ధి జేయును.

ఇందు శతపుష్కాభకము, బంగారము, ముత్యము, వంగ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు.

20 మాత్రలుగల సీసా 1-టికి రూ॥ 5-0-0. ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

వసూలయిన మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

నిర్దుష్టమైన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

నూరురూపాయలు ధరావతు ఇచ్చు ఏజెంట్లు కావలెను.

లికెంపు:—“ఎలిక్టిక్ గాడినవ్ గురించియే ప్రతివార్తా పత్రికలోను ఎడతెగక వ్యాసములు ముద్రించ బడుచున్నవి. అందులో తెలుపబడు వార్తలలో ఈ విషయ మైతూడ సదా ముద్రించ బడుచున్నది. ప్రతిపట్టణమునందును, దేశమునందును దీనిని గుఱించియే మాట్లాడుచున్నారు. అచ్చుతమైన పుష్టిని, మంచి కేక్సి కలిగించు టూనికలలో ఇది మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.

లెజిడిపారిస్:—“ఎలిక్టిక్ గాడినవ్ దీని దీని గొప్పజయమును పొందుచున్నది. అట్లు జయముగాంచుట మిక్కిలి వ్యాయముగా నున్నది. వ్యాధి కుదుర దని చదలితేయబడిన తెక్కలేని రోగులకు ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, పుష్టిని గలుగజేయుచున్నది.

క్రెంచివారిచే కనిపెట్టబడిన గొప్ప ఎలిక్టిక్ గాడినవ్

ప్రపంచమునందుండు టూనిక్ లన్నిటిలో గొప్పది

లేక ప్రాణాధారమైనది. ప్రాణనరు బ్రాహ్మసేక్యా ర్థవారిచే కనిపెట్టబడినది. శేతస్సు, గుడ్డు సంబంధమైన, నెల్లు మిక్కిలి ముఖ్యమైన, ఉదారమైన, అతిపుష్టికరమైన జంతువులయొక్క భాగములనుండి తీయబడినది. ఇది వరలో ఉపయోగించిన వాటికంటెను మిక్కిలి బలము కలది, ఆరోగ్యకరమైనది. లోనికి పుచ్చుకొనుటకు మిక్కిలి

ఈదిగువతెలుపబడిన వ్యాధులకు ఎలిక్టిక్ గాడినవ్ మిక్కిలి ఆమోఘమైనది

గండమాల, హైడ్రోగములు, మెదడు నరముల సంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వాససంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వేతధాతువు సంబంధమైన వ్యాధులు, అమెనోరియా, బ్లెనోరియా, డిస్ మెనోరియా, ఇంద్రియ సంబంధమైన వ్యాధులు, గర్భసంబంధమైన వమనములు, హేమరేజ్ (మూత్రనాళము, మెదడు, దంతములు, ఊపిరిశీతులు మొదలగు భాగములకు సంబంధించినది) పాండురోగము, బలహీనము, అన్నివిధముల కఠినవ్యాధులు, క్లోరోసిస్, పిచ్చి, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, కనిసతరువాత నుండు శ్రమ బుడ్డి 1-కి ధర రూ॥ 14, 3 బుడ్ల ధర రూ॥ 40, వి. పి. వ్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తగినది. తీపుగాను, మనోహరముగాను నుండును. జీర్ణకోశమునకు ఏలాటితోందర లేక సులభముగా జీర్ణమగును. ఆకలిని కలుగజేయునట్టియు, సాధారణమైనట్టియు టూనిక్ లు అన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనది. నిజముగా ఎలిక్టిక్ గాడినవ్యా ఆరోగ్యము, చురుకుదనము, పుష్టి చేరికగలది.

అమితముగా పనిచేయుట, బడలిక, ఆయాసము, మాంసమును తినివేయుపుండు, హృదయము లేక మెదడు చెడుట, నరముల బలహీనత, పక్షవాదులు, దేహమంతటను లేక ముఖమునందు మాత్రము గలుగునది, నిద్రలేమి, తలనెప్పి, నాడివ్యాధి, తుంటిలోని నెప్పి, తిమిరు వాయువు, క్షయరోగము, ట్యూబర్ కులోసిస్, అతి మూత్రము, తిమిరు, గొడ్డురాలితనము, నపుంసకత్వము, స్పోటకముచే గలుగు వ్యాధులు, ఉబ్బసము, మేహ రోగము. పునఃవేష్టనముయొక్క వాపు లేక ఇన్ ఫ్లూ ఎంజా లేక మలేరియా వచ్చినతరువాత తేరుకొనుట.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు,

మద్రస్ సన్స్ & కో., కెవింగులు

క్రాఫోర్డు మార్కెట్టు

బొంబాయి

మద్రాసు డిపో:—వి. ఎస్. ఆర్. మూర్తి & సన్స్, 9, పోప్ హామ్స్, బ్రాడ్వే.

డాక్టరు లాబర్న్ (జర్నల్ డిటాశంట్) “నపుంసకత్వము, వంశ్యత్వము, క్లోరో సిస్, స్త్రీలకు గలుగు ఋతుసంబంధమైన వ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చుచున్నది. ఈ వ్యాధికి రాజు వంటిది. టూబర్ కులోసిస్ ను నిర్మూలము చేయకపోయి నప్పటికిని వ్యాధి హెచ్చుకాకుండ ఆటంకపరచును. సడరు వ్యాధిచే గలుగు నష్టముల నన్నిటిని ఇది పూర్తి జేయును. నష్టపడిన భాగములను పూర్తి చేయుటయందీది మిక్కిలి ఖ్యాతి చెందినది. సడరు వ్యాధిచే తేనెతెల్ల వలె బొంబాయి బడినట్టి రక్తనాళముల నన్నిటిని ఇది పునరుద్ధరించును.”

